

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
171. (1237.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2616 ▼
1 amerikai dollár	3,3202 ▼
100 magyar forint	1,5001 ▲

Aktuális

2

**„Kiizzadják”
a közel-keleti békét?**

A Fehér Házban adott díszvacserát követően, tegnap – lapzártánk után – megkezdődnek az érdemi palesztin–izraeli tárgyalások Washingtonban Benjámin Netanjahu izraeli miniszterelnök és a Mahmúd Abbász palesztin elnök részvételével.

Aktuális

3

Kirúgják Dinescut a CNSAS-ból?

Megfosztaná a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Tanácsban betöltött tisztségétől Mircea Dinescut az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség. Az erre irányuló kérés tegnap eljutott a parlamenthez, és a házbizottságok együttes ülésén döntenek majd róla.

Kultúra

6

Jiddis fesztivál Bukarestben

Első ízben szervezi meg a hétvégén Bukarestben az egykori „stétl”-ek, zsidók által lakott kelet-európai kisvárosok hangulatát visszaidézni próbáló rendezvénysorozat a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetsége.

Vezércikk

3

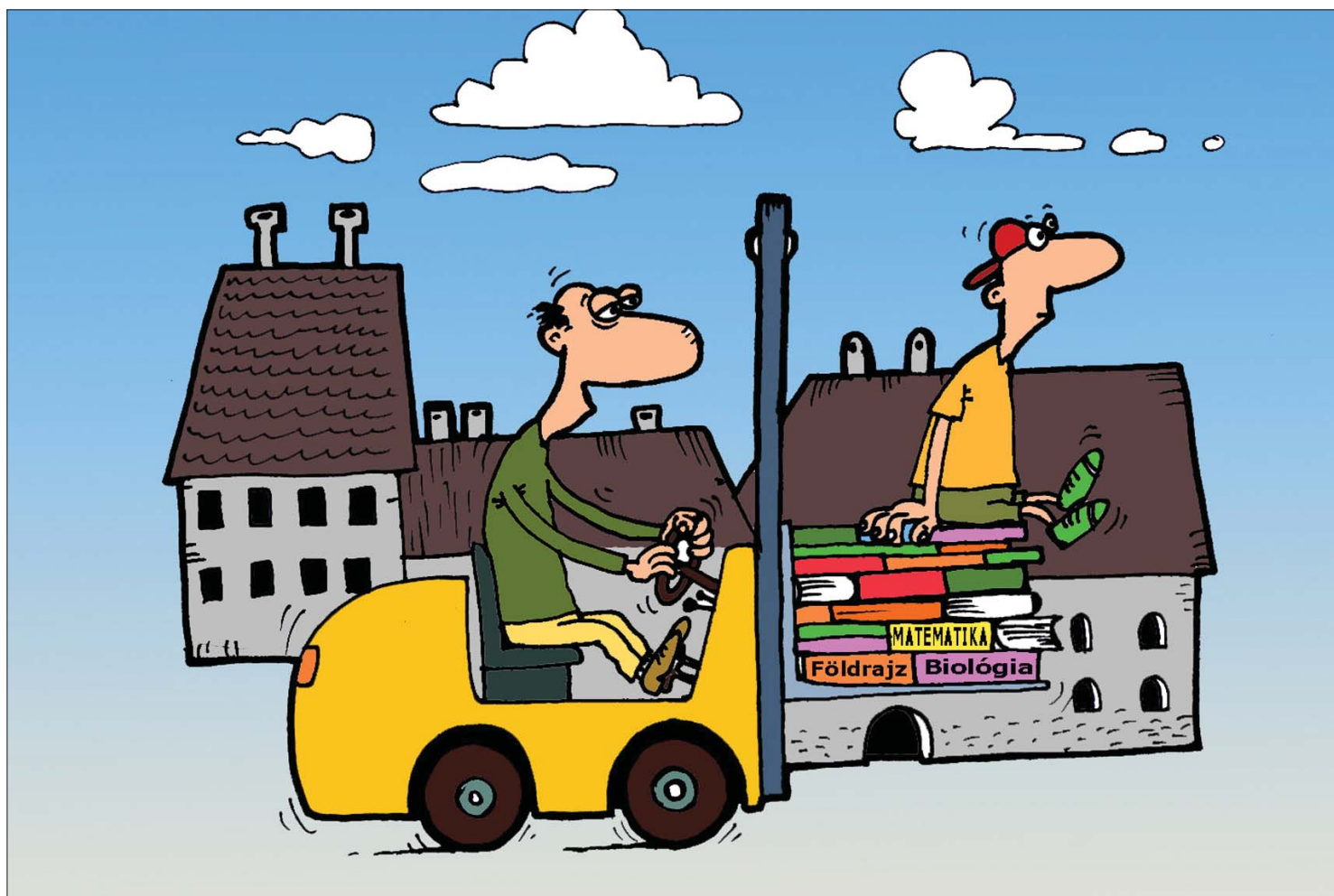
**Barabások
a kereszten**

A tegnapi nappal látszólag pont került a szeptember eleji leváltási láz(álm) végére. Emil Boc miniszterelnök éh-

Salamon
Márton László

gyomorra, a kora reggeli órákban gyónni járult ura és parancsolója, Traian Băsescu államfő elé, és a gyóntatószékből felállva meg is kapta a feloldozást – hat miatyánk, hat üdvözlégység és hat menesztett miniszter fejében. ▶

Tanévkezdés kölcsönből

A fizetéképes kereslet csökkenése ellenére sem mérséklődtek az idei tanszerárak

Horváth István karikatúrája

Sokaknak már az iskolai kezdőcsomagra sem telik az idén: szülők és nagyszülők kölcsönből vásárolják meg a legszükségesebb tanszereket. A fizetéképes kereslet csökkenése ellenére sem mérséklődtek az idei árak: jelentős erőfeszítést jelent a hazai családoknak a tanévkezdés, legalább száz lejt mindenki „befektet” az iskolai tanév elején. Ennek ellenére hiába reménykednek a rászorulókat hatóságok segítségével, az önkormányzatok többsége nem nyújt szociális támogatást. A hiányzó segélyeket kisebb-nagyobb beszerzési trükkök és óvatosan megtervezett vásárlás pótolja. Erdélyi tanszerkörképünk árakkal a **7. oldalon** ▶

Traktorokkal demonstráltak

▶ Sepsiszentgyörgyön a Kovászna és a Hargita megyében gazdák „temették” a hazai agrárgazdaságot, Brassóban és Szebenben traktorokkal vonultak fel azok, akik az elmaradt földalapi támogatások miatt elégedetlenkedtek. Országos demonstrációsorozat vette kezdetét tegnap, hat napot kapott a kormány a követelések teljesítéséhez. Ha szeptember 9-ig nem lép a Boc-kabinet, Bukarestben tüntetnek az állattartók és növénytermesztők, szeptember 22-én pedig országos zárte ültetések lesznek. **7. oldal** ▶

Hat minisztert egy csapásra

▶ Hat miniszternek – Radu Berceanu közlekedésügyi, Mihai Şeitan munkaügyi, Adrian Videanu gazdasági, Sebastian Vlădescu pénzügyi,

Mihail Dumitru mezőgazdasági és Gabriel Sandu informatikai tárcavezetőnek – „köszönte meg” eddigi munkáját Emil Boc miniszterelnök. A helyükbe lé-

Radu Berceanu

Mihai Şeitan

Adrian Videanu

Sebastian Vlădescu

Mihail Dumitru

Dumitru Sandu

Mai mellékletünk:**úmsz színekép**

Röviden

Rendőrröham egy orosz ellenzéki lap szerkesztősege ellen

Fegyveres, maszkos rendőrök szállták meg csütörtökön az angolnyelvű orosz ellenzéki lap, a *New Times* moszkvai szerkesztőségét. A lap főszerkesztő-helyettese szerint a rendőrök nem közölték, hogy milyen ügyben járnak el. „Öten jöttek, fegyveresek, maszkban. Azt mondták, hogy 'nyomozati tevékenységet' folytatnak" – nyilatkozta a főszerkesztő-helyettes, Ilja Barabanov a Reutersnek. „Megállapodtunk velük, hogy megvárják a főszerkesztőnket és az ügyvédeinket." A *New Times* régóta szállka az orosz rendőrség szemében. A lap februárban leleplező cikket írt a rettegett orosz rohamrendőrség, az OMON durva jogsértéseiről. Akkor a rendőrök azonnal átkutatták a lap szerkesztőségét.

Félbeszakadt a mentés a chilei bányában

Helyi idő szerint szerdán néhány órára félbeszakadt a mentés a chilei Atacama-sivatagban lévő San José-i réz- és aranybányában, ahol augusztus 5-én harminchárom bányász rekedt hétszáz méteres mélységben. A legalább 47 napig tartó mentés – amelyet ausztrál, illetve német műszaki segítségével a Codelco chilei állami vállalat véggez – hétfőn kezdődött, szerdán azonban félbeszakadt. A munkálatokat irányító André Sougarret mérnök elmondta, hogy az alagútúrát 20 méter mélységben abba hagyták, mert az eddig átfúrt kőzetben „bizonyos geológiai rendellenességeket észleltek". Nem sokkal később már arról számolt be, hogy a helyzet konszolidálódott, és folytathatták a fúrást. Eddig 30 méter mélységig jutottak.

A pakisztáni tálibok felkerültek a terrorlistára

Felkerült a pakisztáni tálibok szervezete a washingtoni kormány által vezetett nemzetközi terrorcsoportok feketelistájára, jelentette be Hillary Clinton amerikai külügyminiszter. A Tehrik-e-Talibán (TTP) néven ismert szervezet veszélyt jelent az Egyesült Államok nemzetbiztonságáért, ezért a csoportot az amerikai törvények értelmében „külföldi terrororganizációként" tekintik. A miniszteri közleményben megnevezték a TTP két vezetőjét, Hakimullah Mehszúdot és Váli ur-Rehman, ötmillió dollárt ajánlottak fel annak, aki használható információval hozzájárul őrizetbe vételükhöz.

Moszad-ügynök volt Wiesenthal?

A Wiesenthal – élete és legendái címet viselő, tegnap megjelent könyvben Tom Szegez azt írja, hogy a holokauszt-túlélő már jóval a Moszad megalakulása előtt együttműködött az izraeli titkosszolgálatokkal. A szerző szerint Wiesenthal 1948-ban részt vett egy meghiúsult kísérletben, hogy elfogják Adolf Eichmann, a második világháború alatt a zsidók tömeges deportálását szervező náci, akit végül 1960-ban Argentínában raboltak el a Moszad-ügynökök. Izraelbe csempészték, ahol bíróság elé állították, majd halálra ítélték és kivégezték. Szegez azt írja könyvében, hogy Wiesenthal a hatvanas években információkkal látta el Izraelt a neo-nácikról és Egyiptom rakétaprogramján dolgozó német kutatókról.

Earl a keleti partot fenyegeti

Az Egyesült Államok keleti partvidékét fenyegeti az Earl hurrikán, amely immár négy fokozatra erősödött, és 215 kilométeres csúcsebességgel tombol. Az amerikai nemzeti hurrikánközpont helyi idő szerint szerdán kiadott közleményében bejelentette, hogy a Virginia, Észak-Karolina és Maryland államokban elővigyázatosságból rendkívüli állapotot rendeltek el annak ellenére, hogy a Karib-tenger térségét sújtó hurrikán egyelőre még mintegy ezer kilométer távolságban van a keleti partvidéktől.

Diszkriminálják a szlovák romákat

Hírösszefoglaló

► Az Amnesty International (AI) nemzetközi jogvédő szervezet szerint Szlovákia iskoláiban továbbra is diszkriminálják a roma gyerekeket. A roma gyerekek számos iskolában a többségi diákoktól elkülönítve tanulnak, elkülönített ebédlőkben étkeznek, tiltják nekik a többségi gyerekekkel való érintkezést, illetve az állam továbbra is tisztán roma óvodákat vagy iskolai osztályokat tart fenn – olvasható az AI legújabb jelentésében, amelyet tegnap ismertettek Pozsonyban. „Ezeket a gyerekeket durván elkülönítik, ami elnyomásnak minősíthető" – jelentette ki David Diaz-Jogeix, az AI képviselője. A szervezet 2006 óta kíséri figyelemmel a szlovákiai romák helyzetét, és rendszeresen jelentéseket készít tapasztalatairól.

A romáknak nyújtott oktatás nem egyenértékű a többségieknek nyújtott oktatással – mutatott rá Barbora Cernusáková, az AI szlovákiai képviselője és kutatója. Kifejtette: a roma gyerekek döntő többsége nagyon szegény családból, környezetből kerül ezekbe az iskolákba, így többszörösen hátrányos helyzetbe kerül, s nem tud érvényesülni az életben. A képzetlen roma szülők az esetek többségében nem is igen értik, mit jelent a speciális iskola. „A szülők nehéz döntés előtt állnak. Ha normális iskolába adják gyerekeiket, kiteszik őt a mindennapi megkülönböztetésnek, s annak, hogy nem fogja bírni a többi gyerek tempóját. Ha speciális iskolá-

A roma gyerekek többsége nagyon szegény családból kerül iskolába

Nemzeti gyásznapi Szlovákiában

Szlovákiában tegnap nemzeti gyásznapot tartottak a dévényújfalui mészárlás áldozatainak emlékére. Mint ismert, hétfőn egy 48 éves férfi Pozsony elővárosában hét személyt ölt meg, majd egy rendőrgolyó az ő életét is kioltotta. Az 1989-es rendszerváltás utáni Szlovákiában ez a második legtöbb áldozatot követelő gyilkosság. A hivatalos verzió szerint az áldozatok közül hatan romák, egy család tagjai, míg a hetedik áldozat, egy 52 éves aszszony, aki a lövöldözés idején kiment az erkélyre, s ott érte a gyilkos golyó. A szörnyű gyilkosság oka továbbra is ismeretlen. Nem zárható ki a rasszista ok sem.

ba íratják, nem nézik le ugyan osztálytársai, de nem is tanul meg sokat" – fejtette ki David Diaz-Jogeix. Az Amnesty Interna-

tional felszólította a szlovák kormányt, hogy tegyen lépéseket a romák megkülönböztetésének mielőbbi megszüntetésére. ◀

Elbúcsúzott a csíki főkonzul

ÚMSZ

► Lejárt Szabó Béla csíkszeredai főkonzul (képiünkön) romániai megbízatása, a diplomata már el is búcsúzott a Hargita megyei önkormányzat és a megyeszékhely vezetőitől. A főkonzul négy évig vezette a 2006-ban megnyílt székhelyű diplomáciai képviseletet, utódját még nem nevezte ki a budapesti külügyminisztérium; a konzuli teendőket jelenleg Balogh György konzul látja el. Szabó Béla egyébként először 1987 és 1992 között teljesített szolgálatot Romániában, akkor Magyarország bukaresti nagykövetségén dolgozott, majd 1996–2001 között az akkori magyar nagykövetség helyetteseként teljesített szolgálatot. Később a Határon Túli Magyarok Hivatalának alelnöke, majd megbízott elnöke 2006-ig. ◀

„Kiizzadják” a közel-keleti békét?

Barack Obama amerikai elnök (a pódiumnál) történelmi eseménynek a házigazdája Washingtonban

Hírösszefoglaló

► Lapzártánk után megkezdődtek az érdemi palesztin-izraeli tárgyalások Washingtonban: a Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök és a Mahmúd Abbász palesztin elnök vezetői között megkezdődtek a tárgyalások. A régi ellenségeknek egy évük van rá, hogy „kiizzadják” a végső rendezés formuláját. Hillary Clinton amerikai külügyminiszter ugyanis ennyiben szabtta meg a határidőt, ám azt is megígérte, hogy a segítségükre lesz annak betartásában.

Barack Obama amerikai elnök helyi idő szerint szerda este díszvacsorát adott a Fehér Házban a tárgyalásokon részt vevő Mahmúd Abbász palesztin elnök és Benjámín Netanjahu izraeli kormányfő, továbbá a másik két közvetett résztvevő, Hoszni Mubarak egyiptomi elnök és II. Abdalláh jordániai király tiszteletére. A vacsorán mondott beszédeiben Abbász mindenfajta telepítési tevékenység befagyasztására szólította fel Izraelt. A palesztin területek közül csak Ciszjordániát képviselő Palesztin Hatóság elnöke annak a nézetének adott hangot, hogy egy éven belül lehetséges a békemegál-

Pozsony „megoldása”

ÚMSZ

► A szlovák külügyminiszter úgy módosítaná a kettős állampolgárságról hozott pozsonyi jogszabályt, hogy az csak azokra vonatkozzon, akik huzamosabb ideje élnek külföldön. A *Népszabadság* úgy értesült, hogy Míkulás Dzurinda tervei szerint ők továbbra is kérhetnék annak az országnak az állampolgárságát, ahol élnek. Nem kellene attól tartaniuk, hogy emiatt elveszítik a szlovákot. Akik azonban életvitelszerűen, vagyis huzamos ideig nem tartózkodnak külföldön, azok továbbra sem lehetnének kettős állampolgárok. Többek között a szlovákiai magyarok sem. A pozsonyi parlament csupán néhány órával a könnyített magyar honosítást lehetővé tevő jogszabály jóváhagyása után ellentőrvényt fogadott el, amely július 17-étől hatályos. Ennek alapján azok a szlovák polgárok, akik ettől a naptól saját akaratukból külföldi állampolgárságot szereznek, azonnal elveszítik az előzőt. A pozsonyi diplomácia vezetője a hét elején a SITA hírügynökségnek adott nyilatkozatában kijelentette, hogy rövidesen módosíthatják a szlovák állampolgárságról rendelkező törvényt, mert Daniel Lipsic belügyminiszterrel együtt megtalálták a célravezető megoldást. „Addig azonban nem részletezem az elképzelésünket, amíg a kormánykoalíciós tanács nem hagyja jóvá – tette hozzá akkor Míkulás Dzurinda. Bugár Béla pártelnök nem volt hajlandó kommentálni a lap értesülését, de elmondta, hogy a szlovák állampolgársági törvény módosításáról már két javaslat is született, de a Hid-Most egyiket sem támogatja, tehát további tárgyalásokra lesz szükség. ◀

Hatot egy csapásra

Viharos gyűlések után döntött a PD-L a menesztendő miniszterekről

Moldován Árpád Zsolt

► „Természetesen” – válaszolt Ion Arítion Szeben megyei demokrata-liberális szenátor arra a kérdésre, hogy elfogadná-e a gazdasági tárca vezetésére szóló felkérést. Az állítólag Vasile Blaga belügyminiszter bizalmi körébe tartozó honatyát tegnap este nevesítette Emil Boc kormányfő a nap folyamán lemondott Adriean Videanu gazdasági tárcavezető helyére. Videanuval együtt összesen hat minisztert menesztett tegnap Emil Boc kormányfő: Sebastian Vlădescu, akinek a helyére a pénzügyi tárca élére Gheorghe Ialomițianu képviselő kerülhet, Mihail Dumitru agrárminiszter, akit Valeriu Tabără Temes megyei honatya, korábbi mezőgazdasági miniszter vált a tárca élén. Boc ugyancsak egy „viszsaesőt”, Anca Boagiu szenátort kérte fel a szállításiügyi minisztérium vezetésére, a távozó Radu Berceanu helyére. Az informatikai tárcát Valerian Vremére bízná Emil Boc, aki – társaihoz hasonlóan – demokrata-liberális honatya. A megszorítások miatt leginkább blamált munkaügyi minisztérium vezetését Nelu Ioan Botiș Beszterce-Naszód megyei képviselő veheti át Mihai Șeitanól. Valamennyiük jelölését Traian Băsescu államfőnek még el kell fogadnia.

Viharos előjátékok

Bár a kormányátalakításról dönteni hivatott demokrata-liberális párti vezető testület csak a késő délutáni órákban ült össze, Emil Boc kormányfő már tegnap reggel magához rendelte azokat a minisztereket, akikről meg kívánt válni a beharango-

Anca Boagiu – szállításiügyi

Nelu Ioan Botiș – munkaügyi

zott kormányátalakítás keretében. Elsőként Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter és Mihail Dumitru vehette át a „selyemzsinórt”; az államfő kegyeltjeként ismert pénzügyminiszter reggel nem kommentálta, délután viszont már tévesnek nevezte a döntést, ugyanis megakadályozták abban, hogy végigvigye terveit. A nap folyamán két további tárcavezető – Mihai Șeitan és Gabriel Sandu – erősítette meg, hogy a miniszterelnök menesztette. Külön eset Adriean Videanu gazdasági miniszter, aki személyesen kérte felmentését funkciójából, hogy „kizárólag a párttal foglalkozhasson”.

Gheorghe Ialomițianu – pénzügy

Valerian Vreme – távközlés

Băsescu: csináljatok, amit akartok!

Traian Băsescu államfő egyébként tegnap reggel magához rendelte a kormányfőt, hogy az előadja neki terveit. A *Gândul* című napilap szerint az államfőt felháborította, hogy a miniszterelnök kihagyta a kormányátalakításból a „PD-L-s nehézfűkát”, de menesztési szándékozott Vlădescu pénzügyminisztert, aki tudvalevőleg élvezi Băsescu bizalmát. A kormányfő azzal érvelt, hogy az egy nappal korábbi összevont frakcióülésen a honatyák állásfoglalásából az derült ki, hogy Vlădescu a kabinet legutáltabb tagja, ezzel szemben az úgyneve-

Ion Arítion – gazdaság

Valeriu Tabără – mezőgazdaság

zett „BVB” (Berceanu-Videanu-Blaga) trió pedig nagyfokú támogatást élvez a parlamentben és a helyi szervezetekben. „Ilyen körülmények közt én leveszem a kezem a kormányról, csináljatok, amit akartok!” – hangzottak Băsescu fenyegető szavai.

Boc a gáton maradt

Kiszivárgott sajtóinformációk szerint a PD-L frakcióülésén az államfőhöz közel álló politikusok egy része a teljes kabinet lecserelését követelte, de az ötórás ülés végén megejtett szavazás a miniszterelnöknek kedvezett, ugyanis csak hatan voksoltak a teljes gárdacseré mellett. ◀

Kirúgják Mircea Dinescut?

ÚMSZ

► Megfosztaná a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Tanácsban (CNSAS) betöltött tisztségétől Mircea Dinescu az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI). Az erre irányuló kérés tegnap eljutott a parlamenthez, és a házbizottságok együttes ülésén döntenek majd róla – közölte tegnap Ioan Chelaru szenátus háznagy a felsőház vezetőségi ülése után. A kérés azért került a parlamenthez, mert a CNSAS a törvényhozó testületnek alárendelt intézmény.

Az ANI múltbeli összeférhetlensége miatt büntetné Mircea Dinescut. Fotó: archív

Az ANI szerint Mircea Dinescunak azért kell távoznia az intézményből, mert ügyvezető igazgatója két kereskedelmi társaságnak is. A törvény szerint az államtitkári rangú CNSAS-tagság összeférhetetlen magáncégek vezetésével. Dinescu összeférhetlensége már 2006 márciusától fennállt – közölte az ANI 2010 februárjában. Az ügynökség már akkor felszólította, oldja fel az összeférhetlenséget, ám ennek a költő nem tett eleget. Arra hivatkozott, hogy az ANI politikai megfontolásból szeretné eltávolítani a CNSAS-ból. ◀

Uniós kételyek romaügyben

MTI

► További felvilágosítást kér az Európai Bizottság a párizsi kormánytól a román tömeges kitoloncolásának indokait, körülményeit illetően, hogy megállapíthassa, vajon megfelel-e az EU jogi normáinak a francia hatóságok gyakorlata. Mint tegnap Brüsszelben az Európai Bizottság illetékesei elmondták, az ügyben elkészült Viviane Reding igazságügyi biztos előzetes jelentése, amely azonban tartózkodik a határozott állásfoglalástól, és további adatok beszerzését tartja szükségesnek. Brüsszeli értesülések szerint a 27 EU-biztos közül három azon a véleményen van, hogy a román kitoloncolása nem felel meg az európai előírásoknak. Franciaország egyes összetételek szerint idén közel 9 ezer, az elmúlt hónapban mintegy ezer romát küldött vissza Romániába, illetve Bulgáriába.

Mint uniós polgárok, a román is jogosultak akár 3 hónapon át valamely másik uniós országban tartózkodni. Ennél hosszabb tartózkodás esetén azonban már munkavállalásra van szükség, és az egyénnek hozzá kell járulnia a társadalombizto-

sítási rendszer finanszírozásához. A francia hatóságok szerint a jogszerűtlenül létesített telepek, illetve táborok lakói között sok a bűnelkövető, illetve az illegális kolduló. A kitoloncolás jogszerűtlensége mellett érvelők azonban felhívják a figyelmet arra, hogy a vétkes egyének akár magas száma esetén sem szabad egy népcsoportot kollektív jellellegel eleve megbélyegezni és joghátránnyal sújtani. Szakértők szerint a kitoloncolások európai jogszerűségét azon lehet megítélni, hogy minden egyes ügyben mérlegelték-e a körülményeket, az eljárás alá vont személyek konkrét helyzetét.

Ugyanakkor Martin Schulz és Hannes Swoboda, az EP szocialista frakciójának vezetője, illetve helyettes vezetője sajtóértekezleten bírálta Barrosót, az Európai Bizottság elnökét, amiért mindmáig hallgat az ügyben. Felhívták a figyelmet arra, hogy a bűnelkövető vétnél családjának a kitoloncolása különösen aggályos a jogszerűség szempontjából. Jelezték, hogy az Európai Parlament jövő heti strasbourgri plenáris ülésén Barrosónak színt kell majd vallania a kérdéssről a képviselőkkel folytatandó vitában. ◀

Barabások a kereszten

A tegnapi nappal látszólag pont került a szeptember eleji leváltási láz- (álm) végére. Emil Boc miniszterelnök éhgyomorral, a kora reggeli órákban győnni járult

Salamon Márton László Traian Băsescu államfő elé, és a győntatósékből felállva meg is kapta a feloldozást – hat miatyánk, hat üdvözlégy és hat menesztett miniszter fejében.

Traian Băsescu hatban állapította meg tehát a menesztendő tárcavezetők számát. A média által nevesített és követelt megfeszítettek – a munkaügyi miniszter Mihai Șeitan, a pénzügyminiszter Sebastian Vlădescu, a mezőgazdasági miniszter Mihail Dumitru és a távközlési miniszter Dumitru Sandu – mellett olyan „barabásoknak” is megácsolták a keresztest a Cotroceni-palotában, mint Adriean Videanu gazdasági miniszter és Radu Berceanu szállításiügyi miniszter.

A kormányátalakítás megvolt tehát, de egyetlen erénye az, hogy egyáltalán megtörtént. Probléma azonban azzal van, amiért történt, és azzal, ahogyan történt. Az alapmotiváció ugyanis nem a helyzet javítása volt, nem azoknak a tevékenységi területeknek a fellendítése, amelyeknek élén egy esetleges személyi változás lendületet adhat a dolgoknak. Nem. Az egyetlen motiváció az volt, hogy az államfő valamikor a nyár folyamán kijelentette: szeptember elsejéig ad határidőt a kormánynak arra, hogy mérleget készítsen eddigi tevékenységéről, ezt pedig a média úgy értelmezte, hogy szeptember első napjaiban fejek hullanak majd a porba. A közvélemény nyomásának pedig a nagyobbik kormánypárt úgy engedett, hogy néhány levágott fejet a követelőző tömegbe dobott, hogy a megmaradtok – időt és egerutat nyerve – menthessék a székküket és az irhájukat.

Ami ezután következik, viszonylag könnyen megjósolható. Rövid akklimatizációs időszak után az új miniszterek, a megmaradt régiókkal eddigi tevékenységéről, ezt pedig a média úgy értelmezte, hogy szeptember első napjaiban fejek hullanak majd a porba. A közvélemény nyomásának pedig a nagyobbik kormánypárt úgy engedett, hogy néhány levágott fejet a követelőző tömegbe dobott, hogy a megmaradtok – időt és egerutat nyerve – menthessék a székküket és az irhájukat.

Ami ezután következik, viszonylag könnyen megjósolható. Rövid akklimatizációs időszak után az új miniszterek, a megmaradt régiókkal eddigi tevékenységéről, ezt pedig a média úgy értelmezte, hogy szeptember első napjaiban fejek hullanak majd a porba. A közvélemény nyomásának pedig a nagyobbik kormánypárt úgy engedett, hogy néhány levágott fejet a követelőző tömegbe dobott, hogy a megmaradtok – időt és egerutat nyerve – menthessék a székküket és az irhájukat.

Ami ezután következik, viszonylag könnyen megjósolható. Rövid akklimatizációs időszak után az új miniszterek, a megmaradt régiókkal eddigi tevékenységéről, ezt pedig a média úgy értelmezte, hogy szeptember első napjaiban fejek hullanak majd a porba. A közvélemény nyomásának pedig a nagyobbik kormánypárt úgy engedett, hogy néhány levágott fejet a követelőző tömegbe dobott, hogy a megmaradtok – időt és egerutat nyerve – menthessék a székküket és az irhájukat.

Román lapszemle

Változás történt a hazai luxusvendéglőkben: míg korábban tulajdonosaik külföldi mesterszakácsok szerződötetésével biztosították a színvonalas étlapot, mára már – szintén külföldön tanult – hazai szakácsokat foglalkoztatnak. A vendégek elégedettek. (Románia liberá) ► Mindeddig ismeretlen tettesek nyílt utcán, fényes nappal összeverték Cristian Oltean, a Nemzeti Liberális Párt egyik fővárosi szervezetének elnökét. A PNL tájékoztatása szerint „nem politikai jellegű agresszióról” van szó. (Evenimentul zilei) ► Kis híján meglinccseltek az olasz fővárosban két román állampolgárt, mert rátámadtak két ártatlan járókelőre. Az incidens láttán mintegy kétszáz fős tömeg verődött össze, melynek haragjától a rendőrök mentették meg a romániaiakat. (Gândul) ► Nem kapják meg többé ingyenes cigarettaadagjukat a román katonák. A hivatalos indoklás szerint egészségüket félti a védelmi minisztérium. (Puterea)

Terra: külföldiekkel – külföldieknek

Esős időben is élvezni lehet majd a tengerpart előnyeit, miután megnyílik a legújabb fekete-tengeri üdülőhely, a Terra, amely a bukaresti illetékesek ígérete szerint mindenképpen premiernek számít majd a hazai idegenforgalomban.

Bogdán Tibor

► Az idegenforgalmat is rendkívül károsan befolyásoló gazdasági és pénzügyi válság körülményei között jó ötletük támadt a hazai turisztikai szakembereknek: a külföldi – mindenekelőtt német és osztrák – turisták nagyobb mértékű bevonása érdekében a legújabb tengerparti üdülőt külföldiekkel fogják megépíteni.

Öt év múlva...

A 23 August község közelében, Costinești és Olimp között, a tengerpart vonalát követve, illetve a Tatlageac tó körül épülő Terra, legalábbis a román illetékesek elképzelése szerint, minden igényt kielégít majd. Bukarest azonban, hogy az építési munkálatokba „tekintélyes és jelentős potenciállal rendelkező” külföldi vállalkozókat vonjon be, elsősorban Németországból, Hollandiából, Törökországból, Ausztriából és Franciaországból. Annyit már most tudni lehet, hogy a komplexumok egyikének kivitelezését osztrák vállalkozókra bízzák, akik két, egyenként tizenhárom emeletes szállodát, negyven villát, helikopter-leszállóhelyet, minigolf-pályát építenek, hatszázmillió eurós beruházással.

Ez lesz az első hazai tengerparti üdülő, amely a román tengerparton mindeddig gyakorlatilag hiányzó, ám a turisták által oly régen igényelt all inclusive szolgáltatást is biztosítani fogja – igaz, mindezt még legalább öt esztendőre kell várni. A projekt ismeretében azonban ez a határidő nem tűnik soknak, hiszen az üdülő öt komplexumból áll majd, mindegyikben két-három nagy szálloda és több tucat villa kap helyet. A Terrán üdülő turista számára az általa befizetett összeg fejében minden szolgáltatást biztosítanak, ideértve a szórakozási lehetőségeket is. Valamennyi komplexum fedett medencékkel rendelkezik, és szavatolják a kellemes időtöltést rossz vagy hűvösebb idő esetére is. Az illetékesek ezért abban is bíznak, hogy ezzel gyakorlatilag meghosszabbíthatják a tengerparti turisztikai idényt.

All inclusive – kinek kell?

Ami az all inclusive szolgáltatás sikerét illeti, a román szakemberek véleménye megoszlik. Sokan a hazai turizmus jelentős fellendülését várják tőle, az Idegenforgalmi Ügynökségek Országos Egyesületének elnöke, Corina Martin azonban kételke-

dik a turistacsalogatás e módszerének eredményességében. Ennek kapcsán emlékeztet rá, hogy két évvel ezelőtt több mamaiai nagyvendéglátóipari egység is megpróbálkozott a szolgáltatással, amelyet kilenc szállodában vezettek be – ám nem aratott tetszést a romániai turisták körében, így jelenleg már csupán két hotelben alkalmazták. Tapasztalataik szerint a román turisták in-

kább csak külföldön élnek a szolgáltatással, elsősorban a nyelvismeret hiánya miatt. Az all inclusive rendszert mindenekelőtt a német turisták kedvelik, főleg azért, mert ebben az esetben nem kell borralalót adniuk – a romániai vendéglátók nem túl nagy öröme.

A romániai bürokráciára jellemző, hogy a nagyszabású projektet három évig elfektették a Konstanca megyei tanácsnál, amely csak most bőlított rá a tervre. Most már mindössze a településrendezési jóváhagyás hiányzik a beruházás elkezéséhez. Az államnak ennek során a közúti infrastruktúra

költségeit kell fedeznie, amit jelenleg hétmillió euróra becsülnék. A víz-, csatorna- és villamosáram-hálózat kiépítése a helyi önkormányzatot terheli. Mugur Mitrana, 23 August község polgármestere azonban határozottan állítja, hogy az ehhez szükséges összegeket legtöbb hét hónapon belül szavatolni tudják, a munkálatokat viszont a beruházók addig is megkezdhetik.

Visszafogott luxus

A jelenlegi tervek szerint a Terra vasúton és közúton egyaránt megközelíthető lesz. Első esetben Costinești-

tábor és Neptun megállóhely között létesítenék újabb állomást, második esetben pedig a 39. számú, Konstanca–Mangalia országútról vezetne el ide a megépítendő elágazás.

Konkrét befektetők hiányában egyelőre még nem lehet tudni, hány csillagosak lesznek a Terra szállodái, és az illetékesek arról sem tudnak beszámolni, hogy melyek lehetnek majd az érdeklődő nagy nemzetközi szállodalánccok.

Vendéglátóipari szakértők szerint főlősleges lenne túlzott luxusra törekedni, Románia ugyanis ebben nem tudná felvenni a versenyt Törökországgal vagy a görög szigetekkel. Két-négy csillagos szállodákra lenne szükség, mivel az ország fő konkurense a projekt megvalósítása után is, nagy valószínűséggel, Bulgária, Montenegró, illetve a „szárazföldi Görögország” marad, ám a Terra megépítése után Románia nagyobb eséllyel veszi majd fel a versenyt az ottani üdülőkkel.

Jóllehet még nem érkezett el a hivatalos idényvég, az már bizonyos, hogy a gazdasági, pénzügyi válság következtében idén csökkent a román tengerpart forgalma. A visszaesés várhatóan 20-30 százalékos lesz. Ennél nagyobb arányban mérséklődnek a bevételek, ami a turisták számának csökkenése mellett azaz is magyarázható, hogy igen sokan a kedvezményeket biztosító, illetve a legolcsóbb üdülési lehetőségeket választották. ◀

A majdani Terra területe. Öt év múlva benépesül?

Tony Blair „öntörvényű” emlékiratai

Felkavarta az állóvizet Tony Blair napokban megjelent memoárja. A korábbi brit kormányfő a hétszáz oldalos védelmébe vette Irak-politikáját, óva int pártja esetleges túlzott baloldali fordulatától és kedvezőtlen színben festi le utódát, Gordon Brownt.

Gy. Z.

A „harmadik út”

► „Öntörvényű emlékiratok”, „A leszámolás”, „Tony Blair alkohollal sokkol”, „A miniszterelnök könnyei és egy korty whisky” – ezekkel és hozzájuk hasonló címekkel tudósít a világsajtó a legfrissebb brit szenzációról, a Downing Street 10. korábbi lakójának vaskos kötetéről, az *Egy utazás* címűről (*A Journey*), amely a napokban jelent meg. A felesége kedvéért lemondása után az anglikán hitét letett, és a pápa áldásával a katolikus vallás fölött politikusa a címmel – hangsúlyozandó az áttérés komoly voltát –, úgy utal az utazásra, „mint földi kínok keresztény vezérmotívumára a szentséghez vezető úton”.

Tony Blair a brit Munkáspártban (Labour) szinte példátlanul hosszú ideig, tíz esztendőig töltötte be egyhuzamban vezető tisztségét, kétszer újjá is választották, és úgy tudni, hogy pusztán azért mondott le, mert egy sörözőben annak idején megígérte jóval kevésbé karizmatikus utódának, de kiváló pénzügyminiszterének, hogy idővel át fogja nyújtani neki a kormánypalcát. Kétségtelen, hogy megválasztásakor – amikor meghirdette az Európába, az európai szocialisták, szociáldemokraták életébe új, friss levegőt lehelő „harmadik út” politikáját (ebben hosszú ideig kiváló követőre és társra talált a német Gerhard Schröder

kancellárban) – még meggyőző erővel rendelkezett, de kisugárzása idővel megkopott. Amit nagyban köszönhet az Amerikát, Bush elnököt szinte vakon követő, már-már kalandor Irak-politikájának.

Önmaga jelentőségét az exminiszterelnök már emlékiratainak bevezetőjében hangsúlyozza, amikor papírra vetette: „Célom nem az volt, hogy történészként írjak, hanem hogy vezető személyiségként”. Annak is magyarázatát adja, miért nincs figyelemmel a különböző személyek fölvonultatásakor és az események bemutatásakor a kronológiai sorrendre sem: „Még könyvek végtele sorozatát fogja számtalan szerző írni rólok. De csak egyvalaki tudja elmondani, hogy milyen a történelem középpontjában állni, és ez én vagyok” – állítja a tőle megszokott szerénységgel.

Az iraki kaland

Blair 1997 és 2007 között egy évtizednyi időt töltött a hatalom csúcsán. Elődje, a konzervatív Margaret That-

cher is mindössze egyet többet; az azóta bárónői rangra emelt politikus *A Downing Street-i évek* (*The Downing Street Years*) címmel megírt emlékirataiban azonban a falklandi győzelemmel fényes külpolitikai trófeát mutathatott föl a brit társadalomnak, míg Blair a iraki kalanddal kapcsolatban magyarázkodásra kényszerült. Az elmúlt év novemberében a háborús szerepvállalást feltáró bizottság meghallgatásán kiderült: ő maga is tisztában volt, hogy Bagdad nem jelent veszélyt az Egyesült Királyságra. A nyilvános meghallgatásokon elhangzottakra alapozva írta tavaly novemberben a *Daily Mail*, hogy Tony Blair szándékosan hazudott, amikor iraki tömegpusztító fegyverekről beszélt, hiszen soha senki nem talált ilyeneket, jóllehet ezek szolgálták az invázió legfőbb indokául.

Valódi sikert a munkáspárti miniszterelnök a belpolitikában könyvelhetett el csupán: az Észak-Írországgal kapcsolatos, bár igen törékeny békét, az úgynevezett hűsvéti megállapodást,

amely egyfajta önkormányzat lehetőségét nyújtotta a különálló országrészeknek.

Miatta nyúlt pohárhoz

A legélesebb képet pénzügyminiszterével, későbbi utódával, Gordon Brownnal kapcsolatban rajzolja meg a szerző. A könyv első kritikusa arra emlékeztetnek: amikor Blairt harmadszorra is megválasztották, nyilvános ígéretet tett, hogy mandátumának félidejében átadja a kormányzást Gordon Brownnak. De csak húzta-halasztotta a dolgot, míg nem az akkor sikeres pénzügyminiszter a kulisszák mögött ki nem kényszerítette a lépést. Addigra már a Labour és Blair népszerűsége is jócskán megkopott. A könyvben olvasható a panasza: mennyire megviselte őt a közös munka Brownnal, valamint a tárcavezető mesterkedése, hogy a Downing Street 11-ből (a pénzügyminiszter rezidenciájából) átköltözhesse a 10. szám alá.

Ez az „irtózatosságot” vitte rá arra Tony Blairt, hogy naponta a pohár fene-

kére nézzen, ivászata – saját szavai szerint – már-már az alkoholizmus határát súrolta. (A legenda szerint az előző évszázad legkiemelkedőbb brit politikusa, Churchill is a whisky híve volt.) A könyv sommás szavakkal jellemzi Brownt, akit a Munkáspárt katasztrófális vereségeért is hibáztat: „Politikai számítás, igen. Politikai érzelmek, igen. Elemzői intelligencia, abszolút. Érzelmi intelligencia, nulla.”

A volt miniszterelnök természetesen megemlékezik az 1997. augusztus 31-én Párizsban halálos balesetet szenvedő Dianáról is, akit a tragédia után ő illetett először „a nép hercegője” állandó eposzi jelzővel. „A magunk módján mindketten manipulátorok voltunk; ügyesek mások érzelmeinek megragadásában, az ösztönös játékban az érzelmeink hűrjain” – vallja Tony Blair. Egy teljes évtizeden keresztül igyekezett az örök ifjúság látszatát megőrizni, de legfrissebb fotóin jól látszik, hogy elmúlt 57 éves, és bizony, már rajta is fogott az idő. ◀

Lap-top

A nap címe. Pleșu, Patapievici és Cărtărescu visszafordították a golyóstollait, *Academia Cațavencu*.

Magyarázat. „Băsescu értelmiségei” a szerzői jog alapján szerzett jövedelmek megadóztatása után megaláztatásuknak adtak hangot, hol helyeslést, hol derűséget váltva ki a kultúra fogyasztóinak egyre fogyó tömegéből. Szerencsére az RMDSZ ezt a kérdést is megoldotta nekik: várjuk a dicsőhimnuszokat a címére!

Magasság. A *Puterea* napilap kétes „közvélemény-kutatása” politikuskok körében: milyen magas a miniszterelnök? A politikai korrektség értelmében a kérdés tulajdonképpen ostoba és felesleges, de a „kutatás” alanyai sem győzik hangoztatni, pártállástól függetlenül, hogy nem a termet a fontos, hanem a kormányzás hatékonysága. Ezzel együtt a „becslések” közötti eltérések jelentősek: A PSD szerint Emil Boc magassága 145 centiméter, az RMDSZ szerint, a PNL szerint 162 centiméter, ezzel szemben a PD-L, saját pártja a miniszterelnököt 167 centiméter magasnak látja. (Azért mondtunk pártokat, mert átlageredményekről van szó.)

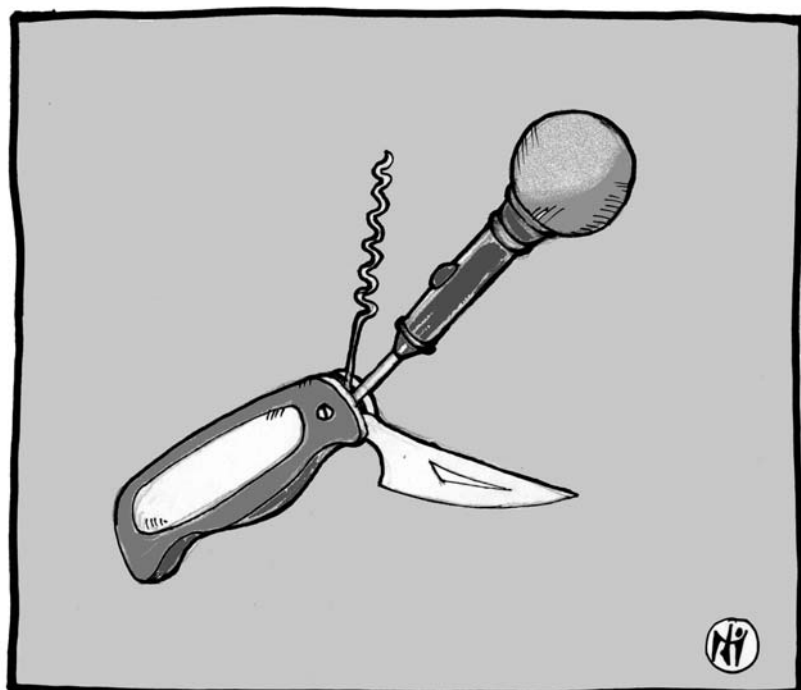
Mocsok. Az *Evenimentul zilei* sorozat formájában közli a homoszexualitása miatt a régi rendszerben rengeteget zaklatott zseniális kritikus, Ion Negoitescu és besúgója, az ismert és bonyolult pályájú Petru Romoșan viszonyáról összeállított anyagot. Negoitescu a hetvenes években több ambiciózus fiatal írójelölttel folytatott szexuális viszonyt, ellenszolgáltatásként irodalmi karriert ígérve és biztosítva nekik. Minthogy akkor a homoszexualitást törvény tiltotta, a „leleplezések” könnyen börtönbe juttathatták volna a kritikust; Romoșan besúgásai mégsem ezzel a veszélyességükkel tűntek ki, hanem a közös szexuális jeleneteiket leíró „irodalmi” részletességükkel. A mából visszatekintve is viszolygunk azon, hogy mi mindennek voltunk kortársai, erkölcsi ítéletünk végül is mégsem a homoszexualitásnak szól, hanem a prostitúciónak.

A nap álhíre. Dan Diaconescu győzelmese esetén minden románának odaígérte Traian Băsescu Mihăileanu utcai házáat.

Minden napra egy mondat

„Az összehasonlítás mindig arról szól, hogy az egyik alulmarad.” Nora Roberts

Praktikus

Horváth István

A kívánatos csőd

SZELLEMI DÉZÉS

Cațavencu: (...) Pont ezektől az eszméktől vezérelve alapítottam meg nemrég városunkban a „Román gazdasági ébredés szövetkezeti enciklopédikus társaságot”, amely teljesen független a bukarestitől. (...) Egyletünk egyes számú célkitűzése az, hogy adjon kérem szépen egy hatalmas lökést a hazai iparnak. Amely utóbbi ágazat nem hallgathatom el, pillanatnyilag nem túl előkelő helyen áll.

Hangok: Brávó!

Cațavencu: A román ipar... kérem, a román ipar, amely méltán képviseli a román nép alkotó géniuszát, pillanatnyilag nem termel semmit. Ezért – lehet ez most durván fog hangzani – be kívánjuk vezetni a munkavégzést a termelés olyan területeire is, ahol ez eddig teljesen ismeretlen volt. (...)

Hangok: Úgy van, brávó!

Cațavencu: ...Van egy örömteli hírem. Nemrég megtudtam, hogy Iași városában egyetlen, de egyetlen román kereskedő sem szerepel a csődbe jutottak névsorában.

Hangok: Brávó, brávó...

Cațavencu: Na de miért? Éspedig azért, mert Iași városában valamennyi kereskedő zsidó...

Hangok: Huuuu!

Cațavencu: ...Ezért azt kell mondanom, örömtelibb lenne a hír, ha kizárólag román kereskedők szerepnének a csődbe jutottak névsorában. Ez azt jelentené, hogy a kereskedelem román kézbe került.

Hangok: Akkor menjünk tényleg csődbe? Nem lehet. Román ember ne menjen csődbe.

Cațavencu: Ahhoz barátaim, hogy kilépünk ebből az állapotból, először csődbe kell menni...

Ion Luca Caragiale: *Az elveszett levél.* Fordította Bodor Ádám

Cigány- és ténykérdés

Fiatalember fogadkozik: az összes cigányt bezárná. Nem Jobbik-rajongó, de jónak látná, ha mielőbb létrejőnének nálunk is azok a bizonyos „közrendvédelmi telepek”. Miért? „Mert nagy szükség lenne rájuk. Ezek a cigányok...” Következik a szokásos felsorolás, az általánosítások, szerencsétlen és pontatlan statisztikák. Meg azt is mondja, hogy fogadni merne, a börtönökben is a rabok több mint fele roma. Súlyos eset, gondolom, már azok is zavarják, akiket bezártak! Kiderül, az életmódjukat nem tartja „megfelelőnek”. Mert „milyen dolog az, hogy az embernek nincs rendes háza, ott alszik, eszik ésatöbbi, ahol éri”? Gondoltam, összezavarom – nem sikerült: abba még belemeleg, hogy nem az összes cigányt kellene bezárni, csak „azt a részét”, de ennél alább nem enged. Megkérdezem, miért általánosít. Ő igazán nem! Miért akarná megmondani bárkinek, hogyan kell élni? Nem akarja ő, de „2010-ben nem lehet az ember nomád”! A szót kimondhatatlan lenézéssel, valósággal hozzáköpi a mondathoz.

Elgondolom, mennyi múlik a társadalmi determináción, az ebből adódó sajátos helyzeten, amiből embertársainkat szemléljük, meg- és eltítéljük. A járvány sújtotta Oranban ragadt újságíró jut eszembe a pestisből. A Camus szűkszavújának tűnő, érzékletes leírása akár kommunikációs disszertáció is lehetne arról, hogyan nyerne új értelmet a szavak a beszélő pozíciójától függően.

Raymond Rambert mindenképpen maga mögött akarja hagyni a vesztégyár alá helyezett Orant, és elmegy az orvoshoz, aki a karantént elrendelte, a szabadságot jelentő igazolásért. Előadja, mennyire idegen neki ez a város, vágyik párja után, akivel nemrég kerültek össze, akivel nem házasok, de mintha azok lennének, meg aztán nem is beteg – erről kellene egyébként az igazolás. Az orvos válasza egyértelmű: „leghőbb vágya, hogy Rambert viszontlássja párját”, de az „ő szerepe pedig megtenni azt, amit meg kell tenni”. Rambert úgy érzi, az orvos képtelen megérteni őt, és azzal vádolja, hogy „egy elvont világban él”. Ám, ami az egészséges, menekülni akaró vendég újságíró számára elvontnak tűnik, a kórházakat látogató orvosnak maga a kézzelfogható valóság. („A szerencsétlenségben volt egy egy adag elvontság és valószínűség. Ám, ha az elvontság a fejébe veszi, hogy megöl téged, akkor bizony foglalkozni kell az elvontsággal.”)

Az idősebb kollégát győzködöm, hogy manapság lett hetvenéves a színes televízió. Nem hiszi. Hogyhogy – mondom –, ez ténykérdés. Továbbra is köti az ebet a karóhoz, hogy a színes tévé márpedig legfeljebb huszonegy éves. Számára ez ténykérdés...

Szócs Levente

Világ Mikulásai, egyesüljete!

Kis híja volt, hogy kiütököznek rajtam az elvonási tünetek. Schol egy Jingle Bell, schol egy Stille Nacht. Hát szabad ilyet az emberrel csinálni? Micsoda felelőtlenség, kérem. Augusztusról már szeptemberre fordult a kalendárium, de még csak egy árva csokoládémikulás sem jelent meg a multiknál. Pedig azok aztán tudnak sietni, ha kell, ha nem kell. Mindent elkövetnek, hogy a gyermekek örömét már a tanév végén sikerüljön elrontani: a vakáció kezdetén késedelem nélkül kipakolják nagy halmokba az akciós iskolaszereket. (Ráadásul az idevonatkozó minisztériumi rendelet szeptember 1-jét jelöli meg az idei tanévkezdet napjának, miközben sok iskolában még nem is olyan rég csak a vállát vonogatta az igazgató a kérdésre, hogy szeptember 13-án vagy 15-én kell-e a nebulóknak beülniük az iskolapadba.)

Gyulay Zoltán

Márpedig itt a legfőbb ideje, hogy a multik kicseréljék a tanszereket a karácsonyi kegyeszerekre. Elvégre semmit nem lehet elég ko-

rán kezdeni, ugye. Legfőljebb a kedves vevő már októberre csalánkiütést kap a permanens karácsonyi hangulattól. Istenem, ez csak a nem várt mellékhatás, kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét! Amúgy is pillészárnnyain távol-keleti mágnesvasutakat megszegyenyítő sebességgel illan az idő, kíváncsi volnék, hogy erre ugyan milyen magyarzatot tudna adni a nyelvet őltő Albert Einstein.

Merthogy a másik jelenség előtt nagy valószínűséggel ő is értetlenül állna, erre megesküszöm, sőt! Akár még romlott szaloncukrot is hajlandó volnék minden orvosi tiltás ellenére elmajszolni. Mellesleg amíg még szabadott volt, a korai árusításnak azért is örültem, mert gyakorlatilag októbertől októberig állandó szaloncukor-készletekkel rendelkeztem háztartásom összes zugaiban. Az égiek is sürgetnek, mert igaz, hogy most még csak szeptember letelején járunk, de az időjárás máris az októbert tapossa. Ráadásul még a televíziós csatornáknak is sikerül meggyorsítaniuk az idő körforgását.

A kedves vevő már októberre csalánkiütést kap a permanens karácsonyi hangulattól.

Régen azért adtak ám erre is, a kezdetleges technika dacára nemcsak a hang volt szinkronban a képpel, hanem a műsorrend is az adott évszakkal. Ma pedig? A szappanoperákban (mert több hetes-hónapos rártartással forognak) télen viselik a fürdőruhát, miközben nyáron havazik; a forgatókönyvíró mit sem törődik azzal, hogy mikor kezdődik az iskola – ezt nyilván a minisztériumi uraságtól tanulta el –, s ez még csak hagyján. Hanem a nyári uborkaszegzonban a sok-

századik ismétlések évadját teletűzdelik a Téli 1, 2, 3-mal és hasonlók. Nem mondom, a sokszor szaharai hőségben hűsítő jégkockaként megjárja, de mégis. Mert ki hallott már a szólásmondáson, a vicceken kívül nyári Mikulásról? (A nyári Mikulás az én képzeletvilágomban olyan, mint a néhai szocializmus egyik korszakalkotó találmánya, az ünnepi alkalmakkor elszűtött, tehát valaha valóban létező nappali tűzijáték.) Nos, mint a természetnek (ezt tessék szíves lenni a szó szoros és átvitt jelentésében értelmezni), szóval a természet-

nek adott fricskaként lassan ötven esztendője minden nyáron összejönnek ők: Santa Claus, St. Nick, Sinter Klaas, Papa Noel, Babbo Natale, Julenissen, Mikulás és más európai, amerikai, valamint ázsiai társaik. Függetlenül attól, hogy hazájuk kultúrkörébe szervesen illeszkednek, avagy pedig idegen testként rázzák a csengőjüket. És gondoljunk csak bele, milyen áldozat ez a részükről: a nagy nyári melegben is viselniük kell prêmes ruhájukat, sisakjukat, hófehér szakállukat. Ezért aztán egész évben gyanúsán szemlélem, ha pirosposztag arcú, dús szakállú valaki jön velem szemben: csak nem olyasvalaki, aki épp inkognitót visel?

Kijelenthetem, hogy a nagy veszély máris elhárult a fejem fölül, nem kell semmiféle elvonási tünettől tartanom. A mai napon ugyanis bedobták a postaládamba az első biztató jelet: adventi autóbuszos hétvégekre invitálnak Prágába, természetesen természetesen bemutatóval egybekövetve (vásárlási kötelezettség nélkül, persze, ahogy azt a nyári Mikulás elképzeleli). Megértem én, hogy sietni kell, elvégre nemsokára helyet kell adni a húsvéti nyuszoknak!

Bukaresti „jiddisfeszt”

Bill Gates támogatja a kolozsvári könyvtárakat

Salamon Márton László

► Az egykori „stétl”-ek, zsidók által lakott kelet-európai kisvárosok hangulatát próbálja visszaidézni az a rendezvénysorozat, amelyet a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetsége szervez a hétvégén Bukarestben. Amint a „Yiddisher Velt” elnevezésű jiddis fesztivál tegnapi megnyitóján elhangzott, az első ízben megszervezett rendezvény előfutára a 2007-ben, Nagyszébenben – az Európai Kulturális Főváros projekt keretében – tartott Judaica Fesztivál volt, amikor Eduard Kupferberg fesztiváligazgató bejelentette: szándékaik szerint kétévénként nagyszabású, a jiddis nyelvnek és a romániai zsidó kultúrának szentelt rendezvényt tartanak majd.

„A két évből a gazdasági válság miatt végül három lett, de ez nem változtat azon, hogy a rendezvényt kiemelten kezeli eseménynaptárban a romániai zsidó közösség” – fejtette ki a tegnapi megnyitón Aurel Vainer parlamenti képviselő, a Romániai Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke. A bukaresti Állami Zsidó Színházban tartott ünnepségen Vainer elmondta, ő maga is egy moldvai zsidó „stétl”-ben töltötte gyermekkorát, ahol a jiddis

Harry Eliad, Aurel Vainer, Markó Attila és Eduard Kupferberg a zsidó színház színpadán. Fotó: Tofán Levente

nyelv közhasználatban volt annakidején.

A rendezvényt támogató Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának elnöke, Markó Attila beszédében kifejtette, örömmel tölti el, hogy a hazai zsidóság a múlt tragikus eseményeinere való méltó megemlékezés mellett előre is tekint, a hajdani romániai zsidó élet újraélnitése végett. Mint kifejtette, a válság miatt a hivatal nem tudott olyan mértékű támoga-

tást nyújtani a rendezvénynek, amilyent megérdemelt volna, hiszen „ilyen eseményekre mindig nagy szükség van”.

A bukaresti jiddis fesztivál meghívottjaként Alexandru Pincevschi, a moldova köztársaságbeli zsidó közösség vezetője ismertette a szomszédos ország zsidó közösségének demográfiai adatait. Mint elmondta, a mintegy négymilliós országban tizenötezres zsidó kö-

zösség él, ami a romániaiak mintegy kétszerese.

Harry Eliad rendező, a Állami Zsidó Színház igazgatója a ma is jiddis nyelvű előadásokat bemutató bukaresti kulturintézmény roved történetét ismertette. Mint elmondta, az egész hétvégén tartó fesztivál rendezvényei egy részének otthont adó épület „sokat látott” az idők során, jót és rosszakat is, akár csak a romániai zsidó közösség. ◀

Sipos M. Zoltán

► Internetes könyvtár témában megyei kiterjedésű könyvtárosképzést indít a Kolozsvári Octavian Goga Megyei Könyvtár. A képzéshez szükséges felszereléseket és a szoftvereket a könyvtár a Bill and Melinda Gates alapítványtól nyerte pályázat útján. Egy korszerű román könyvtári rendszer létrehozására, ötéves lefutási idővel 26,9 millió dollárt adományoz a Microsoft tulajdonosa alapítványán keresztül.

A Kolozsvári Octavian Goga Megyei Könyvtár szeptember 9-én, hétfőn indítja első számítógépes tanfolyamát könyvtári alkalmazottak számára. A korábban elindult Biblionet program keretében a megyei könyvtár összesen 11 laptopot, egy kivetítőt, nyomtatót és egyebeket kapott, ezt a felszerelést a könyvtár vezetősége elsősorban alkalmazottai informatikai oktatására kívánja felhasználni. „Nagyon örülünk a számítógépeknek, a szoftvereknek és az egyéb informatikai jellegű felszereléseknek, mivel ezekkel egy rég dédelgetett álmunk valósul meg. Több éve sort szeretnénk volna már keríteni egy olyan program beindítására, amelynek keretében számítógépes oktatást tudnánk biztosítani könyvtárunk alkalmazottai számára” – mondta el

lapunknak Sorina Stanca, az Octavian Goga könyvtár igazgatója.

A számítógépek, az internet használata most már elengedhetetlenné vált egy korszerű könyvtár számára, fejtette ki az igazgató. Mi több, ezeknek a nagyértékű felszereléseknek köszönhetően könnyebben kapcsolatba tudnak lépni az ország több könyvtárával is, így jobban ki tudják majd szolgálni a könyvtárlátogatókat. „Ugyanakkor a jövőben ezeket a felszereléseket könyvtárunk látogatói számára is elérhetővé kívánjuk tenni, például a multimédia-termünk kibővítésével” – ismertette jövőbeli terveiket a könyvtár vezetője.

Idén a könyvtár vezetősége három tanfolyamot is indít a könyvtár alkalmazottai számára, a négynapos tréningeket az EOS (Education for an Open Society) Alapítvány szakemberei tartják majd. A Kolozsvári Octavian Goga Megyei Könyvtár a *Biblionet – a világ a könyvtárban* elnevezést viselő program keretében jutott az értékes elektronikai felszereléshez, mintegy 17 ezer dollár értékben. Az ötéves lefutási idejű programot az amerikai Bill & Melinda Gates hozta létre azzal a céllal, hogy elősegítse egy romániai modern könyvtári rendszer megeremléstét, és erre 26,9 millió dolláros keretösszeget irányozott elő. ◀

Röviden

Székelymuzsnai tábor csángó gyermekeknek

Az idej, már hagyományossá vált csángó tábor ma kezdődik és szeptember 9-ig tart Székelymuzsnán. Idén 12 diószegi csángó gyermek és az őket oktató tanár vesz részt a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége által szervezett magyarórán. A táborban a csángó gyermekek mellett a helyi muzsnai gyermekek is jelen lesznek, ami nagyban segíti a csángó kisdíjak magyar nyelvi fejlődését, és hozzájárul egymás kultúrájának megismeréséhez. A gyermekek a tábor ideje alatt mindennap játékos magyarórán, illetve a helyi gyermekekkel közösen szervezett szabadidős programokon vesznek részt.

Izraeli Kulturális Intézet nyílik Budapesten

Izrael sokszínű „mozaik-kultúrájának” minden szegmensét be kívánja mutatni a pénteken nyíló, oktatási funkciókat is ellátó budapesti Izraeli Kulturális Intézet – közölték az intézmény vezetői. „Legfontosabb célunk a magyar kulturális életet gazdagítani egy eddig szinte ismeretlen szegmessel, az izraeli kultúrával” – szökölt az intézmény jövőbeli szerepéről az intézet igazgatója.

Darkó László – a „tudós festő”

ÚMSZ

► Darkó László festőművészre emlékeztek Kolozsváron csütörtök délután, halálának negyvenedik évfordulója alkalmával.

A megemlékezés első mozzanataként a Házsongárdi temetőben megkoszorúzták Darkó László sírját, majd ezt követően, 18 órától a Szépművészeti Múzeumban nagyméretű kiállítást nyitottak meg a festő gazdag életművéből. A közel 70 festményt felvonultató tárlatot Murádin Jenő művészettörténész nyitotta meg. Murádin elmondta Darkó László fiatalon, 46 évesen halt meg, életműve derékba tört, minden bizonnyal sokkal ismertebb lenne ma, ha életműve kiteljesedhetett volna. Az ötvenes, hatvanas években a festőművész, bár visszahúzódó ember volt, a kolozsvári közélet ismert személyisége volt, rendkívüli műveltsége, előadókészsége is ismertté tették. A megnyitó keretében bemutatták Kovács Árpád művészettörténész Darkó Lászlóról szóló könyvét is. A fiatal csikszeredai művészettörténész néhány hónapos kemény munkájának köszönhetően jöhetett létre ez a kiállítás, mondta a Szépművészeti Múzeum igazgatója, Călin Stegorean.

Kovács Árpád, Murádin Jenő és Călin Stegorean méltatták Darkó László festőművész életművét

A fiatal festő

Darkó László Tordán született, 1924-ben, jómódú polgári családban. Szülővárosa jelentős mértékben meghatározta pályájának alakulását. Festeri, még gimnazista korában, a később Franciaországban nagy hírnévre szertett Francois Gáll festőművészől tanult. A fiatal tanítvány 1941-ben, 17 évesen a piarista gimnáziumban rendezett kiállításra két olajképpel jelentkezett. Korai festményeinek ihletői többnyire a Torda környéki tájak voltak. 1944-ben a Múcsar-

nokban rendezett Erdélyi Képzőművészek Pünkösdi Kiállítása mérföldkő volt Darkó pályájának alakulásában. 1948-ban *A tájképfestészet korszakai* című disszertációjával a Bolyai Tudományegyetemen doktori címet szerzett.

Alkotói fordulatok

Tájélményekből táplálkozó festészetét tiszta színek, konstruktív megoldások jellemzik. Darkó felfogásában a neoklasszicizmus eredményeit gyümölcsözteti. Az ötvenes évektől tájképei mellett egyre több portrét festett.

gása jellemző rájuk.

A festőművész 1966-ban látogatta meg öccsét Dániában. A pár hetes kint tartózkodás után gazdag élménnyel tért haza. A dániai környezet rendkívül inspiratív volt számára, ekkor teljedett ki művészet. Ezen a képeken már kerül minden határozottságot, a kavargó hullámok, a tarka párok látomásos megjelenítése, a háborgó elemek színjátékának érzékelése nem kívánja meg a részletek pontosságával való törődést.

Elismert restaurátor

Darkó 1956-tól részt vett a kolozsvári Szent Mihály-templom restaurálási munkálataiban. 1957-ben ő tárta fel az évszázadok óta a mészréteget alatt lévő falfestményeket a déli mellékszentélyben és a déli mellékhajóban. A freskók napvilágra hozatala meghozta Darkó számára a hírnevet. Restaurátor munkásságát mind a szakmán belül, mind a társadalom részéről elismerés övezte. Ezt követően 1959–60-ban a szatmári római katolikus székesegyház szentélyében található fal- és mennyezetképek javítására kérték fel, 1969–70-ben a váradi Püspöki palota kápolnájának falképeit javította ki. ◀

Tanévkezdés, kölcsönből

Baloga-Tamás Erika

▶ A következő napokban tör ki az igazi iskolai bevásárlási láz országsszerte: tanévkezdés előtt az akciós bevásárlási lehetőségekben bíznak a pénzügyi nehézségekkel küzdő szülők. Az országos bevásárlóláncok már hetek óta hirdetik iskolai termékeiket, de várhatóan a következő napokban jelentős áreszállításra lehet számítani. „Nálunk a tanszereket tartalmazó kosarakba körülbelül száz lej értékben kerül áru, de a szülők költségei ennél jóval magasabbra rúgnak tanévkezdésig, a füzeteken, írószereken kívül ruhaneműt, cipőt is vásárolnak. Száz lej az, amit majdnem mindenki itt hagy a kezdő-csomagra” – tájékoztatta lapunkat az egyik marosvásárhelyi bevásárlóközpont eladója.

Érdemes bevárni a tanévkezdést

Tapasztalataink szerint az áruházláncok árai között is jelentős a különbség: az óvatlan vevő akár húsz-harminc százalékkal is többet fizethet ugyanazért a minőségű és mennyiségű papírneműért, írószerért. „Érdemes a beszerzéssel megvárni, amíg a tanítók az első iskolai napokban közlik, hogy mire van

szükség az év folyamán. Az úgynevezett kezdő csomag például egy harmadik osztályba induló tanuló esetében 35 lej, és a kötelező munkafüzetek 25-30 lej pluszköltséget jelentenek” – tájékoztatta lapunkat László Mária székelyudvarhelyi tanítónő.

A felsőbb osztályokba járó diákoknak is ajánlatos várni, mert a szaktanárok általában más és más felszereléseket kérnek. „Mi mindenképpen megvárjuk az iskolai tájékoztatást, csak azután veszünk füzeteket és írószereket. A táskát, tolltartót azonban már a becsengetés előtt beszerezjük, és ebből lehetőleg jó minőséget vásárolunk: hátitáskából olyant, amelynek az anyaga és előállítási módja is jó minőségű, és legfőképpen olyant, amely elősegíti a gyerek egészséges testtartását” – nyilatkozta lapunknak Frunză Livia, aki egészségügyi szakemberként sajnálatosnak tartja, hogy erre a szempontra kevesen figyelnek.

Besegít a nagycsalád is

„Szégyen, nem szégyen, mi a tanévkezdést idén nem önerőből oldjuk meg, besegít a nagycsalád, nyugdíjas szüleim az Önszegélyző Pénztártól vettek fel kölcsönt a szeptemberi beruházáshoz” – panaszkodott az ÚMSZ-nek

Szerény készlettel kezd az idei tanévet a hazai iskolások zöme

Molnár Csilla, Maros megyei háromgyermekes anyuka. A tanévkezdési kölcsön általános jelenséggé vált országsszerte. Az Országos Önszegélyző Pénztár (CAR) elnöke, Constanța Ursu elmondta, két nagy hullámban jelentkeznek a kölcsönfelvevők az idén: a tűzifa beszerzésére kérnek az érintettek, és sokan az unokák iskoláztatását is ebből oldják meg.

Az ilyen jellegű kérelmek aránya az idén tíz százalékkal ugrott meg, a felvett összeg után tíz százalékos kamatot kell fizetni.

Makacs árak

A válság ellenére a szakértők azt állítják, a csábító akciók „becsapósak”. „Sajnos az idén is emelkedtek az árak, a kispénzűek éppen

ezért jól megnézik, mire költik a pénzt” – számolt be tapasztalatairól a székelyudvarhelyi Firkász papírbolt alkalmazottja, aki elmondta: az ideai „szüksős” tanévnak is megvannak a maga divatjelenségei.

„A fóliázott, színes nyomású, rajzfilmfigurás füzetek akár kétszer is többre kerülhetnek, mint az egyszerű papírnemű” – összegez lapunk kérdésére az eladó. A nagy, A4-es formátumú füzetek 2,8, illetve 3,70, a 48 lapos kicsi füzetek 1 és 3, a 80 lapos füzetek pedig 1,5-7,5 lej között szerezhetőek be. Egy kis rajztömb ára 1,5-nél kezdődik, hegyezőt 1 lejért is kapni, de akár tíz-húsz lejes, mindentudó hegyezőgépekbe is beruházhatunk. A füzetborítót 1 lejért, a könyvborítót pár banival többért lehet beszerezni. A kézimunkaórához elengedhetetlen gyurmát már két lej körüli áron is meg lehet kapni. Egy üres tolltartó ára 15 lej, a felszerelt változat ennél jóval több, ebből akár 50 lejest is találunk. Egy közepes minőségű tolltöltő 13 lej, de természetesen ebből is van nagyságrendekkel drágább változat, akár ötven lejes verzió is. Egy vízfesték ára nagyságától függően 4, illetve 10 lej között van. Színes ceruzát, 12 színűt már 4 lej 30 baniért is lehet venni, de a minőségi fából és grafitból ké-

szült készletek ára megközelíti a 15-20 lejt is.

A szegénység drága

„Mi inkább többet költünk az iskolakezdesre, tartósabb eszközöket, ruhaneműt vásárolunk, abban a reményben, hogy – kis szerencsével – jövőre is kitar” – magyarázza bevásárlási „taktikáját” Jakab Enikő székelyudvarhelyi édesanyja. Különböző túlélési stratégiája van a legtöbb pénzügyi gonddal küzdő szülőnek, de külső segítségre kevesen számíthatnak.

„Tavaly az általános iskolás fiam osztályában valamikor októberben derült ki, hogy lehet szociális támogatást is kérni, de olyan alacsony volt a jövedelmi küszöb, hogy mi nem igényelhettünk ilyent. Ráadásul már késő is volt: októberig a föld alól is elő kellett teremtenünk az iskolapénzt” – panaszkodott lapunknak Csukás Attila Maros megyei szülő. Brassóban minden elsőst ellát a helyi önkormányzat kezdő csomaggal az idén, a kolozsvári önkormányzat áthidaló megoldást talált: tanszervásárt szervez, ahol a gyártók előállítási áron kínálják portékájukat a kispénzű szülőknél. A Béke téren szeptember 6. és 12. között lehet az ideiglenesen felállított standokon válogatni. ◀

Traktorokkal demonstráltak

ÚMSZ

▶ Több ezer gazda tüntetett tegnap országsszerte a kormány agrárpolitikája és az elmaradt támogatások miatt. A rendkívül feszült hangulatú demonstrációkon sípokkal, dobokkal, dél-afrikai vuvuzelával „felfegyverkezett” gazdák tolvajnak és hazugnak nevezték a kormányt.

A Bákó megyei Agráregyesület elnöke, Laurențiu Baciú, háta mögött több száz, a megyei prefektúra előtt felvonuló termelővel, azt követelte, a Boc-kabinet kormányhatározatban rendezze a földalapú támogatások kifizetését, amely a de-

monstráció vezetője szerint nem „könyöradomány”, hanem feltétele annak, hogy a szakág életben maradjon.

Temesváron az Agrostar termelői szövetség tagjai azt sérelmezték, hogy a hazai agrárköltségvetés csupán 0,5 százalékát finanszírozta az Európai Unió, holott ennél nagyságrendekkel nagyobb támogatást lehetne lehívni.

Brassóban „csataláncban” vonultak fel a traktoros gazdák, hogy nyomatékosítsák követeléseiket, az ötven jármű miatt egy időre a forgalom is megbénult. „A braszói tüntetés része annak a demonstrációsorozatnak, amelyet 22 városban tar-

tunk. Ha szeptember 9-ig a követeléseink egy részét nem teljesíti a kormány, akkor példa nélküli tüntetés lesz Bukarestben ezen a napon, szeptember 23-án pedig országos útlezárásra kerül sor. Nem mérlegeljük ennek a következményeit” – figyelmeztet Dimitrie Anghel, az Agrostar Szövetség Brassói elnöke.

Szebenben szintén erőgépekkel érkeztek a gazdák a prefektúra elé, a hangulatot jól jellemzi, hogy a traktorokat szoros menetben rendőri felvezetés kísérte. A tiltakozók itt is az agráriumban tapasztalható „káosz” ellen demonstráltak. ◀

Brassóban „csataláncban” vonultak fel a traktoros gazdák, hogy nyomatékosítsák követeléseiket

HIRDETÉS

Vállalkozásához finanszírozásra van szüksége, ugyanakkor védeltséget keres a piaci és árfolyam-ingadozásokkal szemben?

A megoldás: lej alapú hitel, a teljes futamidőre érvényes fix kamatozással.

9%-os fix hitelkamat a teljes futamidőn keresztül

0,15% havi kezelési költség

Ajánlatunk 2010. szeptember 30-ig érvényes.

A vállalkozás mindenkor tevékenységének finanszírozására a teljes futamidőben fix kamatozású hitelt nyújtunk, amely védelmet biztosít a piaci változásokkal és az árfolyam-ingadozással szemben. Így hatékonyabban tervezheti cégének költségeit, és gondoskodhat az üzletmenetéhez szükséges tőkéért.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

hitelkés kis- és középvállalkozások számára

SZOMBAT

2010. szeptember 4.

A nap filmjei

RTL Klub, 22.00
Féktelenül

A mindenre elszánt pszichopata, Howard Payne felrobbantja Los Angeles egyik toronyházának liftjét. Terve azonban meghiúsul, amikor Jack Traven speciális mentő a robbanás előtt kiment a felvonóban rekedt túszoikat. Bosszúból Howard egy pokolgéppel felszerelt, utasokkal tömött száguldo buszt szabadít a városra, ami fékezéskor robban.

m2, 23.30

A Robert Wraight sztori

Alberta, Kanada, 1990-1999: egy szövevényes környezetpusztítási eset, két ember és egy családi dráma viszonyainak felderítése. Az albertai olaj- és gázmezők rengeteg kincset rejtenek, és elég sok gondot okoznak az ott lakóknak. Weibo Ludwig saját családjáért érdeklődik ostromozta a hatóságokat és a cégeket a területen éveken át büntetlenül kibocsátott káros anyagok miatt.

DUNA TV, 23.35

Ördöggerinc

1939, Spanyolország: a véres polgárháború végén Franco tábornok fasiszta csapatai felszámolják a maradék köztársasági erőket. A tízéves Carlost, egy meggyilkolt republikánus harcos fiát apja bajtársai egy isten háta mögötti árvaházba viszik. Az igazgató, Carmen és a tanár, Casares professzor a köztársasági erőkkel szimpatizáltak, ezért befogadják a kislányt.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély! Híradás, Majális, Telefonsasjáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 120 perc. A hétféle eseményei, Jó rájuk emlékezni, Templomaink, Portréműsor

Kabaré, Vetélkedő

16.00 Híradó, Őtóriai tea. Megy a magnó, Sűrűlt grádics, Régi rádiósok a mikrofon előtt, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon, A hét zeneműve, Színek és formák

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Havi agytakarítás, Zenenegyed

9.25 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.00 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Érintő

17.00 Arcvonalok

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.50 Kirakat

8.20 Élő egyház (ism.)

8.45 Marsupilami

9.10 Hókusz-Pókusz

Cirkusz

9.15 Kicsi Maciusz király

9.25 Fabulák

9.35 Mikor érünk már oda?

9.45 Főzés? Gyerekjáték!

9.55 Cimbora

10.20 Végre, szabadon!

(sor.)

10.45 Kutyaélet (anim. sor.)

11.10 Az egyházi művészet kincsei

11.45 Univerzum

12.45 Híradó

13.05 Isten kezében

13.35 EtnoKlub

14.50 Dakari (am. kaland sor.)

15.40 18. Gastroblues Fesztivál

16.25 Világkikötő

17.25 Talpalatnyi zöld

18.00 Kalózsziget (auszt. sor.)

19.00 Híradó

19.35 Mese

19.45 Királylány a feleségem (fr.-ol. kalandf., 1952)

21.30 Rigoletto

22.45 Dunsport

23.05 Lélek Boulevard

23.35 Ördöggerinc (sp.-mex. dráma, 2001)

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

1.20 Az utolsó utópia - Rossellini televíziója

m1

6.50 Ma Reggel

9.00 Híradó

9.05 Sport hírek

9.10 Szezon 2010

9.40 Mesék

10.55 Amika (belga sor.)

11.25 Sarah Jane kalandjai (angol sor.)

11.55 Sötét jóslat (kan. anim. sor.)

12.25 Ázsia vadonjai (ism. sor.)

13.01 Hírek

13.05 Szerelmi kém (olasz rom. vígj., 2001)

14.40 Halhatatlanok Társulata

15.35 Hogy volt!?

17.55 Egy lány elindul (magyar vígj., 1937)

19.10 Életképek (magyar sor.)

19.50 Életképek (magyar sor.)

20.30 Híradó este

20.50 Sport hírek

21.00 SzerencseSzombat (amerikai minisor.)

23.10 Hírek

23.15 Sport hírek

23.25 Szerelem és egy 45-ös (am. thriller, 1994)

1.05 Női szerepeim

Portré Dr. Lux Elvira szexuálpszichológusról

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

1.55 Koncertek az A38 hajón

m2

6.50 Ma Reggel

8.55 Hogy volt!?

10.30 MIÉRT?

11.50 Egy elsüllyedt világlágy képei

12.05 Unokáink is látni fogják

12.30 Gyergyón innen - Madarász Katalin énekel

13.01 Natúra

13.25 Átjáró Sorsok és történetek a Kárpát-medencében

13.50 Koncertek az A38 hajón

14.45 Stephen Hawking univerzuma

15.30 Magyar első

15.45 Mindentudás Egyeteme

16.35 Gaudiopolis - In memoriam Szezhlo Gábor

18.10 Sztársáv

18.35 A négy páncélos és a kutya (lengyel sor.)

19.35 Linda (magyar sor.)

20.30 Mézga Aladár különös kalandjai

21.00 Híradó este

21.21 Sport hírek

21.25 Egy lány elindul (magyar vígj., 1937)

22.40 Beugró

23.30 A Robert Wraight sztori (kan. krimi, 2003)

1.00 Ez történt Ma Reggel (ism.)

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

2.40 MIÉRT?

VASÁRNAP

2010. szeptember 5.

A nap filmjei

TV2, 21.05

Szakíts, ha bírsz

A romantikus komédiák végén a szerelmek csókban forrnak össze és kéz a kézben, boldogan néznek a szép, közös jövő elé. Ám erről a jövőről vajmi kevés információ van. Nézzük azonban Brooke és Gary esetét. Annak rendje módja szerint ismerkedtek meg egymással, majd jött a mindent elsöpörő, nagy szerelem, végül az összekötözés.

m2, 22.00

Hamvadó cigarettavég

Karády Katalin mítosza a negyvenes évek első felében keletkezett. Első nagy sikere, a *Halálos tavasz* után öt év alatt húsz film és számos lemez készült vele, s a magyar film noir legnagyobb női sztárja lett. „Karády egyszerre titokzatos Dietrich, direktan erotikus, közönséges Jane Russel és királynői Greta Garbo.” Bacsó filmjében azonban háttérbe kerül Karády, mint filmsztár, s előtérbe mint magánember.

m1, 22.10

Túl a barátságon

Ennis Del Mar és Jack Twist először egy hajnalon találkoznak, Joe Aguirre birtokán, a munkáért sorban állók között. Az a világ, amelybe beleszülettek, hirtelen változni kezd és mégis, szinte alig fejlődik. Mindkettőjük ehhez a tájhoz kötött céljaik – tartós munkát találni, megházasodni, családot alapítani – és mégis vágnak valami másra, megfoghatatlanra is.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Délkőr
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta, Itthon, Erdélyben – faluműsor. Kercsed, Kolozs megye (ism.)
14.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Műsorismertetés
14.05 Dalposta
15.40 Vidékről vidékre
16.25 Tézerő
17.15 Egyházi műsor, baptista
17.58 Műsorismertetés

DUNA TV

7.55 Traktor Tom
8.10 Cimborá (ism.)
8.35 Postások gyöngye
9.00 Főzés? Gyerekjáték!
9.10 Zengő ABC
9.25 Csupkerózsika (szovjet balett, 1964)
10.50 Világkikötő
11.45 Az utolsó tengeri nomádok
12.45 Híradó
13.05 Élő egyház
13.30 Élő népzene
14.00 Csellengők
14.25 Világörökség
14.50 Dunáról fúj a szél
15.00 Rigoletto (koncertf.)
15.40 A világ konyhái (ism. sor.)
16.10 Magyar elsőők
16.30 Muzsikál a mozi
17.15 Afrika színei (sp. ism. sor.)
18.10 Janosch álommeséi
18.40 Arcélek
19.00 Híradó
19.25 Heti Hírmondó
20.15 10 éves az Experidence – Ezeregyév
21.15 Szerelmi láz (magyar játék, 1943)
22.35 Divathét
23.05 Dunasport
23.20 Sorompók
23.50 Az egyházi művészet kincsei
0.30 Rigoletto

TVR 1

7.10 A hit világa
9.00 Hogyan elő van írva
9.50 Nézd Románia!
9.55 Disney Klub
10.50 Mond mi fáj
11.30 A falu élete
13.00 Lark Rise to Candleford (angol sor.)
14.00 Hírek
14.20 Ismerd meg a te Európádat!
14.45 Vidám moziarchívum
15.10 Őcsikém 2: A londoni küldetés (amerikai kalandf.)
17.00 A 60-as évek hallhatatlanjai
17.40 Charlie, a szökevény (amerikai burleszk, 1915)
18.00 Nézd Románia!
18.10 Ma este a családban ünnepelünk
19.25 Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás
19.40 Győzd le az árvízét
19.45 Sport
20.00 Hírek
21.10 Háború és béke (olasz-francia-német-országi lengyel film, 2007)
23.10 Pusztító szenvedélyek (amerikai thriller, 1995)
0.55 Dänutz S.R.L. (ism.)

VIASAT 3

8.55 Flipper legjobb kalandjai (sorozat) 9.45 A szépség és a szörny (sorozat) 10.45 Vészhelyzet (isméltés) 11.45 Gigamad 12.10 Valahol, valamikor (amerikai filmdráma, 1980) 14.15 A Nagy Ő 16.00 Szenzációs recepció (amerikai vígjáték, 1993) 18.05 Amerika csilagai 21.00 Lehetetlen küldetés 22.00 A cég hangja (reality show) 23.00 Hiúságok máglyája (amerikai vígjáték, 1990)

m1

6.50 Ma Reggel
9.00 Híradó
9.05 Sporthírek
9.10 Fótér
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 A sokszínű vallás
10.50 Református magazin
11.20 Metodista ifjúsági műsor
11.25 Fordulópont
11.40 A Bibliafordító Luther
12.05 Mai hitvallások
12.30 Az utódok reménysége
13.01 Hírek
13.10 Telesport
13.35 Ázsia vadonjai
14.10 A csodálatos Mrs. Pritchard (sor.)
15.10 Hogy volt!?
16.55 Körhinta Fesztiválkalauz
17.25 Vízilabda Európa-bajnokság 2010 (élő) Magyarország - Macedónia
19.00 Panoráma
19.30 Már egyszer tetstett!
20.30 Híradó este
21.00 Kern karmester
22.10 Túl a barátságon (am.-kan. f. dráma)
0.25 Hírek
0.30 Sporthírek

TVR 2

7.00 Népi pihenőhelyek
8.00 Kaland és természet
8.30 A térképen túl (ism.)
9.00 Motomágia
9.30 Mosoly négy keréken
10.00 Farm - magazin
11.00 Két dojnázó
11.30 Csavargó halász
12.00 A mágius kő (auszt. sor.)
12.35 Kicsik órája
13.35 Bakfisi nyomozópáros (amerikai családi kalandf., 1998)
15.15 Lehet, hogy nem tudtad
15.30 Jamie Oliver varázslói
16.00 Atlasz
16.30 Arc és hasonlóság
17.00 Zene
18.00 Ki vagy doki? (angol kaland sor.)
18.55 Horvátország-Románia vízilabda mérkőzés
20.15 Lehet, hogy nem tudtad
20.30 ConturRo
21.00 Őslények kalandorai (angol sor.)
22.00 Hírek, sport
23.10 Good bye, Lenin! (német vígjáték, 117 perc, 2002)
1.15 Lehet, hogy nem tudtad
3.00 Ki vagy doki? (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 7.30 Pro Motor, premier 8.00 Sport.ro Hírek 11.00 Liga 2 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 BoxBuster 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mitica ligája (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Külön kiadás 20.00 A világ harcosai 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 K1 0.00 Sport.ro Hírek 0.30 Ultimate Fighting Championship

m2

6.50 Ma Reggel
8.55 Mesék
9.55 Spuri (auszt. sor.)
10.15 Derek, a fenegyerek (sor.)
10.40 Pettson és Findus, a rakétás macska
11.55 Folkszimfónia
12.30 Világörökségeink
13.01 Engedjétek hozzám
13.05 Így szól az Úr!
13.15 Katolikus krónika
13.40 A sokszínű vallás
13.50 Református magazin
14.25 Fordulópont
14.40 A Bibliafordító Luther
15.05 Mai hitvallások
15.10 Az utódok reménysége
16.00 Az Árpád-kor templomai
16.10 Női szemmel
16.35 Zodiákus
17.05 Beszterce ostroma
18.35 Pro natura
19.25 Linda (magyar sor.)
20.30 Mézga Aladár különös kalandjai
21.00 Híradó este
21.25 Múlt-kor speciális
22.00 Hamvadó cigarettavég (magyar f., 2001)
0.00 Szerelem és egy 45-ös (am. thrill.)
1.35 Beugró

PRO TV

6.00 Tequila és Bonetti legjobb kalandjai (olasz akció sor.) (ism.)
7.00 ProTV hírek, sport
10.00 Robin Hood és a bestia átka (kanadai kalandfilm, 2009) (ism.)
12.00 Tequila és Bonetti

legjobb kalandjai (olasz akció sor.)
13.00 ProTV hírek, sport
13.05 Fel az összes vitorlával (román sorozat)
14.45 A Tűzjáró (am. kalandfilm, 1986) (ism.)
16.30 A jedi visszatér (am. sci-fi kalandfilm, 1983) (ism.)
19.00 Hétfévi Pro Tv hírek
20.30 Nemzetbiztonság Bt. (amerikai akció-vígjáték, 2002)
22.30 Támadás a Föld ellen (amerikai-kanadai akciófilm, 2007)
0.30 Nemzetbiztonság Bt. (amerikai akció-vígjáték, 2002) (ism.)
2.15 Támadás a Föld ellen (amerikai-kanadai akcióf.) (ism.)

ACASĂ

8.15 Szívek iskolája 9.45 A kötelék 11.15 Hetedik menyország 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 13.30 A divat kulisszái 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (am.-kol. sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 18.30 Cristina Show 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Visszatérés a kék lagúnába (amerikai romantikus kalandfilm, 1991) 22.45 India (sorozat) 23.45 Árulás (sorozat)

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne. Kaleido Star, Stuart Little, Rupert maci, A komisz aranyhal, Hupikék törpikék
11.10 Trendmánia
Életmód- és szépségmagazin
11.45 Asztro Show
12.40 meneTrend
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 Magyar autósportmagazin
13.30 Forma-1 magazin
13.55 Tuti gim (am. sor.)
14.50 A Grace klinika (am. sor.)

15.50 A Grace klinika (am. sor.)
16.45 Navarone ágyú 2. - Az új különítmény (angol kalandf., 1978)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Tökéletes célpont (am. akció sor.)
21.00 Star Wars III. rész - A sith-ek bosszúja (am. kalandf., 2005)
23.45 Heti hetes
Utána: RTL-hírek
1.00 Sárkányok harca (am. akcióf., 1999)

ANTENA 1

4.45 101 kiskutya

(am. animációs sorozat)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 Golyák tele (román vígjáték, 1977)
11.00 A nindzsakölyök visszavág (amerikai kalandfilm, 1994) (ism.)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
13.15 A simlis és a Szende (angol vígjáték sorozat) (ism.)
14.00 Hajrá csajok, újra! (amerikai vígjáték, 2004)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
16.30 Benny Hill (angol vígj. sor.)
17.00 Kincs, ami van (amerikai akció-vígjáték, 1998)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.30 Hamis szerelmi jelenetek – szórakoztató műsor
22.00 SuperBingo Metropolis
1.00 Mafioso: Apa és fia (amerikai krimi, 2004)
3.00 Híradó (ism.)

FILM+

10.00 Televíziós vásárlás
13.05 Az őzgidá (amerikai film) 15.00 Las Bandidas (francia-mexikói-amerikai vígjáték) 16.40 PIROSSZKA - A jó, a rossz, a farkas, MEGANagy (animációs film) 18.05 Ördögi út a boldogsághoz (am. vígjáték) 20.00 Kipurcant a bébiszós, anyának egy szót se! (am. vígjáték) 22.00 Visszatérés a Kísértet-hegyre (amerikai horror) 23.30 13 kísértet (amerikai-kanadai horror)

TV2

6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Látlelet a Földről
7.45 Tv2 matiné
10.30 414-es küldetés
11.00 Tv2 matiné
11.50 Stahl konyhája
12.20 Kalandjártat
12.50 Száguldó vipera (am.-német sor.)
13.50 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
15.50 Sheena, a dzsungel királynője (am. kaland sor.)
16.50 Crusoe (am.-angol-kan. kaland sor.)
17.50 Botcsinálta golfpálánta (am. vígj., 1998)
19.30 Tények
20.00 Napló
Mérlegen a valóság (amerikai rom. vígjáték, 2006)
23.05 Frizbi Hajdú Péterrel (talk show)
0.05 A királyság (am. sor.)
Közben: Kenósorsolás
1.00 A kaptár (angol-német-francia akció-horror, 2002)
2.35 Így készült A Kaptár
3.05 EZO.TV
Jósok, látók, médiumok!
4.00 Napló (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Pénzeszsák (kanadai-német-angol filmdráma, 2001) (ism.)
10.00 Teleshopping
10.30 Nyakamban az egész világ
11.00 Ház, építés, design
11.30 Levintza bemutatja

12.00 A Kiss FM-es sál
12.30 Kandikamera
13.00 Hipnózis, az elme játéka
14.00 A végső megközelítés (amerikai akcióf., 2007)
16.00 Örök fiatalság (amerikai vígjáték, 2000)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Mestersége vendéglátó (reality show)
20.30 Anyacsere (reality show)
22.00 Találkozás a sötétben - reality show
23.30 A végső megközelítés (am. akcióf., 2007), 2. rész
1.30 Hírek, sport
2.30 Találkozás a sötétben - reality show

KANAL D

9.30 Hope & Faith (amerikai vígjáték) 10.00 Édes, drága titkaink (amerikai sorozat) 11.00 1001 éjszaka 12.30 Hírek 13.30 A sztár papucsában 14.45 Vendéglő nálunk otthon 15.45 A bohóc (sorozat) 16.45 Sárkányvadás (amerikai akciófilm, 2008) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.30 Nagyvilági hírek (isméltés) 20.00 Apja lánya 22.15 Holtbiztos tipp (amerikai akciófilm, 1988)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
A vidék magazinja
9.05 Iskolapélda (ism.)
9.30 Felfedező (ism.)
11.05 Célpont
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás
A kultúra külön kiadásában
16.05 Arcok a líftben (ism.)
16.30 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs
17.30 GyógyHír - Egészségügyi magazin
18.00 Híradó - Friss napi információk
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
Riportmagazin
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értéktelenség más-ként (ism.)
23.05 Vetítő
Varga Béla (dok. f.)
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

6.10 Állítólag...
7.00 Hogyan készült Terepjárók, alpesi síléc, lézervágók, márványszobrok
8.00 Harc az elemekkel
9.00 Amerikai favágók
10.00 A legnagyobb motoros kihívás - Cseh Ötörök
11.00 Ötörök sebesség
12.00 Autóépítők - A nagy verdacsata
13.00 Autókereskedők úton
14.00 Piszkos munkák - Acélművek
16.00 Állítólag... - Repülőgépek szalagon
17.00 A túlélés törvényei - Északi-sark
18.00 Hogyan készült
19.00 Harc az elemekkel
20.00 Frattini - az épületek megmentője
21.00 Hogyan működnek a gépek?
22.00 Cella-napló - Indiana
23.00 A borzalom pillanatai
0.00 Eljűk túl a katasztrófát - Eltérítés
1.00 Végtelen másodpercek
2.00 Vigyázz, ha kész: lól
3.00 Chris Ryan bemutatja

HALLMARK

8.00 Daniel lánya (kanadai filmdráma) 10.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 12.00 Befejezetlen kézirat (am. vígjáték) 14.00 A rúzs színe (am.. f.) 16.00 Sylvia bonyolult élete (am. vígjáték) 18.00 Erica világa (sorozat) 19.00 Őrangyal (am. sorozat) 20.00 A férjem védelmében (am. sorozat) 21.00 Képróba (kan. sorozat) 22.00 Testvérek (am. sorozat) 0.00 Képróba (kan. sorozat)

HÉTFŐ

2010. szeptember 6.

A nap filmjei

Pro Tv, 20.30

Vadászat a Sas Egyre

A repülőgéprablások elleni új eszközt fejlesztettek ki amerikai mérnökök. Ennek segítségével az eltérített gépeket a pilóták kiiktatásával, távirányítással lehet a földről vezérelni. Az egyik ilyen eszköz terroristák kezébe kerül, akik az amerikai katonai hírszerzés egyik titkos, délkelet-ázsiai légibázisa ellen akarják felhasználni. Matt Daniels hadnagyra és kommandó-sai vár a feladat, hogy visszaszerezzék a berendezést.

DUNA TV, 21.30

A berlini fal nyulai

Egy eddig ismeretlen történet a berlini fal leomlásának talán egyetlen veszteséről: a nyulakról. 28 évvel ezelőtt ez a „halál zóna” vált legbiztosabb otthonukká: mindenütt zöldelő fű, sehol egy vadállat, ráadásul valódi örök vigyázták nyugalmukat az emberek zaklatásaitól. Elzártak voltak, de boldogok. Mikor számuk már ezrekre rúgott, az örök megpróbálták megritkítani őket.

m1, 22.35

Viharfelhők

Cécile sorsdöntő időszak előtt áll. Lázasan készül esküvőjére Francois-val, a fiatal, tehetséges sebészsel. Végre ahhoz is van lelkierője, hogy visszatérjen szülőfalujába, ahonnan évekkel ezelőtt búcsút nélkül távozott. A szülői ház, az első szerelem emlékei felkavaró, őszinte érzelmeket ébresztenek Cécile-ben. Úgy érzi, sok mindent tisztázni kell magában.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

- 15.00 Híradó, kommentár
- 15.20 Magyar zenei lexikon
- 15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

- 11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
- 12.00 Híradás
- 12.10 Művelődési hírek
- 12.35 Kispad - sportműsor
- 13.05 Zeneszövegek
- 14.00 Délutáni váltás - tájékoztató és szórakoztató műsor Hírnegyedóra
- 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
- 17.00 Híradás, Közélet, Törvénytár
- 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

- 2.00 Éjszakai váltás
- 8.00 Hangoló
- 9.50 Hírek, műsorism.
- 15.00 Slágeróra
- 16.00 Hírek
- 16.15 Hétköznapok igazsága
- 17.00 Nap-óra
- 17.30 Zene, zene, zenelánc
- 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

- 6.25 Megyejáró
- 6.35 Gazdakör
- 7.00 Hattól Nyolcig
- 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
- 9.55 Daktari (am. kaland sor.)
- 10.45 Isten kezében (ism.)
- 11.15 Magyar történelmi arcképcsarnok
- 11.30 Magyar első
- 11.50 Kisenciklopédia
- 12.00 Színes szürkeál-lomány\
- 12.30 Kíváncsgosár
- 15.00 Híradó
- 15.10 Zenei Műhely
- 15.40 A csodálatos idegen
- 16.15 Sorompók
- 16.50 Heureka! Megtaláltam!
- 17.15 A dzsungel könyve
- 17.45 Zorro (am. kaland sor.)
- 18.15 Térkép
- 19.00 Híradó
- 19.35 Mese
- 19.50 Dunáról fúj a szél
- 19.55 Derrick (német krimisor.)
- 21.00 Híradó
- 21.05 Közbeszéd
- 21.30 A berlini fal nyulai (dok. f.)
- 22.20 Sport hírek
- 22.30 Sportaréna
- 23.10 Tűzvonalban (ism.)
- 0.05 Ghymes. Messzerepülő
- 1.45 Sportaréna (ism.)

TVR 1

- 7.00 Hírek
- 7.30 Az első órában
- 8.00 Az ezüst vadló
- 8.30 Miacarabefana.it (olasz vígjáték)
- 9.00 Egyszerűen ízletes (ism.)
- 9.10 Lásd Románia!
- 9.15 Új paradicsomok
- 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
- 11.15 Ahogy elő van írva
- 12.00 Zenei vázlatok
- 12.15 Nappalok és éjszakák
- 12.50 A legendás Hur Jun doktor (sor.)
- 14.00 Hírek
- 14.45 Egyszerűen ízletes
- 15.30 Krónika
- 17.00 A világ palotái
- 17.30 Pénzhajszja (angol dok. sor.)
- 18.25 Győzd le az árvizet
- 18.30 Nézd Románia!
- 18.35 A legendás Hur Jun doktor (sor.)
- 19.35 A világ hercegnői
- 19.40 Sport
- 20.00 Hírek
- 21.10 Egy tiszta nő (angol-am. filmdráma, 2008)
- 22.10 A stúdió (sor.)
- 23.00 CSI: A helyszínelők (akció sor.)
- 0.00 Hírek
- 0.15 Grey anatómiája (sor.)

VIASAT 3

- 8.55 Gyilkos sorok 9.55 Veronica Mars 10.55 Doktor House 11.55 Szenzációs recepció (am. vígjáték)
- 14.10 Monk (sorozat)
- 16.05 CSI (ismétlés)
- 17.00 Alice új élete (fr. sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 Halottak a csók (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sorozat) 22.30 Dexter (sorozat) 23.35 A vörös sárkány (am.-német thriller, 2002)

m1

- 6.50 Ma Reggel
- Közéleti műsor
- Benne: Híradó, sporthírek, időjárás
- Körzeti híradók
- 10.00 Budapest (dokumentumf.)
- 11.00 Nappali - Közéleti szórakoztató magazin
- 11.55 Parlamenti Napló (ism.)
- 13.01 Híradó délben
- 13.30 Kárpát Expressz
- 14.00 Összhang
- 14.35 Roma Magazin
- 15.00 Domovina
- 15.30 Ájtáró
- 16.00 Fejezetek a magyar vasutak történetéből
- 16.20 MC - Magyarok Cselekedetei
- 16.30 Szülőföldjeink
- 17.25 Híradó
- 17.36 Körzeti híradó
- 17.50 Teadélután
- 18.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.)
- 19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
- 20.30 Híradó este
- 20.50 Sporthírek
- 21.05 Kékkény
- 22.05 Az Este
- 22.35 Viharfelhők (francia-belga vígj., 2006)
- 0.05 Osztyájtársak
- 0.35 Hírek
- 0.40 Sporthírek
- 0.50 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

- 7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat)
- 7.55 Győzd le az árvizet
- 8.10 Bakfis nyomozópáros (amerikai családi kalandf.) (ism.)
- 9.50 Lehet, hogy nem tudtad
- 10.00 Hírek
- 10.15 Szabad a szembejövő sáv
- 11.15 Atlasz
- 11.45 Időbeszéd
- 11.50 Ismerd meg a románokat
- 12.00 Hírek
- 12.45 A farm
- 13.45 Teleshopping
- 14.30 eForum
- 15.00 Együtt Európába
- 16.00 Familie Dr. Kleist - szórakoztató műsor
- 17.00 Stúdió 24 (francia sor.)
- 18.00 Euronews híradó
- 18.15 Győzd le az árvizet
- 18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel
- 19.00 Kaland Bt. (kan. kaland sor.)
- 20.00 Esküdt ellenségek (am. krimisor.)
- 21.00 Az oroszlanok arénája
- 22.00 Hírek
- 23.10 Visszajátszások
- 0.30 Forró helyzetek (angol sor.)
- 1.25 Good bye, Lenin! (ism.)

SPORT.RO

- 7.00 Sport.ro Hírek
- 10.00 Pontos sportidő (live) Lucian Lipovan-al
- 12.00 Sport.ro Hírek
- 13.10 Pontos sportidő
- 14.10 Külön kiadás
- 15.00 Sport.ro Hírek
- 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő (live)
- 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 20.00 Gigászok harca 23.00 Wrestling SMACK 0.0 Playboy

m2

- 6.50 Ma Reggel
- 10.00 Slovenski Utrinki
- 10.25 Rondó
- 10.55 A Nagy vita (talk show)
- 11.25 Híres magyar könyvtárak
- 12.20 Musica Historica
- 12.30 Aphroditétől - Zeuszig, a görög tartományok A-tól Z-ig
- 13.01 Híróra
- 13.30 Kárpát Expressz
- 13.55 Záróra
- 14.45 Rockpódium
- 15.20 Delta
- 15.45 Járóféld
- 16.15 A Caltech és a magyarok
- 16.45 Egy lépés előre (sp. sor.)
- 17.35 Bűvölet (sor.)
- 18.25 Magyar rock (ism.)
- 19.20 Ájtáró
- 19.30 Inami
- 20.10 Balaton retró (dok. f.)
- 21.00 Híradó este
- 21.20 Sporthírek
- 21.30 Don Matteo (krimisor.)
- 22.25 Montalbano felügyelő (krimisor.)
- 23.15 Záróra
- 0.10 McLeod lányai (sor.)
- 0.50 Mindig zöldebb (sor.)
- 0.35 Mafalda (anim. sor.)
- 1.40 Agyó, Bukarest! (német-fr.-svájci f. dráma)

PRO TV

- 7.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés
- 9.55 Újnybematató
- 10.00 Tequila és Bonetti legújabb kalandjai (olasz akció sor.)
- 11.00 Fel az összes vitor-hogy nem tudtad
- 12.00 Hírek
- 12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 13.45 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
- 16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
- 17.00 Pro Tv hírek, időjárásjelentés
- 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
- 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 20.30 Vadászat a Sas Egyre (am. akcióf., 2006)
- 22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
- 23.00 Odaát (am. akciófilm-sor.)
- 0.00 Vadászat a Sas Egyre (am. akcióf., 2006) (ism.)
- 1.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

ACASĂ

- 9.45 A kötelék (sorozat)
- 11.15 A kötelék (sorozat)
- 12.30 Cristina Show
- 13.30 Teleshopping
- 14.00 Marina (sorozat)
- 15.30 Viktória (sorozat)
- 16.30 A kötelék (sorozat)
- 17.30 Igaz történetek
- 18.30 Tengernyi szenvedély (mexikói sorozat)
- 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (amerikai sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India

RTL KLUB

- 6.30 Top Shop
- 7.00 Fókusz Plusz (ism.)
- 7.25 Fókusz (ism.)
- 7.55 Reggeli Ébresztőshow
- 10.05 Te vagy az életem (argentín sor.)
- 11.05 Top Shop
- 13.00 RTL Klub Híradó
- 13.15 ASZTRO Show
- 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
- 15.40 Celeb vagyok, ments ki innen!
- 17.15 112 - Életmentők (német akció sor.)
- 18.20 A szerelem rabjai (arg. sor.)
- 19.30 RTL Klub Híradó
- 20.05 A Széf Ki viheti el a milliárdot? Melyik széf rejti a nyere-ményt?
- 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
- 21.40 Barátok közt (magyar sor.)
- 22.20 Dr. Csont (am. krimisor.)
- 23.20 A rejtély (am.-kan. thriller sorozat) Utána: RTL-hírek
- 0.20 Póker After Dark 2009
- 1.15 Reflektor - Sztármagazin
- 1.35 Váltásdíj (krimisor.)

ANTENA 1

- 6.00 Híradó, Sport, időjárás
- 8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora
- 10.00 Sajtószemle Mircea badea-val
- 11.15 Hajrá csajok, újra!
- 12.00 Hírek
- 12.00 Híradó
- 13.00 Híradó
- 14.00 Benny Hill (angol vígjáték sorozat)
- 14.30 Hamis szerelmi jelenetek (ism.)
- 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghhe műsora
- 19.00 Híradó
- 20.30 Epicentrum (am. akciófilm, 2000)
- 22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés
- 23.30 Pillangó-hatás (amerikai thriller, 2004)
- 1.30 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat)
- 2.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)

FILM+

- 8.05 Az őzgida (amerikai kalandfilm) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Leszámolás Torontóban - A bal-káni kapcsolat (kanadai krimi) 14.50 Leszámolás Torontóban. Az arc (kanadai krimi) 16.30 Fehér sárkány, vörös tigris (hongkongi akciófilm) 18.20 Extralarge (am.-német-olasz vígjáték) 20.05 Kék vilám (am. thriller) 22.10 Véres munka (am. thriller) 0.10 Warlock 2. (amerikai horror)

TV2

- 7.00 Magellán (ism.)
- 7.25 Tények Reggel
- 8.00 Mokka
- 10.00 Stahl konyhája
- 10.10 Babapercek
- 10.20 Telekvíz
- 11.20 Teleshop
- 12.25 Glamour (magyar filmdráma, 2000)
- 14.30 Kvízió
- 16.00 Szentek kórháza (ausztrál sorozat)
- 17.00 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
- 17.30 Elbűvölő szerelem (mexikói sorozat)
- 18.30 Árva angyal (mexikói sorozat)
- 19.30 Tények Hírműsor
- 20.05 Édesnagyes - A TV2 randi-műsora
- 21.10 Aktív
- 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.)
- 22.20 NCIS (amerikai krimisor.)
- 23.20 Gyilkos számok (amerikai krimisor.)
- Közben. Kenőrsorolás
- 0.20 Különleges ügyosztály - Párizs (francia krimisor.)
- 1.20 Tények Este
- 1.50 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
- 2.45 A mocsár átka (kanadai horror, 2008)

PRIMA TV

- 7.00 Kandikamera
- 7.30 Senki sem tökéletes
- 8.00 Galileo
- 8.20 Sport Florentinaval
- 8.30 Teleshopping
- 9.15 A végső megközelítés (am. akcióf., 2007)
- 11.30 Ingatlan blitz
- 12.00 Autóforum
- 12.30 Teleshopping
- 13.15 Kandikamera
- 13.30 Teleshopping
- 14.00 Örök fiatalság (amerikai vígjáték, 2000)
- 16.00 A cseresznye a tortán (reality show)
- 17.00 Lököttek
- 18.00 Hírek, időjárásjelentés
- 19.00 Sport
- 19.30 Aki tud az nyer
- 20.30 Farmer feleséget keressék - reality show
- 22.00 Focus Monden
- 22.15 Lököttek (román vígjáték sorozat)
- 23.00 Elfelejtett múlt (amerikai filmdráma, 1993)
- 1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
- 2.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) (ism.)
- 3.00 A cseresznye a tortán (reality show) (ism.)

KANAL D

- 8.00 Vacanta Mare (ismétlés) 9.30 A sztár papucsában (ismétlés) 10.30 Ezüstszerelmek (sorozat) 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Orvosok 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye (török sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz 21.30 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 Delta Force 5.: Terroristák markában (am. akciófilm)

HÍR TV

- 7.00 Befutó (ism.)
- Az utánpótlás magazinja
- 7.30 Soroló (ism.)
- 8.00 Híradó
- Friss napi információk
- 9.05 Kontraszt
- 10.05 Különkiadás (ism.)
- A kultúra külön kiadásban
- 12.05 Arcok a liftben (ism.)
- 12.30 Hírvilág (ism.)
- 13.00 Déli híradó
- 13.30 Hungarorama
- 14.05 Soroló (ism.)
- 14.30 Garázs (ism.)
- Ahonnán az autózás indul!
- 15.05 Európai híradó (ism.)
- 15.30 Napról napra (ism.)
- Belpolitikai összefoglaló
- 16.05 Péntek (ism.)
- Mondatvadászat
- 17.05 Célpont (ism.)
- 17.30 Paletta
- 18.00 Híradó
- 18.30 Panaszkönyv
- 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
- 20.00 Híradó
- 21.05 Rájátszás
- 22.00 Híradó
- 22.35 Lapzártá - Vitaműsor újságírókkal
- 23.05 Ösök tere
- 23.30 Pálya
- 0.05 BBC World Híradó
- 0.30 Panaszkönyv (ism.)

DISCOVERY

- 7.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
- 8.00 Újjáépítők
- 9.00 Autókereskedők - Jaguar XJ5
- 9.30 Hogyan működnek a gépek?
- 10.00 Piszkos munkák - Bójatisztítók
- 11.00 Nagy durranások - Bermuda
- 12.00 Mocsári favágók
- 13.00 A túlélés törvényei - Románia
- 14.00 Ötödik sebesség
- 15.00 Végzetes másodpercek
- 15.30 Hogyan készült?
- 17.00 Állítólag... - Végzetes szalmazsál
- 18.00 Végzetes másodpercek
- 19.00 A detonáció pillanatai
- 20.00 Túlélés törvényei - Törökország
- 21.00 Hogyan készült?
- 22.00 Végzetes másodpercek
- 22.30 Csendes szörnyeteg - Útonálló
- 23.30 Cella-napló - Kansas
- 0.30 Futballhuligánok - Törökország
- 1.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok - Válogatás
- 2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

- 10.00 Mindig és mindig örökké (am. vígjáték)
- 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Erica világa (sorozat) 14.00 Narancsvidek igazi feleségei 15.00 Kisvárosi gyilkosságok (sorozat) 17.00 Esküdt ellenségek (sorozat) 18.00 Nash Bridges (sorozat) 19.00 Árulások hálójában (kan. thriller) 21.00 Narancsvidek igazi feleségei 22.00 A férjem védelmében (sorozat) 0.00 A médium (sorozat)

Szeptember 3., péntek

Az év 36. hete és 246. napja, hátravan 119 nap

Ma **Hilda** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Hilda germán eredetű női név, a -hild- elemet tartalmazó germán nevek rövidülése. A névelem jelentése: harc.

Holnap **Rozália** napja van. Vasárnap a **Lőrincek** és a **Viktorok** ünnepének. Hétfőn a **Zakariások**at köszöntjük.

Évfordulók

- 1866-ban megkezdődik az I. Internacionálé (a Nemzetközi Munkásszövetség első kongresszusa).
- 1931-ben a Jugoszláv Királyságban bevezetik az ún. oktrojált alkotmányt.
- 1939-ben Franciaország és Nagy-Britannia hadat üzennek Németországnak.
- 1967-ben Svédországban az autóközlekedésben bevezetik a jobboldali közlekedési rendszert, az európai kontinensen utolsóként.

Vicc

A tanár így szól az osztályhoz:

– Ha a hátsó padokban ülők olyan csendben kártyáznak, mint akik a középső padokban alszanak, akkor az első padokban ülők tudnának figyelni!

Recept

Igazi sült krumpli

Hozzávalók: tetszés szerinti mennyiségben burgonya (régi), só, olaj a sütéshez.

Elkészítés: A meghámozott burgonyát 3 milliméter vastag, egyforma rudakra vágom és tiszta konyharuhával leitatom róla a nedvességet. Közepesen forró olajba teszem, de egyszerre nem túl sokat, csak annyit, hogy a burgonyarudacsák „úszhasanak” az olajfürdőben. Néhány perc múlva forrósitom az olajat. Amikor a krumpli puffadni kezd, akkor a lángról lehúzó és leszűröm. Hagyom kihűlni. Közvetlenül tálalás előtt az olajat ismétlenül felforrósítom és a krumplikat újból beletéve, aransárgára sütöm. Leszűrve azonnal tálalom és csak a tányéron sózom. (Ellenkező esetben rögtön összeesik.)

A hatos lottó nyerőszámai:
15, 38, 45, 9, 29, 28.

Gondolatjel

Visky István rovata

Óvakodjunk az olyan elvektől, amelyek sokat jövedelmeznek. Az elvek fontos részei az egyenes és feddhetetlen életnek, éppen ezért a hamisság szeret az elvek tiszta ruhájába öltözni. Nehéz az ilyen hamisságokat leleplezni, hiszen az elvek mindig tiszteletre méltó dolgot sejtetnek, amivel ha nem is értünk feltétlenül egyet vagy nem he-

lyénvalónak tartjuk, mégis elfogadjuk, hiszen az elvekben nem illik kételkedni. Az elv az életvezetés legfőbb irányítója. Csakhogy néha az elvek semmi egyebet nem szolgálnak, csupán az ember hiúságát és önzőségét. Amikor egy elv elkezd jól jövedelmezni, akkor mindig felülvizsgálásra szorul. A legtöbb nyereség ugyanis valaki másnak a kárára történik.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Munkáját könnyedén végzi. Nagyon kellemes napja van ma. A nap második felében bőven lesz ideje kikapcsolódásra.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Magánéleti problémáit egyedül kell megoldania, abba senki nem tud segíteni, és Ön sem akarja, hogy beleszóljanak.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A békés hangulatot próbálja megőrizni környezetében, kerülje a felesleges összetűzéseket. Egy helyi rendezvény izgalmas szórakozási lehetőségre ígérkezik.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Meg kell vívnia a harcát anyagi függetlenségéért. Önállóságra törekszik, de sajnos ez nem mindig sikerül.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Elégedetlen a helyzetével, a környezetét pedig azért okolja, mert úgy érzi, hogy akadályozzák.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Merkúr ma együttállásban lesz a Nappal, ezért semmiképpen ne hamarkodja el hosszú távra szóló döntését.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Szakmájában sikeres, mégsem elégszik meg az eredményekkel. Jól összpontosít a lényeges teendőkre, nem vész el a részletekben.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Meg akarja vívni a harcát önmagával és a környezetével. Belső zaklatottságát, szorongásait igyekezzék megosztani az Önhez közelállókkal.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egyik családtag egy kis eseményt tervez a Szűz-jegyű ismerőse számára. Segítse őt az előkészületekben, ha azt akarja, hogy minden rendben történjen.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

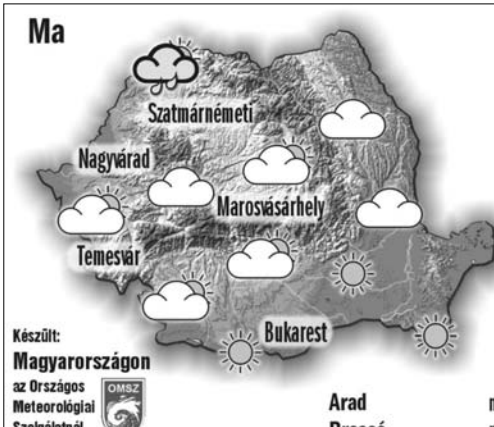
Ha elkészik, azzal rossz benyomást tehet. Egy kulturális esemény remek alkalmat ad arra, hogy új barátokat szerezzen.

VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)

Jól halad feladataival, és a nap végére több nagyszabású feladatnak is a végére ér. A felesleges kockázatvállalásokat kerülje el.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Ma beléphet életébe egy rendkívül vonzó személy, akivel romantikus kapcsolatba kerülhet, amennyiben egyedülálló.

A következő napok időjárása

Szombat
20°C, 25°C
Többször erősen megnövekszik a felhőzet. Szórvaókosan kisebb eső, záporos valószínű.

Vasárnap
19°C, 20°C
Többnyire erősen felhős lesz az ég. Több helyen, több alkalommal várható eső, zápor, néhol zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Északnyugat felől időnként erősebben megnövekszik a felhőzet, ott kisebb eső, zápor előfordulhat. Délen és keleten sok lesz a napsütés, csak kevés felhő lesz az égen. A legmagasabb hőmérséklet 19 és 24 fok között alakul.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	22°C	11°C
Brassó	18°C	7°C
Bukarest	23°C	10°C
Csiksztereda	15°C	7°C
Kolozsvár	17°C	8°C
Marosvásárhely	18°C	8°C
Nagyvárád	21°C	10°C
Szatmárnémeti	21°C	10°C
Temesvár	21°C	11°C

Sarc

Horváth István

***	EGYÉB DOLOG	VERSENYRE KÉSZÜL	GRABOWSKI JELE	NYILÁSZÁRÓT MŰKÖDTETŐ SZERKEZET	DETTÓ (RÓV.)	MAKACS EMBER IGEJE	HÜVELYES TERMESÜ	DÍSZES HUSVÉTI TOJÁS	TANÁRI TESTÜLET
OSZTÁLYRÉSZEÜL JUT									
NYÚJT, FALUN			TERMETES UTAZÁSI CÉG						
TÜZET ÉLESZT					KARCSÚ ... A NÁD HANGOSAN BESZÉL				
VICTORY (RÓV.)		CSERJÉS HELY FÉRFI ARGÓBAN							ILYEN ÁLLÁS IS VAN
BECÉZETT SZÜLŐ						FANYAR GYÜMÖLCS IBSEN HÖSNŐJE			
... JÁRJ, TÖVÁBB ÉRSZ							SÁRKÁNY FEJE! TÁNCOL JÁR		
A HEGY NEMES LEVE								RÖVID KÖTŐSZÓ GALLIUM VEGYJELE	
ÉJFÉLIG EZ VAN!			ZAJONGÓ VARJÚ A TÖBBES SZÁM JELE						
DIÁK ÜL BENNE									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képzőművész:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.
Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logotancos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbekötési lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m². Telefon: 0745 312 511.

Kiadó 3 szobás (nappali, dolgozó, háló, tágas konyha, 1 fürdőszoba) felújított, bútorozott, teljesen felszerelt (hűtő, mosógép, TV, légkondicionáló, internet/kábeltévé) lakás Bukarestben a Drumul Taberei negyedben. Ár: 300 euró/hó. Lehetőleg hosszú távra. Érdeklődni lehet a 0723-965-601 számon.

Eladó Választon (Kolozs megye) 2 parcella. Telefon: 0264 533 044. Este 19 óra után.

Csikszteredában eladó 2 szobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel. Telefon: 0749 788 109 vagy 0744 477 044.

Zárkózott, mérges, szerencsés

Demény Péter író, költő úgy véli, kíváncsiságából merít energiát szerteágazó tevékenységéhez

Ha Mátyás király leszállna a lováról, kezdet fogna interjúalanyunkkal, akinek fontos a kolozsváriság, hiszen tudja az utcák nevét, a városban minden ismerős és minden más számára, mint máshol. A kolozsvári költő, író, publicista, a marosvásárhelyi Látó irodalmi folyóirat szerkesztője olyan embernek tartja magát, akit sok minden érdekel, így a tanítás, a színház, az irodalom, és aki Dosztojevskij mellett Hrabalt, William Styront, Ottlíkot, József Attilát olvas szívesen.

Antal Erika

► Mi határozta meg az irodalom felé fordulását? Volt-e a családban előzménye ennek?

– Főleg a nagyszüleim és édesanyám. Ő és nagymamám rengeteget olvastak – édesanyám most is, nagymamám sajnos rég meghalt –, rengeteget jártak színházba és operába, mindig magukkal vittek. Író nem volt a családban, de nagyapám hatásosan szavalt és szónokolt – magam is hallottam egy sirbeszédét –, tudott hát bánni a mondatokkal. Talán innen az irodalom és a színház bacilusa. Gyerekkoromban írtam egy verset édesanyámnak, valahol elkavarodott a történelemben. Édesanyám és a nagyszüleim bátorítottak, később pedig K. Jakab Antal – a Helikonban jelentek meg az első verseim –, még később Kovács András Ferenc és Láng Zsolt, aztán Szilágyi Júlia, Horváth Andor, Tibori Szabó Zoltán... Fel se lehet sorolni mindenkit. Be kell látnom, hogy szerencsém volt.

► Tanít az egyetemen – de tanítható-e egyáltalán az írás?

– Én világirodalmat szeminarizálok, az sem mindig tanítható. Ami a kérdést illeti, Lackfi János mondta egyszer, hogy egyesek úgy viszonyulnak a kreatív írás kurzushoz, mintha, mondjuk, a konzervatóriumban csupa Szvjatoszlav Richtereket képeznének. Bizonyos alapelemeket, technikákat meg lehet tanítani: mire figyeljenek, hogyan „dagaszszanak” egy szöveget, mit húzzanak ki belőle stb. Tehetséget senki nem adhat, de

nem is ez a cél. Egyébként Balázs Imre József megpróbálkozott a Korunknál egy ilyen tanfolyammal, ő biztos többet tudna mondani. Érdemes tanítani, már csak azért is, mert ez egy olyan folyamat, mint az élet legérdekesebb folyamatai: az kap legtöbbet, aki ad. És igen, évfolyamonként akad két-három egészen káprázatos diák, akiket és akiken segíteni élvezet. És hát hiú is az ember, mi tagadás. Élvezi, ha bíznak a tudásában.

► A versírás hogyan egyeztethető össze a napi aktualitáshoz fűződő apró kommentárokkal, jegyzetekkel?

– Én egy zárkózott és mérges ember vagyok. Ha megnyílok, akkor vers vagy próza tódul ki belőlem, ha dühbe gurulok, akkor megpróbálok higgadtan és humorosan összefoglalni a véleményemet. Az ostobaság vérig bosszant és rettenetesen kiábrándít – ezért nem vagyok bölcs még. Márai mondja valahol, hogy a gonosz ember reményeltőbb, mint a buta, mert a gonosz legalább érti, mit akarsz mondani. Gyakran tapasztaltam ezt, túl gyakran is, sajnos.

► Mi a helyzet az irodalom elkötelezettségével?

– Ottlik fogalmaz így egy helyen: én a létezés szakmában dolgozom. Szeretném, ha nekem is ez lenne a munkahelyem.

► Mi dönti el vagy befolyásolja, hogy mit ír éppen, verset-e vagy prózát?

– A vers egy képpel, egy hangulattal indul. Valami bekattan. Egyszer jelentős román színészek szavalták Eminescu *Ódáját*, mindegyik egy szakaszt – Az utolsó asszony

című versemet ez ihlette. A próza szerkesztés, hosszútávú futás, lélegzetbeosztás, verejtékezés. Nem tudom, melyiket szeretem jobban, azt viszont igen, hogy mostanában főleg meséket és fabulákat írok, és rendkívüli módon érdekel a dráma.

► Olvasni mit szokott?

– Mindent, de a legjobban Dosztojevskijt – egyes internetes fórumokon Ivan Karamazov a nevem. Mindent tudott a világról ez az őrü! Az emberi lélekről, a szenvedésről, a gyűlöletről, az okosságról, a féltékenységről, a mélyben hörgő gyilkos hajlamokról... Ennél többet nem lehet tudni, megírni sem. De szeretem Hrabalt, William Styront, Ottlíkot, József Attilát és sokakat még. Olykor magamat is.

► Sokoldalú emberként ismerik: tanít, alkot, fordít, kritikát ír... Honnan van minderre energiája? Mi a sokoldalúság magyarázata vagy titka?

– Az energia és a „titok” összefügg. Sok minden érdekel, ráadásul olyan dolgok, amelyekről nem lehet ugyanúgy beszélni. A kíváncsiságból keríték és meríték energiát.

► Mit csinál, ha egy irodal-

mi kritikája után nem köszön vissza a megbírált? Volt már erre példa?

– Inkább a fordítottja történt: túlságosan is odajött, meg akart győzni az igazáról. Egy színész volt a legcsodálatosabb: hadonászva magyarázott. Mára egy szurkolótábor vezetője – talán nem tévedtem olyan nagyot, amikor azt írtam, nem erre a pályára való... Egyébként ugyanabban az írásban egy színésznőről is elég csípősen írtam, ő viszont soha még csak nem is emlegette a dolgot. Azt hiszem, ez a különbség egy nagyvonalú és tehetséges meg egy kisszerű és tehetégtelen ember között.

► Van-e olyan költészeti műfaj, ami ma vállalhatatlan?

– Nem hiszem, hogy van olyan pillanat, amikor bármelyik műfaj vállalhatatlan lenne. Ha egy szerző unalmas, semmire se jó szonette-

ket ír, az nem a szonett hibája. De az igaz, hogy például a haikuról vagy az eposzról úgy érzem, nehéz ma beszélni általuk. Illetve beszélni könnyű, de megérinteni valakit...

► Hogy áll a színházzal? Szereti-e a mozit?

– A színház az egyik minde-nem. A személyessége, a forrósága, a lüktetése, a közelsége. Talán ezért háborgok, amikor provinciális társulatokat, előadásokat és gesztusokat látok. Biztosan ez a szerelem a ludas abban, hogy az utóbbi időben több színésznőről is írtam portrért, meg abban is, hogy többször dolgoztam együtt egy rendezővel, aki érzi a színház iránti érdeklődésemet. A mozi-val nagyon furcsán vagyok. Enyhén szólva sem nézek meg minden új filmet, öcsém mindig azt mondja, ha ilyesmiről beszélgetünk, úgy érzi, egy filmmúzeum őrével társalog. Harminc éve

nézem a Volt egyszer egy Amerikát, vannak kedvenc színészeim, de maga a film, „mint olyan”, nem érdekel annyira.

► Kötetnyi verset írt kislánynak, kislányáról, Ágóbágo naplója címmel. Ő hogyan fogadta a könyvet?

– Kacéran: úgy tett, mintha mérgesen nézne, de közben kacszintott. Büszke vagyok arra, hogy apa lettem, meg fáj is, mert látom, nemsokára nem lesz rám szükség. Büszkén fáj, és ettől verset írok.

► A lányának vannak-e már irodalmi ambíciói?

– Vannak, persze – örülne, ha örülnék. Van egy rovata a kolozsvári napilapban Al-máról, a kutyánkról. Egészen úgy ír, mint egy komoly „rovattulajdonos”. Úgyhogy örülök is, mert tehetségesnek tartom. Azt hiszem, más sem tarthatná másnak. Vagy igen?...

► Az ön életében van-e szerepe a sportnak?

– Soha semmi más nem érdekelt igazán, mint a foci. Baggio cselei, Zidane paszszai! Azóta érzem, hogy öregszem, mióta nem „tartok ki” egy meccs mellett: ha megunom, kikapcsolom a tévét. Ez már a vég... A foci az egyetlen olyasmi, ami közösségi, mégis szeretem. Kimegyek, üvöltözöm, szentsegelek, leizzadok. Büdösen és holtfáradtan érkezem haza, mégis jó, mert nagyon sok feszültséget „adok le” ilyenkor.

► Létezik-e kolozsváriság?

– Mégsem a foci az egyetlen, mert lám, Kolozsvár is. Büszke vagyok erre a városra, ahol tudom az utcák nevét, s ha Mátyás leszállna a lóról, kezét nyújtana. Itt minden ismerős, itt minden más, mint máshol. Itt sörözők a barátommal, itt látom olykor a Szilágyi István bajuszát. Egy fővároshoz nem is kell több.

Fotó: lato.ro

Demény Péter (1972, Kolozsvár)

Író, költő, publicista, műfordító, szerkesztő. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar-román szakán diplomázott 1995-ben. Előbb a Kriterion Könyvkiadó szerkesztője (1995–1999), majd a *Krónika* napilap főmunkatársa (1999–2002), az *Erdélyi Riport* hetilap vezető szerkesztője (2002–2003), a Polis Kiadó szerkesztője. Jelenleg a *Látó* szépirodalmi folyóirat bel-

ső munkatársa és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem bölcsészkarán óraadó tanár. Kötetei: *Ikarus imája* (versek, 1994), *Bolyongás* (versek, 1997), *A menyét lábnyoma* (esszék, 2003), *Meghívó minden keddre* (Papp Sándor Zsigmonddal, publicisztika, 2005), *Visszaforgatás* (regény, 2006), *A fél flakon* (versek, 2007). Több rangos szakmai díj és ösztöndíj birtokosa.

Mozivászon

Másodvirágzás Hollywoodban

Farkas István

Vannak sztárok, akik egyszerűen nem tudnak szabadulni a szakmától (még akkor sem, ha egyesek szerint már kiégtek). Ilyen például a legendás Omega együttes, amely az elmúlt hét végén a marosvásárhelyi Félisziget Fesztiválon lépett fel, annak ellenére, hogy már nem egyszer adott búcsúkoncertet. Vagy Lance Armstrong hétszeres Tour de France-győztes kerékpáros, Michael Schumacher hétszeres Forma-1-es világbajnok, de visszavonulások-visszatérések tartják egyik nagy kedvencem, a 41 éves Dara Torres úszó pályafutását is. Hasonló példák a filmvilágban is akadnak. Emlékszünk, ugye, a nagy kedvenc Arnold Schwarzeneggerre? John Milius 1982-es Conan, a barbár-jában játszott szerepe után megannyi sikeres akciószeret tudott maga mögött, majd 2003-tól politikai pályára lépett, Kalifornia állam 38. kormányzójaként. De nem bírta sokáig kamera nélkül, 2005-ben James B.

Rogers *A Terminátor a csúcsra tör* című filmjében vállalt főszerepet. Pályatársa, a Rocky-val (1976, rendező: John G. Avildsen) világhírnevet szerző Sylvester Stallone is hasonló hajóban evez. Kisívű felemelkedése után az ezredfordulón hanyatlani kezdett csillaga (lásd például: *Get Carter*, 2000, r.: Stephen T. Kay; *Felpörgetve*, 2001, r.: Renny Harlin), de a mindenkor akciós hőst nem akart hinni a nézők és kriti-

kusok jelzésének, 2006-ban megrendezte és főszerepelte a hatos Rockyt, a Rocky Balboát, 2008-ban a John Rambo-t, idén pedig a *The Expendables* (*A feláldozhatók*) című filmet.

Egy kis iróniával akár úgy is fogalmazhatnánk, hogy a film címe jelképesen is értelmezhető. Szereplőgárdája, rendezője az, aki feláldozható, hiszen majd' mindegyikük fölött eljárt már az idő – Stallone, Schwarzenegger,

Bruce Willis, Mickey Rourke, sőt még Jet Li is mind-mind „lerágott csontok”. Hogy miben szerepelnek ezúttal együtt? Egy viszonylag egyszerű történetben – de hát mióta szokás mélyen szántó gondolatokat számon kérni az akciófilmekben? Adott tehát egy fizetett civilekből álló ex-kommandó, akik abból élnek, hogy mások helyett végzik el a piszkos munkát. Kapnak egy megbízást: nem kell más-

tenni, mint kinyírni egy diktátort, akit több tucat ember véd, így őket is el kell tenni láb alól. Persze, hogy elvált szereplők filmjein és a VHS-en hódító akciófilmekben nőttek fel, mindenképpen jó szórakozást nyújt Stallone új filmje. Viszont, nosztalgia ide vagy oda, létezik a *The Expendables*-nél színvonalasabb akciófilm is – ám a nyálas tinifilmek és az olcsó poénokat puffogató komédiák korában mindenképp üde (szín)folt a (film)vászonon.

Ha félretesszük a rosszmájúságot, leszögezhetjük: a

film legnagyobb erőssége kétségkívül a nosztalgiafaktor. Azoknak, akik az említett szereplők filmjein és a VHS-en hódító akciófilmekben nőttek fel, mindenképpen jó szórakozást nyújt Stallone új filmje. Viszont, nosztalgia ide vagy oda, létezik a *The Expendables*-nél színvonalasabb akciófilm is – ám a nyálas tinifilmek és az olcsó poénokat puffogató komédiák korában mindenképp üde (szín)folt a (film)vászonon.

The Expendables – amerikai, 2010, 103 perc. Rendező: Sylvester Stallone, forgatókönyv: Sylvester Stallone, Dave Callahan, operatőr: Jeffrey L. Kimball. Szereplők: Sylvester Stallone (Barney 'The Schizo' Ross), Jason Statham (Lee Christmas), Jet Li (Ying Yang), Dolph Lundgren (Gunnar Jensen), Eric Roberts (James Monroe), David Zayas (Garza tábornok), Mickey Rourke (Tool), Randy Couture (Toll Road), Steve Austin (Paine), Bruce Willis (Mr. Church), Arnold Schwarzenegger (Trench).

Sylvester Stallone új filmjében az „öregfiúk” a nosztalgiára alapozva verekszik ki maguknak az elismerést

Kalmár Zoltán

Gitti néni

Az Erzsébet és Szörmsé utca (Kürschnergasse, Bănařilor) találkozásánál egy impozáns kinézetű, zöldre festett hatalmas ház ragadja meg az arra sétáló figyelmét. A ház a XVIII. században épült történelmi emlékmű. Valószínűleg ezért nem bontották le. Tulajdonosa az „amerikás” Faur házaspár volt: több évig a tengeren túli földrészen dolgoztak, majd az összegyűjtött vagyomból házat vettek. Nem lehet tudni, hogy az épület eredetileg kié volt, de az udvar feletti rész emeletén, a tornác két boltíve közötti oszlopon nemesi koronát tartó két oroszlán domborműve díszítette a ház belső homlokzatát. A címet, a ház államosítása után, az építőművészeti alkotásokat nem értékelő kőművesek egy tatarozás alkalmával lebontották a falról. De akkor már nem a Fauréké volt a ház, mert a kommunista uralom kiragadta tulajdonukból, annak ellenére, hogy az tisztességes munka eredményeként lett az övék.

A háznak két udvara volt. A hátsón a gazda fa- és műszerkereskedést rendezett be. Ez volt a jövedelmi forrása, amihez hozzájárult még a bérből adott lakások díja is. Hét lakás volt kiadva. A lakók között két magyar, három szász, egy román és egy magyar zsidó, az egyedül lakó Gitti néni volt. Mi is ott laktunk egy életen át: onnan indultam az elemi iskolába

és onnan kísértem szüleimet utolsó útjukra.

Faurék példamutató, rendkívül tisztességes románok voltak, s ekként viszonyultak a lakókhöz is. A fa- és műszerkereskedést Faur Derner nevű szász kezelte: ő aprította naphosszat a fát, oltotta a meszet és szállította lószekéren az árut a megrendelőkhöz. Dernernek három gyermeke volt: két fiú meg egy lány. Bérmentesen laktak a ház padlásszobájában.

Gitti néni a földszinten bérelt egy szobát. Korán öregségre jutott és gyermektelenül öregedett meg. Apró, jókedélyű, fürgé asszony volt. Mindhárom nyelvet, a magyart, a románt és a németet tökéletesen beszélte. Kifogyhatatlan, szellemes tréfáival gyakran szórakoztatta édesanyját. Feljött emeleti lakásunkba s amíg a mamám az ebédet főzte, ő leült a divány szélére és mesélt, mesélt kifogyhatatlanul. A ház minden lakója kedvelte.

Békés viszony és kölcsönös tisztelet jellemezte a lakók egymás iránti viselkedését. Ezek voltak azok az 1930-as évek, amikor Nagyszébenben négy nemzetiség, a szász, a román, a magyar és a zsidó tökéletes egyetértésben megfér egymás mellett. Azonban a békés napoknak véget vetett néhány év múlva a második világháború. S bár a Nagyszébenre jellemző tolerancia tovább uralkodott a város társadal-

mi légkörében, kirívó esetek mégis akadtak. A német csapatok bevonulása után a zsidó üzletek kirakatába kitétek a germán sas karmaiban tartott, horogkeresztes címmel jelzett feliratot: „Für deutsche Wehrmachtangehörige verboten.” Vagyis: „A német hadsereghez tartozóknak tilos.”

A szász fiatalok egy része beállt a német hadseregbe. Derner nagyobbik fia, Frédi azonban a fajúldozó különleges alakulat, a halálfejes SS tagja lett. Egy napon fess egyenruhában hazafelé tartott. Gitti néni, szokása szerint, a kapu előtt áldogált. Frédi, amikor meglátta, így szólt: „Euch Juden werden wir...”, és kezével a nyakvágást utánozva körözött egyet. Gitti néni flegmatikusan így szólt: „Geh in deine wilde Gross!”, vagyis: menj a bolond nagyanyádba! (szász szitkozódás). Alig telt el azonban néhány nap, és Frédi két SS-legénnyel jelent meg. Felmentek Dernerékhez. A dolog feltűnt mindenkinek az udvaron, mert gyanították, hogy Gitti néniért jöttek. Gyors tanácskozásra a hátsó udvaron gyűltek össze: Gitti néni el kell rejteni! Sok idő nem volt, hiszen a pribékek bármikor megjelenhettek. S amíg a legények italoztak, Dernernek sikerült kismordálni a lakásból, lement az udvarra és igazolta a gyanút: Gitti néni akarják elvinni. Felmerült a kérdés: hová rejtésük?! Dernernek nagyszerű ötlete támadt. A raktárban volt egy nagy rakás felapított fa. Gyors mozdulatokkal, a lakók segítségével, széthányták egy részét. Hamar előkerült egy

kicsi szék is. A felszabadult helyre elhelyezték a széket, ráültették Gitti néni és figyelmeztették, hogy maradjon csendben, majd pokróccal betakarták, és a fákat vigyázva helyrerakták. Azután mindenki visszatért a lakásába. Derner pedig, mint aki semmiről se tud, felment az italozó SS-esekhez. Alig telt el néhány perc, lejött a három hős legény, és tüvé teték az udvart, még a lakásokat is felkutatták. Ki mert három ittas, halálfejes legénynek ellenállni?! Kérdésükre: „hol van a zsidóné”, mindenki a vállát vonogatta, volt, aki azt mondta, hogy már egy hete nem látta.

A veszély elmúltával előkerült az öregasszony, s a napok folytak csendben tovább, míg egyszer Frédi hazajött... és meglátta az udvaron a néni. Belé akart kötni, de az apja észrevette és felhívta a lakásba. Néhány perc múlva parázs veszekedés hallatszott le az udvarra, majd az apa keményen dorgáló hangja. A veszekedés dulakodássá fajult, s közben a keménykötésű Derner lelökte Frédit a lépcsőköre. Keze eltört, a mentők vitték el. A vizsgálat kiderítette, hogy italos volt, elszédült, attól esett le a lépcsőre. Többé se láttuk.

Az öreg Derner, átérezve a ház lakóinak békés együttélését és főleg azt, hogy őt is, foglalkozása ellenére, ugyanúgy tisztelték, mint bármelyik lakót, nem tűrhette, hogy rossz útra tért fia megbontsa az udvar nyugalalmát.

Néhány hét múlva Gitti néni is eltűnt: hitsorsosai Palesztinába vitték. Lehetett úgy kilencven éves akkor.

Demény Péter

A parton

Magamnak sok vagyok, másnak meg kevés, nehéz így nagyon a megélhetés, lelkemnek nincs jutányos gázsija, nincsen kivel és kibem laknia, csak költözés, mindig csak útra vágás, örök-elvesztés, újra-megtalálás.

Hisz láthattam, hogy milyen ez az élet! Miért is kell még nekem ez a lélek, miért iszom a vágyak harmatából, mikor már úgymint mindegy, hogy pohárból, csöbörből, vödörből vagy csak úgy az égből, tejszínhabos, mégis keserű léből.

Akartam élni, s nem tudom, hogy kell-e még mindig kell-e az életnek telje, mert azt sem tudom, telje-e valóban, hisz olyan ritkán vagyok tőle józan, s ha már nem józan, akkor szinte részeg műélvezője vagyok én a létnek.

De nem úgy részeg, mint akinek jó is, csak mint akinek édes már a sós is, egyszóval mintha minden mindegy lenne, ő van a világban, vagy a világ benne, csak ül a partján a furcsa időnek, lent a hullámok gomolyogva nőnek, s legyintve mondja, ugyan mit locsogsz itt, nem tudja, mibe jut, ha ki beléd bújnak, de vajon hol van az, aki nincsen benned, mindenütt vagy, pedig nem kellene lenned, mi lenne jobb vajon: hogyha rámterülnél, vagy hogyha magaddal bennem elmerülnél?

Pipával a verandán

Egyszer úgymint kiválasztok egy dombot, amelyre időnként, mondjuk havonta kétszer, felrohanhatok és kiüvölthetek magamból mindent, mint egy rajzfilmben a király, akit nem hagynak aludni.

Egyszer úgymint kiülök egy pipával az élet teraszára, vagy verandájára, amilyen stílusos vagyok, hogy ott régi slágereket dudorászok, és nagyokat pöfékeljek, mint akinek már minden mindegy.

Egyszer úgymint mindegy lesz tényleg, pipától, verandától, terasztól és dombtól függetlenül.

(Forrás: *A fél flakon, Koinónia – Éneklő Borz, Kolozsvár, 2007*)

Pokol és hekula

A mérvadó férfiak

Tamás Gáspár Miklós

NÉPSZAVA

A ki tudja, miért „baloldalinak” nevezett sajtó egyik nagy hibája az állítólagos ellenfél hiányos ismerete. A különféle baloldali és a különféle liberális irányzatok tudós képviselői ritkán szállnak alá az arénába; ha bírálják, a kormányzatot bírálják; a jobboldali újságokat és folyóiratokat nem olvassák, nem tudják tehát, mit gondol az a nem kevés konzervatív értelmiségi, aki ihleti és befolyásolja az irtózatos hatalommal rendelkező nemzeti jobboldal politikusait és népes közönségét.

Ma a Magyar Nemzet a legbefolyásosabb magyarországi lap. Kiválóan szerkesztik, minden más napilapnál bőségesebben ontja az információkat (a nemzetközi politika vonatkozásában egyszerűen nincs versenytársa), elképesztő hatékonysággal orientálja az olvasókat. Publicisztikai és vezércikkei fáradhatatlanul sulykolják a nemzeti jobboldal előítéleteit (ha tetszik, „értékeit”), igen gyakran ellentmondanak a kormánynak és a hegemon kormánypártnak is, ha az ügy érdeke úgy kívánja. Ma a havi és negyedévi folyóiratok piacán is – a történelemben először – a jobboldal a domináns és a minőségileg jobb, ötletesebb, frissebb; a helyi lapok kormánypártiak, a politikai hetilapok és magazinok között (nem a példányszám, hanem a címek száma tekintetében) pedig a szélsőjobboldal uralog. (...) A Magyar Nemzet nem közli a roppantul terjedelmes magyarországi jobboldal minden nemzedékének képviselőit. De amit nem nyomtat le, az a konzervatív tanárember, orvos, tisztviselő, kutató számára nem létezik; közlési politikájával vitákat dönt el; fantasztikus rendőrségi, ügyészségi, minisztériumi forrásai segítségével cégeket visz csödközésbe, vezető politikusokat tesz tönkre és juttat börtönbe. (...) Egy szóval, a Magyar Nemzet: hatalom. Aki nem olvassa, nem tudja, mi történik Magyarországon és Magyarországról nézve – a „nagyvilágban”, hogy ezt az ócska kliséket használjuk. Négy ország magyar nyelvű sajtójának legjobb külpolitikai rovata ez az újság; a külpolitikai rovatvezető, a kiváló szakember pedig így ír a romániai és bulgáriai romák Franciaországból való kitoloncolásáról: „Változik a világ. Egy évtizede még általános felhőrdülés kísérte volna a mostani franciaországihoz hasonló eseményeket. A politikailag korrekt gondolkodás jegyében kórusban kiál-

tott volna rasszizmust és óvott volna mindenkit az idegengyűlölet előretörésétől a sajtó. Az emberi jogi szervezetek az utcára hívták volna akkor még hangos és nagy számú táborukat az illegális cigánytáborok védelmében, s aligha jutott volna el a dolog a bezárásig és a romák hazatoloncolásáig. A harcos liberálisokat (a szerző – hasonlóan az egész pesti sajtóhoz – nem tudja, hogy az antirasszista tüntetéseket nyugaton és egyre gyakrabban nálunk is a radikális baloldali szervezi, nem a liberálisok, akik Franciaországban nincsenek is, Németországban, Hollandiában, Dániában pedig a „kirekesztő” politikák élharcosai, TGM) azonban szép lassan lecsendesítették a XXI. század kihívásai, majd végleg elhallgattatta az éppen ebből a gondolkodásból fakadó (!!) globális válság. (A globális válság oka az emberi jogi beállítottság!...) A meglegházaságok legalizálásáig még sok helyen kitartott... a lendület, ám az emberek már kétszer meggondolják a szabadosság (!!) elfogadását, ha saját jólétükről, s még inkább, ha biztonságukról van szó. A másság (másságon a jobboldal valaminő kifürkészhetetlen okból homoszexualitást vagy faji különbséget ért többnyire) tiszteletét mind gyakrabban feltűnít a tulajdon védelme, a félelem a terjedő erőszaktól... Jó példa e szemléletváltásra a nemzeti érdekeket szem előtt tartó gazdaságpolitikában már példát mutató Franciaország, amely a héten megkezdte a Nicolas Sarkozy köztársasági elnök új közbiztonsági programjának részeként felszámolt, a csempészet és a prostitúció, a bűn melegágyaként nyilvántartott illegális cigánytáborok lakóinak hazatelepítését.” (Stier Gábor, Magyar Nemzet, augusztus 21.)

Stier szerkesztőt megteveszti a pesti atmosféra. Az, hogy a Népszabadság eddig ismeretlen tudósítója, Gergely Edit, szégyentelenséggel tréfálkozik a romániai cigányok megpróbáltatásain, nem a világ. A világ igenis felháborodik a sötét reakciós francia hatóságok fajgyűlölő és fajüldöző politikáján, a bűn melegágya pedig az Élysée-palota és a Matignon-palota, nem a cigánytábor. Ahogy az Evenimentul zilei nevű vezető bukaresti napilapnak nyilatkoztam augusztus 25-én, Franciaországot nem a romániai és bulgáriai romáktól kell megvédeni, hanem Sarkozy úrtól. (Az is mondtam ugyanitt, hogy csodálkozom, a boldogtalan romák hogy nem ragadtak még fegyvert, és hogy nem gyűjtötták még föl keresztényen, szabad, egyenlő és hóféhér Európánkat...) Stier szerkesztő leplezetlenül örül a menekülő cigányok kínjai-

nak; röstellje magát. Neki az a törvénytervezet is tetszik, amellyel „megvonhatnák az állampolgárságot a bűncselekményeket elkövető honosított franciáktól” (uo.). Minél több arabot és cigányt zárnak be, annál jobb. Stier szerkesztő föltehetőleg annak is örül, hogy a „biztonsági” hisztéria hatására az osztrák–magyar határvidék falvaiban az osztrák hadsereg (Bundesheer) egységei járőröznek – igen, katonák, nem rendőrök! –, hogy a magyar tolvajok és betörők ellen védjék Burgenlandot, hiába mondja a konzervatív szövetségi belügyminiszter, hogy az égvilágon semmi bizonyíték nincs rá, hogy magyar bűnbándák garázdálkodnának, az adatok szerint pedig a közbiztonság elsőrangú. De hát hiába, Ausztriában a magyar ember potenciális rablógyilkosnak számít (mint nálunk egy időben „az ukrán”), s ezen semiféle statisztika nem segít.

De amíg ez a gyalázatos cikk csak a fajgyűlölet és a káröröm durva kifejezése, a magyarországi nemzeti jobboldal szerintem legfontosabb, legtehetségesebb, legműveltebb ideológusa a következő jogszabály elfogadását javasolja az országgyűlésnek, hogy ezzel is véget vessen a fölvilágosodás (ezen belül pedig Immanuel Kant) két évszázados rémuralmának: Ha az adott településen az előzetes tapasztalatok alapján a közvéleményben meghatározott nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozók esetében fokozott bünelkövetés (!) valószínűség (!) vált bevétté (!), a magánfelek közötti viszonyban e kisebbséghez tartozók vonatkozásában AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉTŐL az (1) bekezdés alá tartozó viszonyokban ELLEHET TEKINTENI. Amennyiben a későbbi tapasztalatok alapján a közvéleményben már nem állapítható meg (hogyan?) a jelzett kivétel indoka, az egyenlő bánásmód követelményétől való eltérést azonnal meg kell szüntetni. Az Egyenlő Bánásmód Hatóságának az etnikai kisebbséghez tartozás esetén a panaszok elbírálásánál mindig az érintett település közvéleményének előzetes tapasztalataiból kell kiindulnia.” (Pokol Béla, Magyar Nemzet, augusztus 17.) (...) Pokol professzor a lincselés logikáját óhajtja bevezetni – nem elsőként és nem egyedülként – a jogba. Szerinte ha valahol előítélet alakult ki valamely etnikai csoporttal szemben, akkor az előítélet főnállásának tartama alatt az illető csoportot hátrányosan meg kell különböztetni (ha A. cigány lopott, akkor B. cigánytól meg kell vonni a segélyt, és ki kell dobni a kocsmából). Ez csakugyan ellenkezik a hatályos alkotmánnyal (és a közjogi elsőbbséget élvező,

nálunk ratifikált, kihirdetett, becikkelyezett nemzetközi egyezségokmányokkal és szerződésekkel), de hát tudjuk, ez az alkotmány merő „technokrata szabályhalmaz”, amely nem érdemel tiszteletet (Orbán Viktor miniszterelnök szerint), különben is csak pár hónapja van hátra. Ellenkezik a csakugyan Kanttól (és közvetve Jézus Krisztustól) eredő univerzalisztikus erkölcstannal, amelynek tekintélyét Pokol kollégám el akarja törölni. Szerény nézetem szerint meg egyszerűen disznóság.

Még érzékletesebben fo-

galmas – Bächer Iván és Szív Ernő mellett – egyik legkedvesebb, művelt és finom tollú várcáiróm: „A bal-liberális viracsajtó tette hivatásszerűvé, hogy a tanár nem árulhatja el a szülőnek, hogy a gyereke drogozik. Ők bátorították (!) azokat, akik falun teherautóval indultak termést, fát, vasúti sínt lopni: tegyék csak, megúszhatják. Belenyúltak az ártatlanok bugyogóiba (!!!), hirdette, hogy az óvodában nem kell hangsúlyozni az eltérő nemi szerepeket – gyalázatoságaink hosszú a sora. Utána (!?) persze nagy volt a csodálkozás, felháborodás, amikor „auschwitzoztak” a tri-bünökön.” (Végh Alpár Sándor, Magyar Nemzet, augusztus 21., Magazet mellett.) Tehát az, hogy a tanár ne a szülői büntetésre hárítsa a saját pedagógiai felelősségét, az, hogy a nyomorult falusi szegények apró tolvajlásait ne sújtja halálos végű önbíráskodás, hogy a kislányok is matchbox autókkal – mindez sötét zsidó praktika, amellyel szemben a közvélemény egy része ha nem is joggal, de „érthetően” követel Auschwitzot.

Szeretném hangsúlyozni, hogy az idézett mondatok nem mocskos száju uszítók-tól, hanem a szakmájukban nagyra becsült, vezető, köz-tiszteletben álló írástudóktól származnak. Ezek a mondatok nem a szélsőjobboldal – civilizált személyek asztalán nem található – szennyes makulatúráiban, hanem a Magyar Köztársaság vezető napilapjában, a Nemzeti

Együttműködés Rendszerének szellemi laboratóriumában jöttek létre. Ez a lap helyesen utal rá, hogy a cikkeket jellemző politikai és erkölcsi magatartás nem egyedülállóan magyarországi jelenség, hanem egész Európában terjed és diadalokat arat. Ez igaz. A fajgyűlölet virágozik, nagy közönségsikere van. Egy okkal több, hogy kifejezzük iránta merev, árnyalatlan és engesztelhetetlen megvetésünket.

A kétfarkúaknak komoly kihívást jelent többmillió táboruk

Czene Gábor

NÉPSZABADSÁG

Mélyelemzés az MKKP helyenként túlzott konkrétumai miatt csalódást keltő programjáról.

Valószínű, hogy a kétfarkú kutya hosszú távon meghatározó szereplői lesznek a magyar közéletnek, érdemes hát elemzés tárgyává tenni a programjukat. Annak tudatában persze, hogy a párt ígéri: bármit hajlandó megígérni, és garantáltan nem tart be semmit.

Minden eddiginél hatalmasabb tömeg, csaknem négy millió ember gyűlt össze a minap a Kossuth téren, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt nagygyűlésén. Az ártatlanság korszakának vége, a kétfarkúak az esélyesebb idegességével készülhetnek első komoly próbatételükre, az önkormányzati választásokra. A párt érezhetően tisztában van a felelősségével, erről tanúskodik, hogy a helyi igényekre szabott elképzeléseken túl országos ívű programot is kidolgozott. A kétfarkú gazdaságpolitika végső célja, hogy a közbiztonság elhagyja a bolygót, az ehhez vezető út fontos állomásaként – egyúttal orvosolva a devizahitelek gondjait – a párt már 2005-ben bevezette az eurót. A jövőbeli jóléti intézkedések közül kiemelkedik a pénzosztás alkalmazása az eddigi pénzzórás helyett, ezen belül a „Ne kelljen dolgozni, de legyen pénz!” elvének megvalósítása. A munkásokat rendeletben kötelezik majd, hogy minden öt centiméternél mélyebb pocolyába azonnal helyezzenek el egy sárga gumikacsát. Dicséretesek a közlekedésben javasolt újítások (a repülőforgalom számára is használható Sopron-Záhony metróvonal megépítése, a méltatlanul elhanyagolt szegedi úrrállomás bolygóközi kikötővé fejlesztése, a Budapest behálózó hullámvasút kialakítása). Kiemelt helyen szerepel a környezetvédelem (a csendes többséget alkotó növények és vírusok jogainak védelme, az ózonlyuk beforrása), az egészségügy (a betegségek megszüntetése) és az időjárási reform. Ennek eredményeként nyáron kellemes, 20-25 fokos meleg lesz eny-

he szellővel és simogató nap-sütéssel, télen pedig az egész országot egységesen hó borítja – kivéve az utakat. A kétfarkúak külpolitikájának homlokterében a Ganümedesi Galaktokolonialista Párttal tervezett megállapodás áll. A tájrendezési és turisztikai irányelvek sorában különösen kecsegtető a Balaton méretének duplájára növelése, már csak azért is, mert ily módon a tó – kellő sósítás után – alkalmassá válik arra, hogy átminősítsék tengerré. Az oktatás sem maradt ki: a párt képviselői vállalják, hogy választóik helyett is gondolkodni fognak, első lépésként ezért az Erzsébetvárosban, később várhatóan mindenhol bezárják az iskolákat. Bizonyos területeken azonban a kétfarkúak még adósak a kiérlelt koncepcióval. Üdvözlendő, hogy profi parkolóőrökből kívánna hadsereget szervezni, a honvédelemmel kapcsolatos elképzeléseik ezzel együtt hiányosnak és elnagyoltnak tűnnek. (...) Mindez összefüggésben lehet azzal, hogy a párt valamennyi jelöltje (mind a három) nagyvárosban, Budapesten és Szegeden indul. Némelyek kezdeti fogyatékoságnak, a borúlátóbbak rossz előjelként értékelik a programban felfedezhető ellentmondásokat. A „Kisebb Magyarországot!” követelés például nincs összhangban a „Visszacsatoljuk Trianont!” jelszóval, a teljes adócsökkentés ígéretével szembe megy a „Megadóztatjuk Bikicsunaj!” A magunk részéről a koherencia zavarait a Magyar Kétfarkú Kutya Párt esetében szükségszerűen fellépő melléktermékeknek tarjuk. A párt szempontjából sokkal inkább aggasztóak a valóságtól nem teljesen elrugaszkodott programok. Ilyen például a Nagykorútra bevezetendő Duna ötlete, de ide vehetjük a „Hegyet Szegednek!” projektet is, amely figyelmen kívül hagyja, hogy az alföldi megyeszékhelyen már létezik egy szánkódomb. A racionalitás halvány csiráját rejtő tervek a társadalmi bázis lemorzsolódásának veszélyével fenyegetnek. A kétfarkúak mintha megijedtek volna saját népszerűségüktől. Gyaníthatóan ezzel magyarázható, hogy a párt identitását meghatározó fundamentális tételek közül a kampány során kettő is módosult. A hivatalos bejelentés szerint a kétfarkúak hatalomra kerülése utáni első tíz évben a választók örök élet helyett kénytelenek lesznek 9990 évvel beérni, a sör pedig mégsem lesz teljesen ingyenes – betéti díjat azért kell fizetni. A kérdés pillanatnyilag az, hogy sikerül-e egyben tartani a tábor. Nem lesz könnyű feladat, számolni kell a radikális irányzatok jelenlétével is. A párt hiába szavatol boldogságot az egész lakoságnak, ez nem mindenkit elégít ki. A Kossuth téri tömegdemonstráción megjelent egy transzparens: „En már boldog vagyok, avasatok inkább szentté!”

A nekünk való másik

Kormány-
átalakítás –
egy kis
manipuláció

Raul Florea

(...) A kormányátalakítás egész kérdése a Cotroceni-ben meghonosodott egyoldalú akaraton nyugszik – a témáról végkimerülésig folytatott vita a célját immár elérte. A PDL számára semmit sem jelent a saját ötleteit magának megmagyarázni képtelen Șeitan leváltása, sem egy Vlădescu menesztése, akinek minden számítása mínusz ad ki, vagy egy Dumitrué, aki még ma is arra vár, hogy bemutassák. Az egész Boc-kabinet leváltása sem állíthatná meg a PDL meredek zuhanását a közvéleménykutatásokban. Minden, amit egy esetleges kormányátalakítás megoldhatna a pedelések számára: a kis tisztségcserék és a befolyások csereberéje egyik-másik területen. Mi választja el az újban összebékíthetetlen Adrian Videanut és Cezar Predát? Semmiképpen nem a vagyonuk, mert pénzben nem szenved hiányt sem az egyik, sem a másik. Az ideológiai viták sem, mindaddig, amíg a PDL az a párt, amelynek doktrínája a vak engedelmség egyetlen emberrel szemben. Amit Preda képviselő Videanu miniszter-től kér, az nem a gazdasági tárca, hanem az első alelnöki tisztség, amely elévülhetetlen jogokat szavatol az egyszerű pedelések leigázására. Nagyjából ugyanaz a tétje az Elena Udrea, illetve a Vasile Blaga tábora közötti dulakodásnak is. Azzal a különbséggel, hogy a közöttük dúló hatalmi harcnak semmilyen kormányváltás nem vet véget. Talán nem véletlen, hogy e két név egyike sem jelenik meg a kormányátalakítás egyetlen forgatókönyvében sem. A nyereség javát azonban a hangadó fogja be-seperni. A miniszterek lecserélésével való fenyegetés hibátlanul működött az a gépezet, amellyel Traian Băsescu megőrizte ellenőrzését a párt fölött. Kedvelt taktikája eredményes volt. Egyfelől megengedte és bátorította Emil Boc bírálatát a parlamenti és brüsszeli szócsövein keresztül, másfelől szabad kezét biztosított a kormányfőnek, hogy rendreutasítsa a zendülőket. Jelképes a Băsescu által a nyilvánosság előtt falhoz állított Sever Voinescu képviselő reakciója, miután „Băsescu-pártiságtól” hajtvva eljátszotta a reformista szerepét a Cotroceni-ben írt forgatókönyv szerint. Az ellentmondó üzenetek, amelyekkel saját pártját bombázta és az ebből fakadó zűrzavar biztosították Traian Băsescut arról, hogy a pedelés tömeg képlé-

keny marad, és hogy ellenőrzés alatt tartva a pártot, nem csak a kormányt, továbbra is szavatolt az uralkodása. (...) Hogy a kormányátalakítás csupán porhintés a szemekbe, azt bizonyíthatja vagy cáfolhatja az a nagy dobra vert találkozók, amelynek során Boc és miniszterei bemutatják tárcájukat, pluszokkal és mínuszokkal együtt. Nehéz elképzelni, hogy milyen, a tisztségeik megőrzését indokoló érvekkel jöhetnek a miniszterek a honatyák elé. Vagy hogy miképpen értékelhetők az egyes tárcák, egymással összehasonlítva. Még egy ok arra, hogy a kormányátalakítás célcóját nem kell túl komolyan venni. (Fordította: K. B. A.)

A magyar, aki
visszahelyezte
Romániát
a póló
világtérképére

Adrian Macarie

Románia megverte Spanyolországot vízipólóban. A 2009-es világbajnokság ezüstérmese, 2007-es bronzérmese, az utóbbi harminc év olimpiai játékaiknak állandó részvevője, a spanyol válogatott az utóbbi időkben ott vert meg bennünket, ahol csak elcsípett. De a horvátországi Európa-bajnokságon nem. A nemzeti válogatott számára fontos hivatalos mérkőzésen a románok győztek. Az érdem megoszlik. Oroszlánrészben a játékosoké, hiszen ők voltak a medencében, de ha ma Románia a sportág „nagyjainak” tiszteletét kívívó csapatnak tekinthető, az érdem a Kovács István magyar edzőé. És a George Gaițăé, aki több száz ezer eurót vett ki a zsebéből, hogy egy kiváló edzőt hozzon Romániába. Ez annyi, mintha a Steaua Mourinhót szerződtené. Sokba kerül, de minden pénz megér. (...) Hamvaiból feltámadva, egy olyan időszakban, amikor Romániában sorra múltak ki a csapatsportok, ez a sportág jól élt, amíg volt pénz. A román pólósokat euróban jutalmazták, a jó eredmények szaporodtak, az ellenfelek pedig tisztelettel és szorongva tekintettek ránk. Idővel azonban a pénzes ember távozott a szövetség éléről, a csapat megrekedt, Vlad Hagiú edző képességeinek határához érkezett, úgyhogy kellett a változás. Kétségtelen, hogy Kovács kinevezése volt a legbőlcsebb döntés. Meg is látszik Az Európa-bajnokság két játéknapja után csoportelők vagyunk. Reménykedhetünk abban, hogy bekerülhetünk az érmekért folyó küzdelembe, de ez pokolian nehéz feladat. Mielőtt kiutaztak az

EB-re, a román pólósokat kifizették. Mindegyikük nevére, 1000 lejre rúgó összeget vehetett fel. Ugyanakkor az olaszok, akiket meg kellene vernünk, hogy biztosíthassuk helyünket a legjobb csapat között, fejenként 10.000 eurót vettek fel, havonta. Továbbá: nekik több száz medencéjük van, nekünk egyetlen. Nekik több tízezer igazolt játékosuk van, nekünk néhány száz. S az összehasonlítást vég nélkül sorolhatnánk. A kérdés meglehetősen egyszerű. Ha Olaszország megver bennünket, nincs világvége. Ha mi verjük meg az olaszokat, ahogy megvertük a spanyolokat, az nagy teljesítmény lenne. Nagyon nagy. (Fordította: K. B. A.)

Mégis, kinek
a mecsete?

Shadanand Dhume
YaleGlobal

A konzervatívok megtiltánák, hogy mecset épüljön New Yorkban, a 2001. szeptember 11-i terrortámadás színhelyének közelében, a liberálisok megengednék. Mindketten a fundamentalisták elleni harc jegyében.

„A dán karikatúra-botrány, a svájci minaret-ügy és a francia burka-vita után Amerikát is elérte az iszlám-mal kapcsolatos polémia” – foglalja össze Shadanand Dhume Ázsia-szakértő az egykori Világkereskedelmi Központ közelébe tervezett mecset körüli vitát a YaleGlobal online magazinban. Amerika közvéleményét megosztja a szeptember 11-i emlékhelytől mindössze 180 méterre tervezett Park 51 nevű, tizenhárom emeletes mecset és iszlám kulturális központ terve. Az amerikaiak hetven, a New Yorkiak hatvan százaléka ellenzi az iszlám központ megépítését. A konzervatívok a terrortámadás áldozatainak emlékét meggyalázó, izléstelen provokációnak tekintik az iszlámnak a keresztény világban történő térhódítására utaló projektet. Newt Gingrich például kijelentette, hogy a mecset megépítése ugyanolyan kegyeletsértő lenne, mintha a náci feliratot helyeznének el a washingtoni Holokauszt Múzeum előtt, vagy japán emlékhely nyílna Pearl Harbourban. A tekintélyes republikánus politikus azt is kifejtette, hogy amíg az iszlám országok nem tolerálják a keresztény és a zsidó felekezetet, addig Amerikának sem kell engedékenynek lennie velük szemben. Sarah Palin volt alelnök-jelölt arra kérte a „békés moszlimokat”, hogy maguk is ítéljék el „az Amerikát szíven döfő” kezdeményezést. A jobboldal szerint a mecset építői sok tekintetben a radikális iszlám képviselőinek nézeteit vallják. A liberálisok viszont az állam és az egyház szétválasztásának

nevében ellenzik, hogy a kormány beleavatkozzon a magánpénzből felépítendő vallási intézmény ügyébe, és ezzel diszkriminálja az amerikai iszlámhívőket. Barack Obama is ebben a szellemben nyilatkozott, bár egy nappal később óvatosan arra utalt, hogy ha nem is törvénytelen, a jó ízlést valóban sértheti a mecset. A liberáli-

Kovács István, a „román” edző

sok azonban nemcsak elvi okokból támogatják a mecset tervét. Mint William Dalrymple brit történész-író a New York Times hasábjain kifejti, a mecset építői a vallási megbékélés és a kultúrák közötti párbeszéd hívei. Emlekeztet rá, hogy az iszlám nem egységes vallás, és a radikális iszlamista kisebbség miatt ugyanúgy nem büntethetők a békés moszlimok, ahogyan nem kérhető számon a bostoni katolikusokon az ír katolikusok által elkövetett erőszak, vagy az ortodox keresztényeken a szerb ortodoxokhoz kötődő megszállások. Sőt, a mecset építői az erőszakot elítélő, békés szúfi irányzat hívei. Dalrymple kifejti, hogy az iszlamista terroristák által elkövetett erőszakok tekintetében az iszlamista radikalizmus elleni harcban. Amiből az következik, hogy a mecset betiltása lenne az iszlámizmus igazi győzelme. Hiszen ezzel Amerika a vallási toleranciát elutasító iszlám országokhoz válna hasonlóvá, ahelyett, hogy a mérsékelt iszlámot erősítene a Nyugatot már most is kereszties háborúval vádoló fundamentalista radikálisokkal szemben. (metazin.hu)

Katolikusok,
moszlimok
és a mecsetvita

R. Scott Appleby
és John T. McGreevy
The New York Review
of Books

Az amerikai katolicizmus történetének szakértőiként és katolikusként aggodalommal tapasztaljuk egyfajta nativizmus újjáéledését az alsó-manhattani Ground Zerótól néhány háztömbnyi-

re tervezett iszlám központ övező vita kapcsán. A XIX. század legnagyobb részében a katolikusok testesítették meg Amerikában a be nem illeszkedett, néha erőszakos „vallásos más”. A legtöbbben nem beszéltek angolul, és nem jártak nyilvános iskolába. Vallásos hajadonjaik – a nővérek – megkülönböztető ruhát viseltek. Vallásos

John Fitzgerald Kennedy – az első római katolikus elnök

gyakorlatuk és hitük – a rózsafüzértől az átváltoztatásig – a legtöbb amerikai számára babonás képtelenségnek tűnt. A legaggasztóbb az volt, hogy a katolikusok lát-szólag nem elégedtek meg a templomépítéssel és a vallás-gyakorlással, amely jogot egykor maguk vonták meg a protestánsoktól és a zsidóktól egyes katolikus államokban, nevezetesen Olaszországban. A XIX. század negyvenes-ötvenes éveiben a katolikusokkal szembeni szorongás az amerikai társadalomban erőszakhoz vezetett, beleértve papok és templomok elleni tömeges támadásokat, illetve egy jelentős politikai alakulat, az Amerikai Párt megalakulását kiemelten a katolikus befolyás leküzdésére. Ezzel egy időben új követelések jelentek meg, hogy az alkotmány mondja ki az állam és az egyház teljes szeparációját – követelések, amelyek nem Thomas Jeffersontól és George Washingtontól származtak, hanem tizenkilencedik századi politikusoktól, protestáns papoktól és szerkesztőktől, akik attól tartottak, hogy a hierarchikus katolicizmus tönkretelheti a drága áron kivívott amerikai demokráciát. (...) A jelenlegi tévedések elítélésében, 1864-ben IX. Piusz pápa tagadta, hogy az egyháznak bármilyen kötelessége volna összebékíteni önmagát a „haladással, liberalizmussal és modern civilizációval”. Mindezek ellenére 1960-ban katolikus amerikai elnököt választottak, ma pedig a kongresszusban több a katolikus, mint bármelyik másik egyházhoz tartozó képviselő. Az alelnök és az alsóház elnöke katolikus, akárcsak a legfelsőbb bíróság kilenc tagja közül hat. A katolikusoknak több mint egy teljes évszázadra volt szükségük,

hogy a jelenlegi elfogadottság- és befolyásszintet elérjék, és útközben rengeteget hibáztak, esetenként éppen azzal, hogy túlonult próbáltak bizonygatni hazafias jóhiszeműségüket. (...) Időközben az amerikai katolikusok segítettek a nagy becsben tartott szabadságjogokkal hadilábon álló egyházak átalakulását. Egy amerikai jezsuita, John Courtney Murray döntő szerepet játszott a Dignitatis Humanae (1965) – a vallásszabadságról szóló nyilatkozat – kidolgozásában, amelynek révén a II. Vatikáni Zsinat kimondta valamennyi nép jogát a vallásszabadsághoz. E tekintetben, a katolikus egyházközségek és iskolák elfogadása és bátorítása, ami egykor riasztónak tűnt, segített átalakítani egy nemzetközi vallási intézményt. A néhai harvardi politikai szakértő, Samuel Huntington egyszer afölött morfondírozott: micsoda ironia, hogy a huszadik század utolsó negyedére, globális szinten éppen a pápaság vált a vallásszabadság legfőbb zászlóvivőjévé. A történelmi párhuzamok általában pontatlanok, viszont az amerikai muszlimok, akárcsak egykor a katolikusok, javában építik saját vallásos és kulturális intézményeiket, és sok forrásból számítanak iránymutatásra – néhányan a dzsihádistáktól, mások a beilleszkedés párti. Igen helyesen állítja, hogy a legtöbb amerikai muszlim iszonyodik az al-Kaidától. Mi több, Rauf azt bizonygatja, hogy a muszlimok nem kevésbé amerikaiak, mint keresztény vagy zsidó társaik. Ők is imádkoztak a 2001. szeptember 11-i terrortámadás áldozataiért (köztük is voltak), és kérték Isten megbocsátását a nevében elkövetett atrocitásokért. Meggondolatlan Rauf és támogatói részéről, hogy a muszlim központot az iszlám nevében elkövetett borzasztó erőszak helyszínéhez annyira közel helyeznék el? Valójában nem Rauffal van baj, hanem azoknak az igyekezetével, akik a kérdés körül megpróbálnak pártos buzgalmat kelteni. (...) Ha a katolikus tapasztalatból az Egyesült Államok valamit is tanulhat, az nem más, mint hogy amerikaiává válni egyet jelent az illető alkotmányos jogainak teljes körű és maradéktalan tiszteletben tartásával – még akkor is, ha az néha sértőnek tűnhet. Az amerikai vallásszabadság-kísérlet tanulsága éppen a hosszú távú bizakodás, hogy a lojalitás, amelyre valamennyi demokratikus társadalomnak szüksége van, a vallási csoportoknak egyenlő mértékben biztosított jogokra épül. Az amerikai katolikusok kétségkívül régen megtanulták a leckét. (Fordította: Sz. L.)

Adókötelezettségek bejelentéséről

Czedly József

Múlt heti *Törvénytárban* részletesen ismertettem az úgynevezett független tevékenységekre július 1-jétől bevezetett új adórendszer. Olvasóink és elsősorban az érdekeltek nyilván fokozott figyelemmel kísérték ezekről az új szabályozásokról kialakult vitát, megfélemlenek-e a végrehajtási utasítások a törvényben előírtaknak, elkerülhetők lettek volna az adókötelezettségek bejelentését és befizetését előíró bürokratikus eljárások?

Ezek a viták, a kormányzatot érintő bírálatok, egyelőre nem készítették az illetékes minisztériumokat, hogy változtassanak a szóbanforgó jogszabályokon. Egyedüli engedmény, ami egyelőre csak a munkaügyi miniszter szóbeli ígérete volt (kérdéses mennyire érvényes ez egy hivatalos törvényiszöveggel szemben), miszerint amíg az új kötelezettségek betartása megszokottá válik és a hatóságok is berendezkednek a nagyszámú új ügyek intézésére, nem fogják alkalmazni a törvényben előírt büntetéseket azokkal szemben akik késedelemmel fogják bejelenteni és befizetni az újonnan bevezetett szociális kötelezettségeiket.

Nem a fentiek megállapítása készítetett arra, hogy újra foglalkozzunk az új adókötelezettségekkel, hanem az a tény, hogy multheti ismertetőmből kimaradt egy nagyon fontos, sokakat érintő pontosítás a törvény végrehajtási utasításának. Kimaradt azért mert elkerülte a figyelmemet az említett szabályozás 2. számú melléklete, 2. cikkelyében

szereplő következő törvényértelmezés: „Nem vonatkoznak a törvényerejű sürgősségi kormányrendelet III. cikkelyében előírt kötelezettségek azokra a személyekre akik más, nem a köznyugdíjrendszer alapján rendelkeznek biztosítással, valamint a köznyugdíjrendszer nyugdíjasaira.” Ismeretes az idézett III. cikkely írja elő, hogy a függet-

len tevékenységet végző személyek kötelesek bejelenteni jövedelmüket és befizetni a törvényben előírt hozzájárulásokat a társadalombiztosítási, egészségügyi és munkanélküli alapokra. Tehát ezek az előírások nem vonatkoznak azokra a nyugdíjasokra akik független tevékenység, beleértve a szerzői jog alapján szereznek jövedelmet.

Kedvezményes hitelek az agrárgazdaságoknak

A *Hivatalos Közlöny* augusztus 30.-ki, 613. számában jelent meg a 25/2010 sz. Törvényerejű Kormányrendelet az agrárgazdaság finanszírozását lehetővé tevő ideiglenes állami segítség bevezetéséről. A törvény célja az agrárgazdaságok előnyös hitelfelvételeinek ösztönzése. A finanszírozási terv 2010–2012 évi időszakra vonatkozik és ennek keretén belül alkalmazható minden a törvény életbelépésétől kezdve 2010. december 31-ig felvett hitelre. A hitel bármilyen időszakra felvehető de csak a 2012 december 31-ig kifizetendő kamatokra nyújtanak támogatást.

Az alább felsorolt tevékenységekre felvett hitelek kamata támogatható:

a) szántóföldi és kertészeti növények termesztésének létrehozása, gondozása, begyűjtése, valamint gyümölcsfa, szőlők, földieper és komló ültetvények karbantartása és terméseik betakarítása;

b) broiler csirkék, tőjtők, hízásra szánt malacok, bányák, kecskék, borjúk, csikók, valamint méhcsaládok beszerzése vagy felnevelése;

c) kombinált állateledek termeléséhez szükséges alapanyagok beszerzése vagy termelése, gyógyszerek beszerzése, állatok, szárnyasok méhek gyógykezelésének költségei, az istállók, ezek berendezései és gépi felszerelések karbantartása és működtetése.

Jogosultak a támogatásra:

– agrártermelésre jogosított természetes személyek (persoane fizice autorizate), egyéni és családi vállalkozások, jogi személyek melyek mezőgazdasági termőföldön gazdálkodnak, állattenyésztéssel foglalkoznak és mint ilyenek be vannak jelentve az illetékes hatóságoknál;

– agrárgazdasági kutató intézetek, egyetemek, főiskolák, kutató állomások;

– agrárgazdasági alaptermékeket előállító nagy, közepes és kis vállalkozások.

Mindezek az egységek csak akkor jogosultak támogatásra ha 2008 július 1-jén nem voltak pénzügyi nehézségei. A rendelkezésre álló alapok függvényében kb. 500 agrárgazdaság részesülhet majd a felvett bankhitelek kamatainak állami támogatásában. A támogatást évente folyósítják, a hitel törlesztésének időbeli, rendszeres visszafizetése feltételével, nagyságát a hitellező bank által megállapított kamat és az Európai Bizottság havonta közölt alapkamatja közötti különbség alapján számítják ki. A támogatást igénylő kérvényeket a kamatmegtérítésre vonatkozó év utáni két hónapban lehet benyújtani. Az igényléshez szükséges formanyomtatványokat és az igénylési eljárás módozatát az elkövetkező 15 napon belül fogja közzétenni a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési miniszter a *Hivatalos Közlönyben*.

Kétoldalú megállapodás ingatlanügyekben

Deák Levente

Ismertetőnkben arról a kétoldalú, a 429 312/ 1404. számot viselő megállapodásról vagy protokollumról lesz szó, amelyet a felek: az Országos Kataszteri és Ingatlan-nyilvántartási Ügynökség és a Romániai Közjegyzők Országos Szövetsége az 1996. évi 7. kataszteri törvény végrehajtásáért kötött, és amelyet Románia Hivatalos Közlönye I. részének 2010. július 9-i 475. számában jelentettek meg, ott tehát, ahol a jogszabályokat szokták közzé tenni. Meglehet, nem viseli magán a jogszabály minden kötelező elemét, de ha alaposabban beleolvassunk, elfogadjuk ezt egy olyan jogszabálynak, amely egy alaptörvénynek a jobb végrehajtásáért kötött; és amelyet egyaránt szól a kataszteri hivatalok alkalmazottainak és a közjegyzőknek, de egyúttal az ingatlan-nyilvántartás hasonlóképpen is, azaz azoknak, akik ingatlanulajdonnal (és ingatlan feletti egyéb dologi jogokkal) rendelkeznek.

A pontokba szedett megállapodás közvetlenül az elején leszögezi azt, hogy az ingatlanok feletti dologi jogok

betáblázásához elsősorban közokiratot (közjegyző által hitelesített okiratot), vagy közhatóságtól eredő okiratot szükséges bemutatni, kivéve azokat az eseteket vagy helyzeteket, amikor bizonyos jogok a címzett elhalálása nyomán szűnnek meg (a hasznélvezeti jog például), illetve akkor, amikor eltelik az az idő, amelyre egy-egy jog-ügylet kötött. A közhatóságok által kibocsátott okiratok közül a megállapodás az örökös bizonylatot, a bírósági határozatot, a közigazgatási hatóság kiállította, ingatlan feletti dologi jogot létesítő aktusát, továbbá az 1991. évi 18. földtörvény alapján kiállított birtoklevelet említi, aztán az 1990. évi 15. törvény és az 1991. évi 834. kormányhatározat alapján az egykori állami vállalat ingatlanvagyon „öröklő”, állami tőkével működő egyedárúságok és kereskedelmi társaságok javára kiállított pénzügyminiszteri bizonylatot, és nem utolsósorban a legfontosabb restitúciós jogszabálynak számító 2001. évi 10. törvény alapján az erre jogosultaknak kézbesített ingatlan-visszajuttató végzéseket, határozatokat. Ezeknek a do-

kumentumoknak a meglétét a közjegyző ellenőrzi, azt tehát, hogy az ingatlanával rendelkezni kívánó tulajdonos jogcíme rendben van-e (ez a leggyakrabban előforduló eset), vagy pedig az elhunyt örökös tulajdonos volt-e, s csak ez után szerkesztheti meg és hitelesítheti a közokiratot. És itt elérkezünk a protokollum egyik olyan rendelkezéséhez, amelyet akár vitatni is lehet, és amelyet a közjegyző előtti elbirtoklás kimondásának tekinthetünk, elkérülve ezzel a hosszú peres eljárást. Arról van szó ugyanis, hogy azokban a régiókban, amelyekben az 1938. évi 115. törvényrendelet alapján álló telekkönyvi rendszer nem volt hatályos, az ingatlanok egymást váltó tulajdonosai jó részt csak birtokosok, jogcím nélküli használók voltak. Ha tehát ilyen helyzetben levő ügyfelek jelentkeznek, a megkeresett közjegyzőnek, kizárólag a felek kockázatvállalása mellett, joga legyen ügyletet hitelesíteni más által el nem vitatott, csak a birtoklásra alapozott esetben is, a protokollumban felsorolt iratok beszerzése és bemutatása mellett. Ezeknek a beszerzendő iratoknak a modelljét,

formanyomtatvány formában megszerkesztve a mellékletekben találjuk meg, kiállítója pedig az ingatlan feletti szerinti település polgármestere és a helyi adóhivatal vezetője. Ezekben a bizonylatokban az ingatlan kataszteri szám, esetenként a helyrajzi szám, aztán a szomszédok alapján és után is azonosítani kell, és igazolni kell azt is, hogy a kérdéses ingatlan permentes. A választott megoldás jogalapja a 7. kataszteri törvény 10. szakasza első bekezdésének b) pontjában keresendő, valamint az említett országos ügynökség vezérigazgatója kibocsátotta 2006. évi 633. rendelete 79. szakaszának 6. bekezdésében, amelyről a telekkönyvi bejegyzések kiigazítása kapcsán nemrég írtunk.

A megállapodás sokat időzik eljárási kérdéseknél is, tovább bontva a 7. törvényből már ismert előírásokat. Azt például, hogy az eljáró közjegyző köteles az általa hitelesített okiratot már aznap, de legkésőbb a következő munkanapon a területileg illetékes kataszteri hivatalnak (a mostani telekkönyvi irodának) iktatásra és a munkát elvégzéséért átkül-

deni. Szerepel ebben az is, hogy a telekkönyvi kivonat érvénye 5 munkanap, s ez idő alatt az ingatlan egyfajta zárlat alatt marad, azaz újabb telekkönyvi kivonat ez alatt az idő alatt nem állítható ki, nehogy, mondjuk, ugyanarra az ingatlanra vonatkozóan két elidegenítő közokirat készüljön két közjegyzői irodában.

Kétfajta telekkönyvi kivonat létezik különben, hasonló tartalmú, újszerű formanyomtatványon. Az egyiket, azt, amelyek alapjanszerkesztés és a hitelesítés lefolytatható csak az eljáró közjegyző kérheti ki, a másikat, amely csak a tájékoztatást szolgálja más érdekeltek is kiadhatják, mindezt díjmentesen (tarif) ellenében. A protokollumot aláíró két jogi személy megegyezett abban is, hogy a közjegyzők a kataszteri hivatalnak járó díjszabást be is vételezhetik, majd ezekkel az összegekkel minden hónap vége előtt a hivatalnak elszámolnak, átutalva számukra az így bevételezett pénzeket.

A megállapodásról az is elmondható, hogy szeretné elérni az egész munkafolyamat, elsősorban a betáblázás felgyorsítását, mindezt az

ügyfelek jobb kiszolgálásának az érdekében. Hogy ez mennyire fog sikerülni, ezt ma még nem tudhatjuk. Jó volt ismételt olvasni, hogy a „rég”, az 1938. évi 115. törvényrendeleten alapuló telekkönyvi rendszerben szereplő ingatlanokat továbbra is a már régen megnyitott telekkönyvekbe lehet bevezetni és őket, további sorsukat ott nyomon követni. Új telekkönyv megnyitása akkor kötelező, ha a régi telekkönyvben szereplő ingatlanhoz új jóságtestet csatolnak vagy arról leválasztanak, amikor az abban szereplő telekre épületet jegyeznek be, továbbá, amikor a betáblázások az egymást követő földtörvények alapján kiállított birtoklevelek szerint történnek. (Ez is egy olyan rendelkezés, amely már ismert, itt most csak újra olvashattuk.)

Összefoglalva: talán a régi telekkönyvek szabályain felnőtt jogászok, mint magam is, a közjegyzői peren kívüli, birtoklásra alapozott eljárást kifogásolhatjuk, mert elkerül a peres utat, de a protokollumban foglaltakkal különben egyet lehet érteni, mert célja az ügyintézés felgyorsítása volt és maradt. Ez pedig közérdek!

Trend előrejelzés: 2010 ősze

Az elmúlt években a női ruha divat trendek nagyrészt az 1920-as évek visszhangja egészen az 1980-as évekig, kiegészítve a '90-es évek hangulatával. Tehát, úgy tűnik természetes, hogy visszanyúlunk a 20. századba, a 2010-es divatirányzatok kialakításában.

Úgy tűnik a csipke, ez az évezredes divat nem kopik még ki a ruhatárunkból, inkább csak megújul. Idén őszszel leginkább a ruhára applikálva találkozhatunk vele, de tulajdonképpen minden formában ugyanazt a kifinomult nőiességet sugározza.

Fodrokkal is gyakran fogunk találkozni, minden mennyiségben. Most nem pusztán a szokásos fodros szoknyával találkozhatunk, hanem minden elképzelhető helyen megtalálható lesz ez a

játékos forma. Ezúttal szeptember után sem kell száműzni őket a gardróbodból.

Az állig gombolt ing a legkisebb befektetéssel megold-

ható trend, ami csupán egy újfajta megközelítést ad a megunhatatlan alapdarabnak. A jókislányos megjelenés a szexinek egy, az utóbbi időben háttérbe szorult oldalát világítja meg. A maxi szoknya is az idei ősz nagy kedvence lesz, és hát nehezen lehet kényelmesebb ruhát elképzelni, mint a maxi szoknya.

Általában az egyenes vonalvezetésű, női ruha, női kabát is divat marad, ez az elegánsabb választás. A női kabát anyaga, ha valódi bőr, akkor klasszikus matt fekete vagy barna, amely egyben a legbiztosabb befektetési vá-

lasztás is. Ha valaki szereti a többszínű bőrt, nagy lehetőség nyílik a 2010-es őszi divatban kipróbálni. Kedvelt színek, az olajbogyó zöldek, szürkek illetve tejszín. Velúr, a másik nagy választás, ez a tendencia, legyen a női ruha színe fekete, barna, szürke vagy bármilyen hasonló színű változat.

Az ősz másik nagy slágere a szörme. Állatbarát fogyasztóként sem kell visszariadni tőle, hiszen a műszörmek számos megoldást kínálnak. A bundák reneszánsza már tavaly elkezdődött, a trend azonban idén őszszel látszik kiteljesedni.

Ápoljuk a melleket is

A mell a legszexibb testrészünk – bizonyára sokan élnek is ezzel az érzéki fegyverrel: szívesen megmutatjuk, amennyire lehet. De ahogy test más területe, úgy a mell is gondos ápolásra szorul. Egyrészt a nyári idő megviseli a dekoltázs bőrét, másrészt, ha sokáig szeretnénk feszesnek tudni a kebleinket, akkor a megelőzésre kell helyezni a legnagyobb hangsúlyt. Nyár után nagyon fontos a hidratálás, a dekoltázs ugyanis a legtöbbször szabadon van, és a napfény egészen mélyen kiszáradhatja a bőrt.

Az évek multával mell feszsége is csökken. Gondos ápolás és a tornáztatás ered-

ményeképpen a bőr ismét kisimulhat, a kötőszövet feszesebbé válhat, megakadályozhatjuk idő előtti megerekeskedését. A mell nem rögzül a mellkashoz, ezért egyetlen támasza az az úgynevezett „legyező”, amelyet a nyaktól lefutó bőrszövet alkot, ebbe tartozik a nyak, a mellkas váll alatti első része és a mellek. Tehát a feszesítéskor nem csak a mellekre, hanem a környékére is oda kell figyelni.

A mellszövetek ernyedési folyamata minden 30 feletti nőt érint. Ápolásához hozzátartozik a mindennapi zuhanyozás, masszírozás és a heti bőrradirozás. Az elhalt hámréteg eltávolításához a kozmetikusok zab-

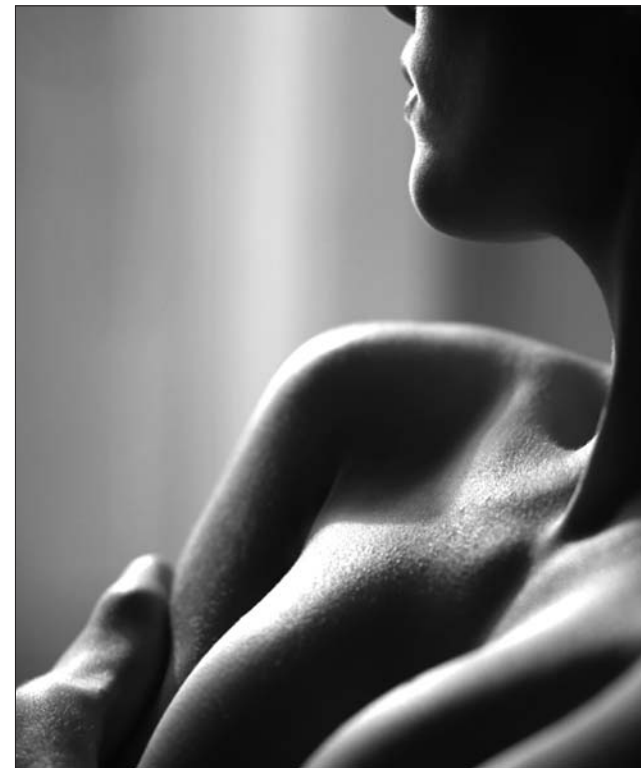
korpát javasolnak, mivel ez nemcsak a lerakódásokat (a habfürdő, a szappan testápolók maradványait) távolítja el, hanem táplálja is a bőrt, megszünteti a viszketést. Megújulnak a fáradt szövetek, javul a bőr rugalmassága, élénkül a vérkeringés, egészséges sejtek képződnek.

A legjobb hatás érdekében naponta kétszer – reggel és este – kenjünk feszesítő testápolót a dekoltázsra, a szegycsontra és mindkét mell irányába, majd a váll felé átlósan a mellekre.

Építsük be a jótékony hatású tápanyagokat az étrendedbe is. Kötőszövet erősítő anyagokat tartalmaznak a teljes kiőrlésű gabona pely-

hek, a nyers zöldség, a gyümölcs és a hal. Tartózkodjunk a magas sótartalmú ételek fogyasztásától, mert a só megköti a szervezetben a vizet, és a felhalmozódott víz túlzottan kitérít a kötőszöveteket. Sokkal inkább mellbarátnak mondhatók a magas káliumtartalmú ételek, például a banán, a teljes őrlésű lisztből készült élelmiszerek vagy a rizs, valamint az univerzális C-vitamin.

A helytelen testtartás a melleket is rossz helyzetben tartja. Mindig húzzuk ki magunkat. A túlsúly vagy az alultápláltság mind háttal vannak a mell méretére, tömegére és ezáltal a rugalmasságára is.

Programajánló

Setétpatak Erdővidéken

Az esemény szeptember 3-5. között zajlik. Fellépési lehetőségeket ajánlanak a feltörő rockzenekaroknak, ugyanakkor egy olyan közönséget céloztak meg, akiknek nincs pénzük, hogy egy nagyobb fesztiválra elmehessenek, ám mégis jól szeretnék érezni magukat, színvonalas zenekarokat hallgathatnak. A kétnapos belépő elővételben 25 lej, helyszí-

nen pedig 30 lej, illetve az egynapos beugró 20 lej. A fesztivál sztárfellépője az Akela zenekar lesz. Ma a Black Diamond és a KaFeBár, szombaton pedig a Frontline, a Guillotine, a Backlash, a Subcultura, majd a LAZULALÁNC követi egymást a színpadon.

Kiállítás Marosvásárhelyen

A Képzőművészek Maros Megyei Szövetségének Uni-

rea kiállítótermében szeptember 4-én, szombaton 11 órától Ughy Levente marosvásárhelyi képzőművész nyitja meg fargarászati, festészeti és grafikakiállítását. A tárlat a Köztársaság tér 9. szám alatti kiállítóteremben szeptember 4. és 17. között látogatható.

Kiállítás Árkoson

Az Árkosi Művelődési Központban pénteken 18 órakor megnyílik Ishida Yuumi japán fotós Go to Gypsy World című kiállítása, amely romániai roma telepeken készült fotóit mutat-

ja be. Sepsiszentgyörgyről 17.30 órakor autóbusszal indul a színház elől.

Kutyakiállítás a várban

A marosvásárhelyi várban szeptember 4-5-én (szombaton és vasárnap) szervezik meg a Dracula Golden Trophy Nemzetközi Kutyakiállítását. Idén több mint 250 kutyafajtát láthatnak az érdeklődők, a három kiállításra közel 3000 kutyát neveztek be. Az első megmérettetés szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik, délután a második kiállítást este a Best

in Show műsor követi. A szervezők meglepetés-műsorokkal készültek: dogdancing (kutyatánc), frisbee.

Kor-képek 1989–1994

Ezzel a címmel nyílt fotókiállítás a marosvásárhelyi Bernády Házban. A Magyar Távirati Iroda fotótékájából válogatott képek a magyarországi és a környékbeli országokban bekövetkezett rendszerváltás hangulatát tükrözik, ma már történelmi dokumentumként. A kiállítás megtekinthető hétköznapokon 8-18 óra között,

szombaton zárva, vasárnap 10-től 13 óráig.

A hagyományos fotózas titkai

Egy igen gyakran kifejtett igénynek kíván megfelelni az Aradi Fotóklub, amely szeptember 4-én, szombaton 20 órától munkafoglalkozást szervez a La fața locului kávézóban (Forradalom útja 25. szám, Hegyalja tért), ahol az érdeklődők a hagyományos – filmes-papíros – fotózás módszereivel, titkaival ismerkedhetnek meg, illetve a helyszínen gyakorolhatják is azokat.

Tehéntúrós finomságok

Finom, egészséges, a gyerekek kedvence és számtalan finomságot készíthetünk gyorsan belőle. Igen, ez a tehéntúró. Íme néhány ötlet, hogy hogyan variálhatjuk.

Túrós csusza

Hozzávalók: 20 dkg csuszátészta, 25 dkg tehéntúró, 3 dl tejföl, 8 dkg húsos füstölt szalonna, 1 teáskanál olaj, ízlés szerint só.

Elkészítés: A tésztát a szokásos módon, forrásban lévő sós, 1 teáskanál olajjal kevert vízbe tesszük, és megfőzzük. Meleg vízbe leöblítjük, és lecsöpögtetjük. 1 dl tejfőltre szedjük. Jól összekeverve, melegen tartjuk. Közben egy nagy serpenyőbe beletesszük a finomra vágott füstölt szalonnát, és folytonos keverés közben a zsírt kiolvasztjuk. Ha már ropogós, szűrőkanállal kiszedjük és félretesszük. A visszamaradt szalonnazsírra öntjük a meleg tejfölös tésztát, és erős lángon, egy-két percig kevergetve kissé lepirítjuk. Ezután ráörzsöljük a túrót és a megmaradt tejfőllel leoldolva, a tetejére szórjuk a félretett porcót, majd előmelegített sütőbe (vagy grill-, esetleg mikrosütőbe) toljuk. 8-10 percig pirítjuk.

Kukoricadarás túrógombóc

Hozzávalók: 2 dl tej, pici só, 2-3 evőkanál cukor, 2 dl kukoricadara, 25 dkg tehéntúró, díszítéshez cukrozott tejföl, darált mák.

Elkészítés: A vizet a tejjel és a pici sóval felforraljuk, belerakunk 2-3 evőkanál cukrot. 2 dl kukoricadarával elkeverjük, és hagyjuk állni, hogy megdagadjon a dara. Ezután a 25 dkg tehéntúróval simára keverjük. Fagylaltos- vagy evőkanállal adagoljuk, majd darált mákba hempergetjük, és eperdzsemmel vagy friss

eperrel, málnával is tölthetjük. További főzést nem igényel. Porcukorral lehintve, vagy cukrozott tejfőllel tálaljuk.

Túrós pofézni

Hozzávalók: fél kg tehéntúró, fél csokor kapor, 3 evőkanál zsemlemorzsza, 2 evőkanál liszt, 2 db tojás, 1 teáskanál só, sütéshez: olaj.

Elkészítés: A túrót burgonyanyomón áttörjük, majd hozzáadjuk a tojássárgákat, 2 evőkanál morzsát, a lisztet, az ízesítőket és az egészen apróra metélt kaprot. A tojásfehérjét kemény habbá verjük, majd óvatosan a masszához tesszük. Vizes kézzel lapos korongokat formálunk belőle, zsemlemorzsába forgatjuk, és forró olajban mindkét oldalát barnára sütjük. Feltétként fogyasztjuk.

Küküllői túrós béles

Hozzávalók: 40 dkg liszt, 8 db tojás, 1 kg tehéntúró, 10 dkg mazsola, 30 dkg porcukor, 2 dkg vaníliás cukor, 4 dkg búzadara, 8 dkg vaj, 3 dkg zsemlemorzsza, 3 dl tejföl, citromhéj, só.

Elkészítés: A liszttel, a 3 tojással, kicsi só hozzáadásával kemény tésztát gyúrunk. A tésztát levestészta vastagságúra kinyújtjuk és derelyemetszővel kb. 12 X 12 cm-es darabokra vágjuk. Sós vízben kifőzzük, leszűrjük, és jól lecsepegtetjük. Ezután a tésztát tiszta konyharuhára szedjük, és szikkadni hagyjuk. A tehéntúrót áttörjük, hozzáadjuk a 4 db tojást, és habosra keverjük. Beletesz-

szük a mazsolát, a citrom reszelt héját, a porcukrot, vaníliás cukorral, csipet sóval ízesítjük. Végül hozzákeverünk 1/2 dl jó sűrű tejfölt és a búzadarát. Egy megfelelő nagyságú tepsit kivajazunk, és kibéleljük a kifőzött tészta felével úgy, hogy a tepsizsír a tészta takocokká leölgjön. Meglocsoljuk olvasztott vajjal, kevés zsemlemorzsával megszórjuk, és egyenletesen rásimítjuk a túrót. A lecsüngő tésztaelemeket visszahajtogatjuk, és a megmaradt tésztafelével lefedjük. Meglocsoljuk olvasztott vajjal, majd megkenjük 2 dl tejfőllel, 1 db tojás és kevés porcukor keverékével. Közepes hőmérsékletű sütőben megsütjük.

Tehéntúrós, narancsos kocka

Hozzávalók: Lap: 3 dkg vaj, 1 kiskanál méz, 2 evőkanál vagdalt dió, 10 dkg kekszreszelék, 2 dkg reszelt

narancshéj. Töltelék: 30 dkg tehéntúró, 10 dkg cukor, 1 kiskanál liszt, só, 1 evőkanál narancslé, 2 tojás, 1 dl tejföl.

Elkészítés: Keverőedényben, összegyúrjuk az olvasztott vajat, hozzáesszük a mézet, vagdalt diót, a reszelt narancshéjat, a kekszreszeléket és jól összegyúrjuk, majd gyűrődéskára borítva, a kiket tepsimájához igazítva 5 mm vastagra kinyújtjuk és a tepsibe helyezzük. A sütőt 220-240 fokra hevítjük, és a tepsit behelyezzük. Amikor a tészta felemelkedett, 160-180 fokra visszavesszük a hőt, és készre szárítjuk. Egy másik tálban, összekeverjük a jól összetört tehéntúrót, hozzáadjuk a lisztet, cukrot, sót, és narancslevet, egyenként hozzákeverjük a tojássárgákat és a tejfőlet. Végül a kemény habbá vert tojásfehérjét keverjük bele, vigyázva, hogy ne törjön meg. Rákenjük a megsült

lapra és visszateszük a 160-180 fokos sütőbe, melyben még 30 percig sütjük. Kihűlés után, narancsgrezdekkel díszíthetjük.

Tehéntúrós gombóc

Hozzávalók: 0,5 kg friss, nem vizes tehéntúró, 2 tojás, 5 dkg vaj, negyedkiló (0,25 kg) vekniből készült morzsza, citromhéj, cukor, vaníliaapor, 3 evőkanál griz, só, tejföl.

Elkészítés: A tehéntúrót villával összetörjük, fakanállal simára keverjük, 1 kanál vajat, 2 tojást is elkeverünk benne. Hozzáteszünk 3 evőkanál grizt. Citromhéjat reszelünk hozzá. Vizes kézzel gombócokat formálunk és fővő sós vízben megfőzzük. Ha a gombócok felnöttek és feljöttek a víz színére, szűrőkanállal kiszedjük. Vajban enyhén megpirított zsemlemorzsában megforgatjuk, frissen tálaljuk. Vaníliás cukorport adunk mellé.

Telepítsünk sövényt

A nyíratlan, természetes sövények telepítésénél azok a szabályok érvényesek, mint a díszcserjéknél. A cserjék közötti távolság a fajától és a növekedéstől függ. A nyírott sövény esetén a cserjék közötti távolság 40-90 cm között változik.

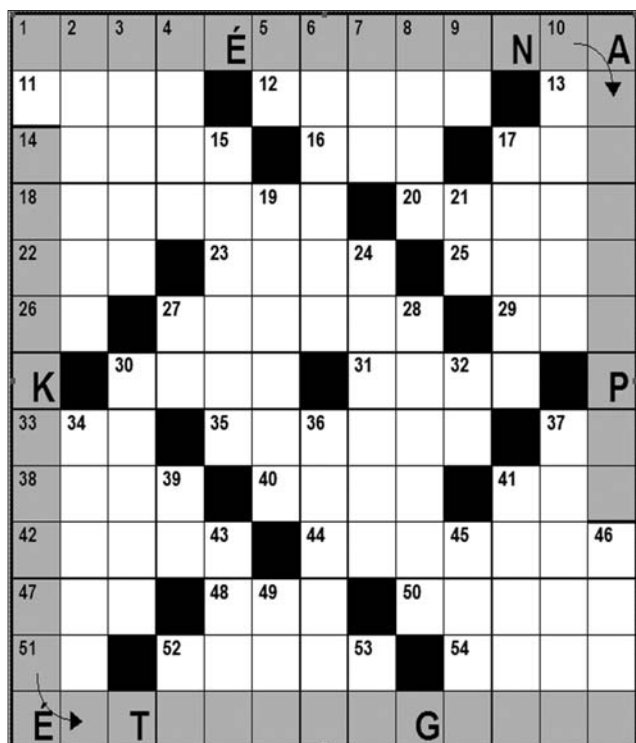
A sövény telepítésénél nagyon fontos a talaj előkészítése, mert ezt a területet ilyen mélységben az elkövetkező években nem mozgathatjuk. Alaposan tisztítsuk meg a talajt a gyomoktól, a telepítés után pedig fontos a talaj takarása. Ha a talaj fedetlenül marad, nagyobb az esélye, hogy a gyökerek télen a fagyott talajból nem tudják felszívni a vizet, és a kis növény kiszárad. A cserjék aljába telepítsünk vadvirágos gyepet, vagy talajtakaró növényeket. Gyenge árnyékot elviselő, alacsony termetű, évelőket ültethetünk. Például szagos mütét (Galium odoratum), ibolyát (Viola odorata), kis télizöld meténg (Vinca minor).

A sövény ápolásához hozzátartozik a nyírás. Ennek gyakorisága a helytől és a fajától függ. A gyorsan növekvőket, mint például a fagyalt (Ligustrum vulgare) egész tenyészidőszak alatt kell igazítani. A túlevelűekből álló növényekkel pedig sokáig nincs gondunk. A nyírás módjáról számos szakkönyv ad felvilágosítást, vagy pedig saját fantáziánkra bízhatjuk. A sövény alját mindig tartsuk tisztán. Csak erős, egészséges növényeket ültessünk, mert azok ellenállóbbak a kártevőkkel és körkórokozókkal szemben.

Sármási-Bocskai János
kertész-mérnök

Alapos rendőrök

A rendőrség ügyeletén megcsörren a telefon. Remegő nő hang kér azonnali segítséget. Bemondja a címet, és csak sikongat tovább. Az ügyeletet tiszt megszólal:

– Küldjük a járőrökcsit, de előbb ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. A poén 1. része. 11. ... csodaországban; Lewis Carroll meseregénye. 12. Pemzli. 13. Ponty nagyságú, édesvízi ragadozó hal. 14. Amelyik kutya ugat, az nem 16. Versenyre készülő. 17. Becézett Ágnes. 18. Ott a szabadban. 20. Rossz emberi szokás. 22. Árvízvédelmi építmény. 23. Nem akar elkészni. 25. Egész, teljes. 26. Egységben van! 27. Csábítással magával visz. 29. A szavak dzsókere. 30. Noli turbare circulos ...; Arkhimédész utolsó szavai. 31. Habár. 33. Ifjúsági (röv.). 35. Vágtázó löverseny. 37. Én, ..., ó. 38. Folyamat gyümölcs „életében”. 40. Növénytámasztó farúd. 41. Apaállat. 42. Húzza a lábát. 44. Zarat csattant. 47. Magyar Testgyakorlók Köre (röv.). 48. Becézett Patrik. 50. Arany János hőse. 51. Kiel közepe! 52. Kitéltendő nyomtatvány. 54. Ádám és Éva első fia.

Függőleges: 1. Tabló része! 2. Árusítás. 3. Könnyezik érte. 4. Munkaterület valamely ága. 5. Keverni kezd! 6. Uborka jelzője lehet. 7. Kábítószertípus. 8. Rét. 9. Oda-vissza: férfinév. 10. Egységügyi katonai, szanitéc (tréf.). 14. A poén 2. része. 15. ... mint a miskolci kocsonya. 17. Az egyik kontinens. 19. Nézd! 21. Férfi párja. 24. Tanítási idő része. 27. Páros kefe! 28. Jogtalanul birtokolt. 30. Tulajdonunk. 32. Elektronikai márka. 34. Testvér. 36. Kiadós étel ígéje. 37. Iskolapénz. 39. Némán siet! 41. Az udvarra tud nézni. 43. Kicsi. 45. Az elhízási jele. 46. ... Turner; a rocknagymama. 49. Alom (nép.). 52. Bent püföl! 53. Pók lábai!

8	1								
7		2							
3	9			2	4			6	
							1	2	7
			6						
						5		4	
9			3		1				
	2			5		7			
	4			9					8

Nehéz fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

1	4	9	6	3	7	2	8	5
2	7	3	1	5	8	4	6	9
8	5	6	2	4	9	1	7	3
3	9	8	4	2	5	6	1	7
7	6	4	8	1	3	5	9	2
5	1	2	9	7	6	8	3	4
9	2	5	3	6	1	7	4	8
6	8	7	5	9	4	3	2	1
4	3	1	7	8	2	9	5	6

A róka a majorba vezeti a farkast

A róka éppen a kotorékja előtt hevert, és a bajsát nyalogatta, mikor arra jött a véres véres nyomait viselő farkas.

– Ejnye, komám, de megviseltnek látszol! Megártott talán az ivás? Pedig röviddel ezelőtt még milyen jó színben voltál! És hol szerezted ezeket a vörös foltokat?

– Ennek a te hüflenséged és álnokságod az oka, komám. De várj csak! Megfizetsz te még nekem ezért!

– Igazságtalanok a szemrehányásaid. Hát tehetek én arról, hogy bölcsesség helyett bolondságot úzó? Különben is kérlek, hogy ne rontsd el a pompás reggelim utóizét!

– Miért, mit ettél reggelire? – érdeklődött mohón a farkas.

A róka így válaszolt:

– Mostanában minden reggel elfogyasztok a feleségemmel és a fiaimmal egy juhot, ameddig a készlet tart. De hát nem kell aggódní, hogy egyhamar kifogy, mert még körülbelül száz darab van abban a majorban, ahova jól ismerem a járását.

– Komám, jól tudod, mennyire szeretem a birka-húst. Nem vezetnél el oda engem is, hogy legalább egyet vihessék magamnak? Ha ezt megteszed, elfelejtek minden rosszat, amit eddig tetted velem!

– Na, hát akkor gyere, lásd, hogyan fizetek hűségességgel rútt hálátlanságodért!

Abban a percben nem akadt az erdőben boldogabb állat a farkasnál. A major körül azonban magas, erős kerítés húzódott, és csupán a lefolyónál találtak egyetlen szűk rést. A róka ide vezette komáját, és a farkas nagy keservesen átszorongott a lyukon.

– Hanem most azután megtartsd ám az ígéretedet – szölt utána a róka –, és eszedbe ne jusson egy juhnál többet megenni. Közben pedig el ne feledkezzél rólam és a családomról, meg arról, hogy ezek a juhek tulajdonképpen az enyéim.

– Ne aggódjál, komám, jól tudom én, mivel tartozom a becsületednek!

Azzal a farkas odalopakodott a juhekhoz. A legszélsejt, amelyik a legközelebb esett hozzá, megfogta, megfojtotta, aztán félrehúzta, és a helyszínen felfalta.

– Ez igazában csak egy kis bárány volt, tehát nem számít – mondta aztán magában. Azzal újra odament a nyájhoz, megfogott egy másik juhot, és azt is felfalta.

– Ez sem számít, mert ez sem volt nagyobb a másikinál – szólalt meg újra –, különben nem lennék még mindig

Hubbes Péter rajza

olyan szörnyű éhes!

Azzal visszament, megfogta a harmadik birkát, és azt is megette.

– Nem tudom, nem álmodom-e csupán, hogy birkát eszem? A gyomromnak meg se kottyant, amit eddig lenyeltem!

Azzal ment, és megfojtotta a negyedik, ötödik, hatodik birkát, míg aztán végül már a tizediknél tartott.

– Na ez végre valóban birka volt – mondta aztán, mert most már annyira telezabálta magát, és úgy jóllakott, hogy egész a torkáig tele volt hússal.

Ezek után szeretett volna újra kimászni, de hát a sok falástól akkorára dagadt a kicsiny részhez képest, mintha egy hatalmas boroshordót akarnának kitolni egy szűk pinceablakon. Bedugta a fe-

jét a lyukba, az beszorult, és most már se előre, se hátra nem tudott menni.

A róka közben egész idő alatt kint állt a nyílás előtt.

– Hej, komám – suttogetta halkan a farkas –, mondd meg nekem, hogyan jutok én ki innen?

– Hát nem megmondtam – kiabálta hangosan a róka –, hogy csak egyetlen bárányt egyél!?

– Hát hiszen úgy is tettem. Tudod, komám, az első kilenc olyan kicsi volt, hogy azok igazán nem számítanak. Csak a tizedik volt végre kifejlett birka, attól aztán tényleg jól laktam.

– Nincs más megoldás – mondta a róka –, addig kell várnod, amíg újra olyan sovány nem leszel, mint amikor bemászál ezen a résen.

Ezzel a róka elszaladt. Nemsokára azonban előjöttek a juhászok, megorrontván a farkasszagot, és hallva a róka hangját. Feltették a farkas gyomrát úgy, hogy az összes bezabált hús kihullott a földre, s még a belei is kilógtak. Nagy keservesen tudott csak átmászni a lyukon, aztán bemenekült az erdőbe.

A komisz róka ott feküdt megint a kotorékja előtt, és sütkezett a napon.

– Hová cipeled magaddal azt a sok kötelet, komám? Tán csak nem akarod fölakasztani magadat?

A farkas látva, hogy a róka biztonságban van, nem válaszolt, hanem odújába menekült, hogy ott meggyógyuljon. Bensejében azonban bosszút forralt, amiért a róka ilyen csúfot úzótt belőle.

Erdélyi szász népmese
A csodálatos fá c. kötetből

Tizenkét hónap a természetben

A tó tükre fölött füstifecsék repkedtek, látszólag céltalanul, pedig tartalékaikat töltötték fel, hamarosan útnak indulnak Afrika felé. A villanyhuzalokon gyülekező fecskék, egyértelműen az őszi, az iskolakezdés jelei.

A szeptemberi táj mutatja, hogy a nyár hanyatlók, és az őszi hatalmába keríti a természetet. A nappalok megrövidülnek, az éjszakák hűvösesek, reggelente köd és vizes fű fogadja a kirándulót. Ajánlatos a réteges öltözködés mert a

reggeli hidegnek, délre, ha nyoma is vész, délutánra újra lehűl a levegő és eső is lehet. Igaz ma már az időjárás előrejelzések elég megbízhatóak, napokkal korábban meg lehet tudni, milyen időre számíthatunk.

Szeptemberben javába zajlik a madárvonulás, a legideálisabb, ha minél több időt töltünk a szabadban. Bárhol járunk, madarakkal találkozhatunk, észrevenni persze nehezebb, mert most nem énekelnek, mint tavasszal, bokrokban, fákon, ágak közt bujkálva keresik táplálékukat, legfeljebb a kapcsolattartó hangjukra figyelhetünk fel. Így vettem észre a csilp csalp füzikéket is. Egész közel a körtefán bujkáltak az ágak között, és ha nem hívogatják, egymást nem is veszem észre. Tavasszal az élesen hangzó kedves kis énekük, több száz méterről is elárulta volna jelenlétüket. Éneküket bárki felismeri, aki egyszer is hallotta már a csilp csalp füzikét énekelni, hisz a madár saját nevét ismételteti „csip-csup, csip-csup”.

Szeptemberben a mezők fölött feltűnik, a vörös vércse, az egerészölyv, a békászó sas, de még parlagi és szirti sást is láthatunk, legalábbis a környékünkön, Háromszéken. A tarlókon felduzzadt seregély csapatok „legelésznek”, de ott keresik táplálékukat a vetési varjak is. Az út menti villanyhuzalokat is érdemes figyelni, mert lehet, hogy az oszlopok közt kifeszített vezetékén őrt áll a nagy őrgébics.

Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület

Toboz mókus

Egy fenyőtobozból aranyos mókuskát készíthetsz. Ez a játék illik az őszi hangulatához is. A fenyőtoboz lesz a mókus törzse, a többi hozzávalót külön be kell szerezned.

Hozzávalók: egy kerek formájú fenyőtoboz, egy kerek textillabda, textilszállal bevont drót, egy kis fekete gomolya, szem mogoró, szintelen körömlakk, erős ragasztó, olló.

Elkészítés: A textilszállal bevont drótból formázd meg a mókus kezét, lábát és far-

kát. Hogy a farka pufos legyen tegyél legalább két rend drótot. Ha elkészültek, radaszd hozzá a fenyőtobozhoz. Utána ragaszd fel a kerek textillabdát, ez lesz a feje. A fejre ragassz füleket szintén a textilszállal bevont drótból. Ezután a fejre ragaszd fel egy kis fekete gomolyát, ez lesz a mókus orra. Majd jöhetnek a szemek. A mogoró szemeket jó vastagon kend be szintelen körömlakkal, és hagyd megszáradni. Mikor megszáradt tedd a mókus kezébe és ragaszd oda. Jó szórakozást!

Nagy őrgébics

Hétfégi mellékletünk *Életmód* és *Csodavár* oldalait
Orosz Anna szerkesztette